
Strategia rozwoju Euroregionu Śląsk Cieszyński na lata 2021-2027

Strategie rozvoje Euroregionu Těšínské Slezsko na období 2021–2027

Strategia rozwoju Euroregionu Śląsk Cieszyński na lata 2021-2027

Cieszyn-Český Těšín, grudzień 2021

© Copyright by Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”
Regionální sdružení územní spolupráce Těšínského Slezska

Redakcja:

Marek Olszewski | Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”

Koordinacja prac:

Bogdan Kasperek | Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”

Konsultacja i współpraca:

Zespół projektowy

Tomáš Balcar | Regionální sdružení územní spolupráce Těšínského Slezska

Grażyna Grygová | Regionální sdružení územní spolupráce Těšínského Slezska

Bogdan Kasperek | Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”

Stefan Maňka | Člověk na hranici, z.s.

Agnieszka Olszewska | Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”

Marek Olszewski | Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”

Petra Slováček Rypienová | Člověk na hranici, z.s.

Urzędy Administracji Rządowej

Ministerstwo Rozwoju i Technologii Rzeczypospolitej Polskiej

Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky

Samorządy lokalne

Samorządy członkowskie polskiej strony Euroregionu Śląsk Cieszyński

Samorządy członkowskie czeskiej strony Euroregionu Śląsk Cieszyński

Pozostałe instytucje

Komenda Wojewódzka Policji, Katowice

Gminne Centrum Kultury Sportu i Turystyki, Godów

Gminny Ośrodek Kultury, Zebrzydowice

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Cieszynie, Cieszyn

CAMPANELLA, z.s., Český Těšín

Celé Česko čte dětem, o.p.s., Český Těšín

Jablunkovské centrum kultury a informací, p.o., Jablunkov

Kulturní a společenské středisko „Střelnice”, Český Těšín

Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie, Český Těšín
Místní skupina Polského kulturně-osvětového svazu, Jablunkov
Muzeum Těšínska, Český Těšín
Obchodní akademie, p.o., Český Těšín
Pedagogické centrum pro polské národnostní školství Český Těšín
Středisko volného času AMOS, p.o., Český Těšín
Střední škola technických oborů, Havířov-Šumbark
TRIANON, z.s., Český Těšín
Základní škola a Mateřská škola U Lesa, p.o., Karviná

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Strategia powstała w ramach projektu „InfoSpace” dofinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Śląsk Cieszyński w ramach programu INTERREG V-A Republika Czeska - Polska i budżetu państwa

Spis treści

Wprowadzenie	5
1. Metodologia prac nad strategią	6
2. Euroregion Śląsk Cieszyński - charakterystyka (powstanie i usytuowanie geograficzne, struktura organizacyjna)	8
3. Wyniki badań adresowanych do szerokiej grupy odbiorców	12
3.1. Podstawowe informacje na temat badanych organizacji.....	12
3.2. Dziedziny, w których współpraca transgraniczna jest najlepsza/najgorsza	12
3.3. Dziedziny, które mają największe/najmniejsze znaczenie dla przyszłości Euroregionu Śląsk Cieszyński	13
3.4. Dziedziny, które są najbardziej problematyczne z punktu widzenia współpracy	14
3.5. Preferencje dotyczące współpracy z partnerami w latach 2021-2027 w ramach poszczególnych dziedzin	14
3.6. Zainteresowanie aplikowaniem o środki przeznaczone na wspieranie polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w latach 2021-2027 w ramach poszczególnych dziedzin (osi priorytetowych) programu Interreg Czechy - Polska	18
4. Wyniki badań adresowanych do wąskiej grupy odbiorców - analiza SWOT	20
4.1. Mocne strony.....	20
4.2. Słabe strony	24
4.3. Szanse	28
4.4. Zagrożenia	31
5. Transgraniczne Obszary Funkcjonalne	35
6. Wizja	37
7. Misja	38
8. Obszary tematyczne, cele operacyjne, kierunki działań i działania.....	39
9. System wdrażania i finansowanie.....	51
Podsumowanie.....	52

Wprowadzenie

Europejska Współpraca Terytorialna (EWT) jest jednym z kluczowych celów polityki spójności Unii Europejskiej, który zapewnia ramy organizacyjne dla podejmowania wspólnych działań i wymiany polityk między podmiotami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi z różnych państw członkowskich. Jej nadrzędne zadanie koncentruje się na wspieraniu harmonijnego rozwoju gospodarczego i terytorialnego Wspólnoty na trzech różnych poziomach - transgranicznym, transnarodowym i międzyregionalnym¹.

Szczególne miejsce w realizacji założeń EWT pełnią euroregiony, które wspierają działania ukierunkowane na rozwiązywanie specyficznych dla obszarów przygranicznych problemów, takich jak: różne przepisy i normy prawne istniejące po obu stronach granicy, odmienne struktury organizacyjne współpracujących ze sobą instytucji, negatywne stereotypy sąsiadów, obawy przed napływem obcego kapitału czy różnice w zagospodarowaniu przestrzennym. Euroregiony zarządzają ponadto specyficznym instrumentem, jaki wykorzystywany jest do finansowania mniejszych przedsięwzięć współpracy transgranicznej (Funduszem Mikroprojektów), ukierunkowanym głównie na sferę rozwoju międzyludzkich stosunków transgranicznych, działań oświatowych i kulturalnych oraz inicjatyw społecznych. Rola euroregionów polega także na inspirowaniu i wspieraniu działań lokalnych samorządów, ich jednostek organizacyjnych, instytucji pozarządowych, podmiotów zajmujących się przedsiębiorczością i mieszkańców.

Aby czynności podejmowane przez struktury euroregionalne w odniesieniu do ram określonych w EWT były efektywne, konieczne są odpowiednie dokumenty, określające podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki ich rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. *Strategia rozwoju Euroregionu Śląsk Cieszyński na lata 2021-2027* jest tego najlepszym przykładem. Stanowi ona odpowiedź na aktualnie zachodzące w świecie i na polsko-czeskim pograniczu procesy, będące pochodną wielu czynników, w tym pandemii COVID-19²; oraz wpisujące się w pięć celów tematycznych nowej polityki spójności Unii Europejskiej: bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa; bardziej ekologiczne, niskoemisyjne przejście na gospodarkę o zerowej emisji dwutlenku węgla netto; lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności; Europa o silniejszym wymiarze społecznym; Europa bliżej obywateli dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów³. Dokument składa się z dwóch zasadniczych części - metodologiczno-diagnostycznej i strategiczno-operacyjnej, obejmujących łącznie dziewięć rozdziałów. W części pierwszej opisano proces prac nad strategią, charakterystykę Euroregionu Śląsk Cieszyński oraz wyniki badań adresowanych do szerokiej i wąskiej grupy odbiorców. W części drugiej przedstawiono transgraniczne obszary funkcjonalne, wizję, misję, obszary tematyczne, cele operacyjne, kierunki działań i działania, a także system wdrażania i finansowanie strategii.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1059 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) wspieranego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz instrumentów finansowania zewnętrznego.

² *Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów. Regiony przygraniczne UE: „żywe laboratoria dla integracji europejskiej*, Komisja Europejska, Bruksela, dnia 14.7.2021 r., COM(2021) 393 final.

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej.

1. Metodologia prac nad strategią

Prace nad Strategią rozwoju Euroregionu Śląsk Cieszyński w kontekście nowej perspektywy finansowej 2021-2027 były prowadzone w ramach projektu „InfoSpace” dofinansowanego z Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Śląsk Cieszyński w ramach programu INTERREG V-A Republika Czeska-Polska i trwały **od listopada 2020 roku do grudnia 2021 roku**. Obejmowały one między innymi następujące działania:

- cykliczne spotkania robocze zespołu projektowego reprezentowanego przez przedstawicieli instytucji zaangażowanych w przedsięwzięcie - Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”, Regionální sdružení územní spolupráce Těšínského Slezska oraz Stowarzyszenie Człowiek na granicy/Spolek Člověk na hranici;
- warsztat zorganizowany **18 marca 2021** roku w formie webinarium, adresowany do szerokiego grona odbiorców reprezentujących sektor publiczny, pozarządowy i prywatny. Warsztat poświęcony był prezentacji projektu oraz rozpoczęciu prac związanych z aktualizacją dokumentu strategicznego dotyczącego współpracy terytorialnej w Euroregionie;
- badanie ankietowe prowadzone **od 30 marca do 13 kwietnia 2021 roku** adresowane do szerokiej grupy odbiorców z Euroregionu Śląsk Cieszyński. Miało ono na celu wsparcie procesu aktualizacji euroregionalnej strategii. Narzędzie badawcze zostało przygotowane z wykorzystaniem formularza Google i uwzględniało 12 pytań uzupełnionych metryczką. Pytania dotyczyły następującej problematyki: dziedzin, w których współpraca transgraniczna jest najlepsza/najgorsza; dziedzin, które mają największe/najmniejsze znaczenie dla przyszłości Euroregionu Śląsk Cieszyński; dziedzin, które są najbardziej problematyczne z punktu widzenia współpracy; preferencji dotyczących współpracy z partnerami w latach 2021-2027 w ramach poszczególnych dziedzin; zainteresowania aplikowaniem o środki przeznaczone na wspieranie polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w latach 2021-2027 w ramach poszczególnych (osi priorytetowych) programu Interreg Czechi - Polska. Ankieta była adresowana do szerokiego grona odbiorców z Euroregionu Śląsk Cieszyński;
- warsztaty zorganizowane **11 i 14 maja 2021 roku** w formule on-line, poświęcone kontynuacji prac związanych z aktualizacją dokumentu strategicznego dotyczącego współpracy terytorialnej w Euroregionie. Pierwszy z warsztatów skierowany był do przedstawicieli samorządów lokalnych i ich jednostek organizacyjnych, w tym szkół oraz uczelni wyższych, szpitali i służb mundurowych. Drugi warsztat adresowano do przedstawicieli organizacji pozarządowych i instytucji kultury, przede wszystkim ośrodków kultury, bibliotek, muzeów czy zespołów folklorystycznych;
- badanie ankietowe prowadzone **od 14 maja do 8 sierpnia 2021 roku** adresowane do wąskiej grupy odbiorców z Euroregionu Śląsk Cieszyński, a także wybranych podmiotów spoza jego obszaru. Narzędzie badawcze zostało przygotowane w dokumencie Word i uwzględniało 2 pytania uzupełnione metryczką. Pierwsze pytanie dotyczyło wskazania przez ankietowanych mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń⁴, które charakteryzują poszczególne dziedziny współpracy (kulturę, sport, turystykę, przedsiębiorczość, szkolnictwo, transportu, ochronę środowiska, ochronę zdrowia, planowanie przestrzenne, zarządzanie kryzysowe), natomiast drugie związane było z projektami, jakie zamierzają oni realizować z partnerami po drugiej stronie granicy w latach 2021-2027 w ramach wymienionych dziedzin;
- grupy fokusowe zorganizowane **11, 16, 22, 23 i 25 czerwca 2021 roku** w formie hybrydowej, poświęcone omówieniu badań ankietowych adresowanych do wąskiej grupy odbiorców.

⁴ Na podstawie listy zaproponowanych odpowiedzi.

Uczestnikami poszczególnych grup byli przedstawiciele polskich i czeskich samorządów lokalnych współpracujących w ramach Transgranicznych Obszarów Funkcjonalnych:

- ⇒ I grupa fokusowa: Transgraniczny Obszar Funkcjonalny Brenna, Skoczów / Bystrzyce, Hrádek, Regionální rada Třinec;
 - ⇒ II grupa fokusowa: Transgraniczny Obszar Funkcjonalny Godów, Hażlach, Jastrzębie-Zdrój, Zebrzydowice / Bohumín, Chotěbuz, Havířov, Karviná, Petrovice u Karviné, Svazek měst a obcí okresu Karviná;
 - ⇒ III grupa fokusowa: Transgraniczny Obszar Funkcjonalny Cieszyn / Český Těšín;
 - ⇒ IV grupa fokusowa: Transgraniczny Obszar Funkcjonalny Brenna, Goleiszów, Ustroń / Nýdek, Vendryně;
 - ⇒ V grupa fokusowa: Transgraniczny Obszar Funkcjonalny Istebna, Wiśla, Powiat Cieszyński / Bukovec, Dolní Lomná, Horní Lomná, Hřčava, Jablunkov, Mosty u Jablunkova, Písečná, Písek, Sdružení obcí Jablunkovska;
 - ⇒ VI grupa fokusowa: Transgraniczny Obszar Funkcjonalny Chybie, Dębowiec, Jasienica, Jaworze, Strumień / Albrechtice, Orlová, Petřvald, Rychvald, Těrlicko, Sdružení obcí povodí Stonávky.
- konferencja podsumowująca zorganizowana **9 lutego 2022 roku** w formie hybrydowej i poświęcona prezentacji strategii.

2. Euroregion Śląsk Cieszyński - charakterystyka (powstanie i usytuowanie geograficzne, struktura organizacyjna)⁵

Euroregion Śląsk Cieszyński jest jednym z najmłodszych euroregionów na polsko-czeskim pograniczu. Umowa⁶ o jego utworzeniu została podpisana w dniu 22 kwietnia 1998 roku przez Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” i Regionální sdružení pro česko-polskou spolupráci Těšínského Slezska (Regionalne Stowarzyszenie Polsko-Czeskiej Współpracy Śląska Cieszyńskiego)⁷. Euroregion leży na obszarze przygranicznym południowej Polski oraz północno-wschodnich Czech, w sąsiedztwie Słowacji. Po stronie polskiej rozciąga się on od Godowa do Istebnej, z kolei na terenie Republiki Czeskiej od Bogumina (Bohumín) po Hreczawę (Hrčava). Jego powierzchnia wynosi ok. 1730 km². W 2020 roku teren ten zamieszkiwało 637 203 mieszkańców (z czego 311 543 przypadało na część na polską⁸, a 325 660 na część czeską⁹). Członkami Euroregionu ze strony polskiej jest 16 gmin województwa śląskiego i 1 powiat - cieszyński, ze strony czeskiej w jego skład wchodzi ponad 40 gmin zrzeszonych w trzech stowarzyszeniach (ryc. 1).

Celami Euroregionu Śląsk Cieszyński są:

- wymiana doświadczeń i informacji dotyczących rozwoju regionu,
- wymiana doświadczeń i informacji dotyczących rynku pracy,
- współpraca przy planowaniu przestrzennym,
- rozwiązywanie wspólnych problemów w dziedzinie transportu, komunikacji i łączności oraz bezpieczeństwa obywateli,
- rozwiązywanie wspólnych problemów dotyczących ekologii i środowiska naturalnego,
- współpraca przy zapobieganiu i likwidacji następstw klęsk żywiołowych,
- współpraca w dziedzinie gospodarczej i handlowej,
- rozwój turystyki, ruchu podróży łącznie z dalszym usprawnieniem ruchu granicznego,
- akcje wspierające rozwój kultury, oświaty i sportu, zwłaszcza wymiana informacji dotyczących tych działań,
- wymiana kulturalna i opieka nad wspólnym dziedzictwem kultury,
- współpraca służb ratowniczych i górskich na terenie Euroregionu,
- współpraca między szkołami i młodzieżą na terenie Euroregionu.

Jeżeli chodzi o strukturę organów Euroregionu Śląsk Cieszyński umowa o współpracy regionalnej wymienia dwa - Radę Euroregionu oraz Sekretariat Euroregionu (ryc. 2). Rada jest najwyższym organem Euroregionu. Tworzy ją dwunastu członków delegowanych po sześciu z każdej ze stron. Rada Euroregionu wybiera ze swojego grona Przewodniczącego Rady i jego Zastępcę, przy respektowaniu zasady rozdziału funkcji między obiema stronami oraz przemienności ich kadencji. Okres kadencji Rady odpowiada okresom kadencji organów delegujących, które reprezentują poszczególne strony Euroregionu. Zwyczajne posiedzenia Rady Euroregionu są zwoływane minimum dwa razy w ciągu roku, z tego jedno posiedzenie jest połączone z Walnym Zgromadzeniem przedstawicieli gmin i stowarzyszeń, w celu zaznajomienia się z programem działania Euroregionu.

⁵ M. Olszewski, *The Benefits and Challenges for cross-border cooperation in the Cieszyn Silesia Euroregion* [w:] *The Journal of Cross Border studies in Ireland*, Nr 16/2016, Centre for Cross Border Studies, Armagh, 2016, s. 40-56.

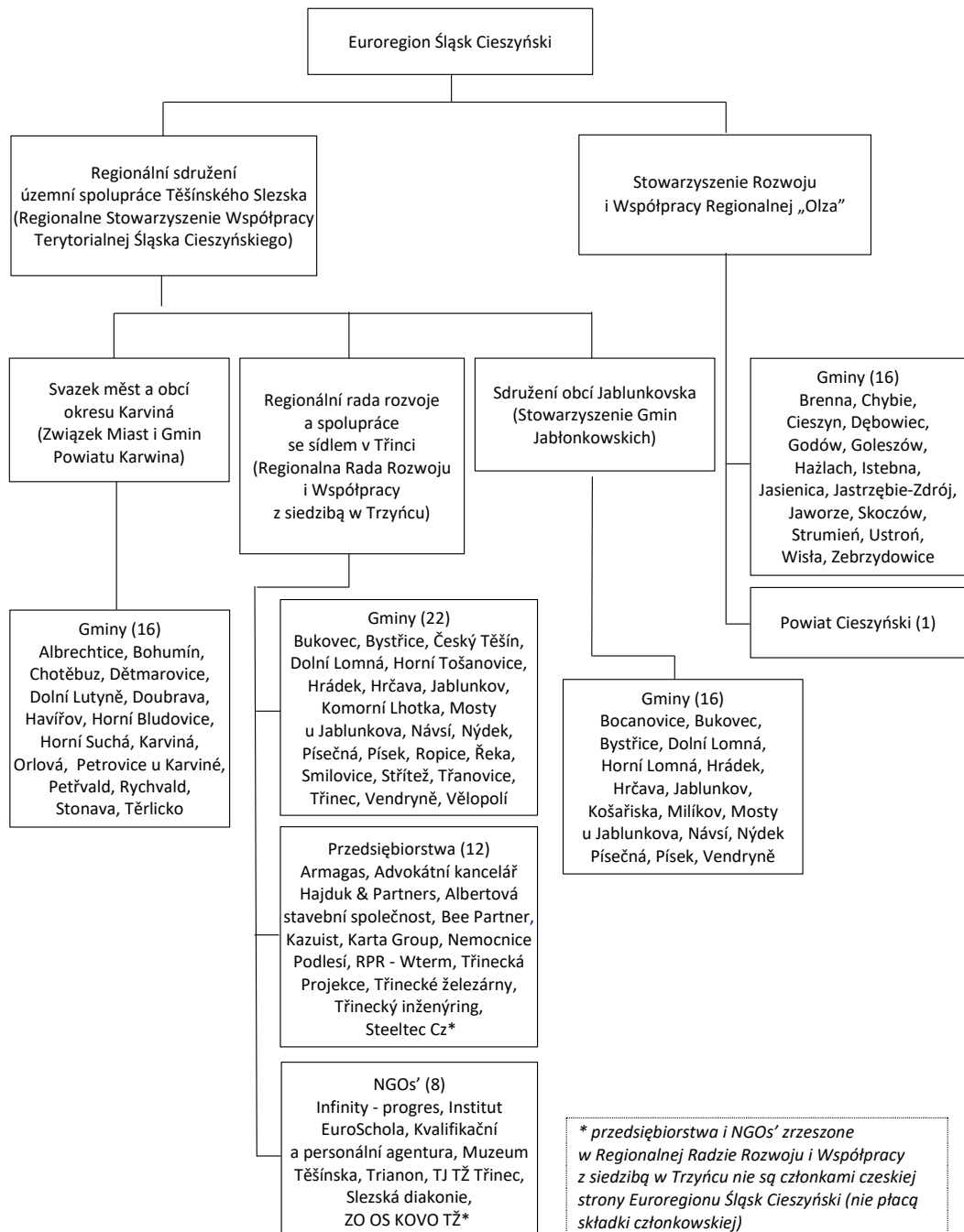
⁶ Euroregion jest umową o wspólnocie polskich i czeskich stowarzyszeń miast, gmin oraz związków gmin. Stowarzyszenia te działają na podstawie przepisów prawnych państwa, w którym są zarejestrowane. Zatem nie posiada on osobowości prawnej.

⁷ Od 2008 roku Regionální sdružení územní spolupráce Těšínského Slezska.

⁸ Stan na 31 grudnia 2020 roku, Bank Danych Lokalnych GUS.

⁹ Stan na 1 stycznia 2020 roku, Krajská správa ČSÚ v Ostravě.

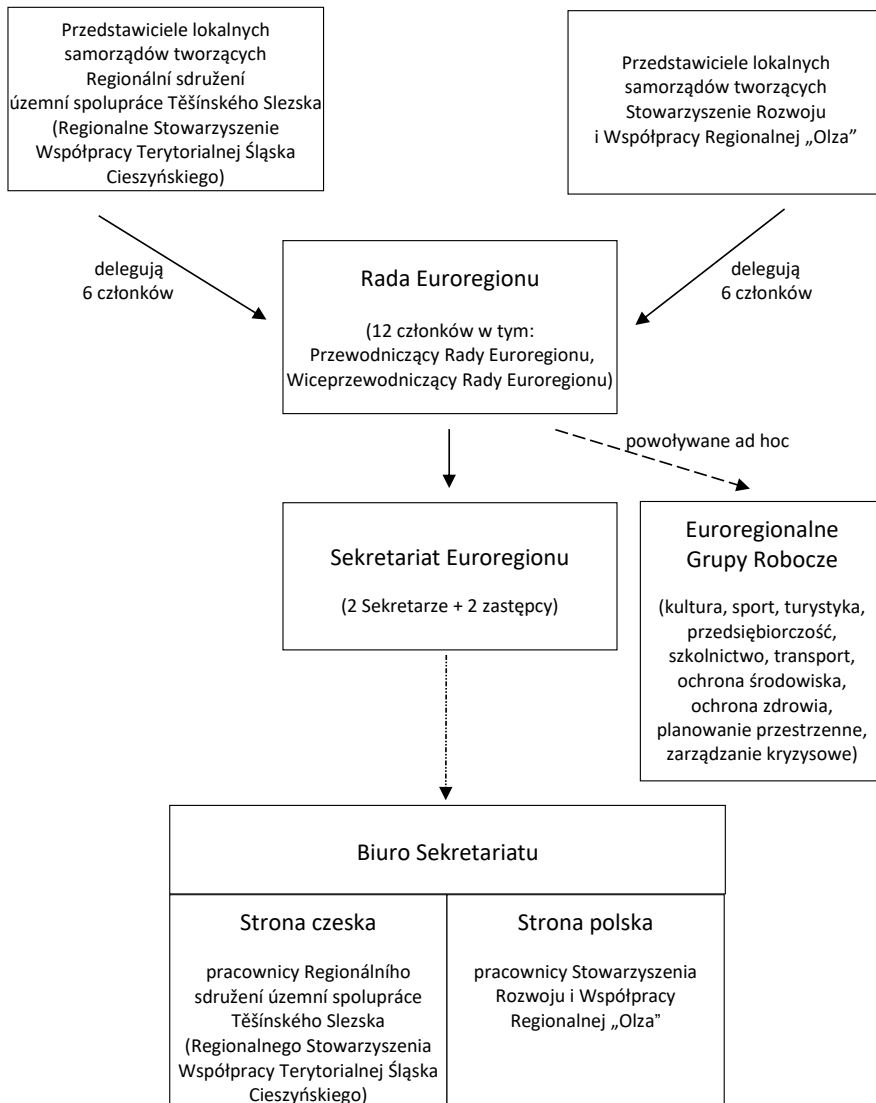
Ryc. 1. Organizacje tworzące Euroregion Śląsk Cieszyński

Źródło: Modyfikacja na podstawie: M. Olszewski, *The Benefits and Challenges for cross-border cooperation in the Cieszyn Silesia Euroregion* [w:] *The Journal of Cross Border studies in Ireland*, Nr 16/2016, Centre for Cross Border Studies, Armagh, 2016, s. 44.

Nadzwyczajne posiedzenie Rady Euroregionu może być zwołane kiedykolwiek na podstawie wniosku dwóch członków Rady Euroregionu. Posiedzenie Rady zwołuje Sekretariat Euroregionu.

Ryc. 2. Struktura organów Euroregionu Śląsk Cieszyński

Źródło: Modyfikacja na podstawie: M. Olszewski, *The Benefits and Challenges for cross-border cooperation in the Cieszyn Silesia Euroregion* [w:] *The Journal of Cross Border studies in Ireland*, Nr 16/2016, Centre for Cross Border Studies, Armagh, 2016, s. 45.

Do zadań Rady należy uchwalenie statutu Euroregionu, uchwalanie wspólnych planów, decydowanie o warunkach wykorzystania wspólnych środków finansowych, uchwalanie sprawozdań o wykorzystaniu środków finansowych, powoływanie członków sekretariatu, tworzenie grup roboczych (nie są organem Euroregionu), delegowanie przedstawicieli reprezentujących Euroregion na zewnątrz. Rada może na swoje posiedzenia zaprosić, z głosem doradczym, przedstawicieli organów władzy i administracji państwowej.

Sekretariat jest organem wykonawczym Euroregionu. Tworzy go dwóch Sekretarzy, prowadzących Biuro Sekretariatu. Każdy Sekretarz ma swojego zastępcę. W sprawach bieżącej działalności Sekretarze wykonują swoje funkcje samodzielnie, w innych sprawach działają w porozumieniu. Biuro Sekretariatu pełni funkcje administracyjne Euroregionu. Działanie Biura jest wewnętrzną sprawą każdej ze stron, które dla realizacji swojej działalności zapewniają warunki do funkcjonowania tego biura. Do zadań Sekretariatu Euroregionu należy reprezentowanie Euroregionu na zewnątrz, zwoływanie posiedzeń Rady Euroregionu, przygotowywanie i przedłożenie projektów uchwał Rady Euroregionu i przygotowywanie materiałów informacyjnych dla Zgromadzenia przedstawicieli narodowych stowarzyszeń gmin, realizacja uchwał Rady Euroregionu oraz prowadzenie Biura Sekretariatu.

3. Wyniki badań adresowanych do szerokiej grupy odbiorców

3.1. Podstawowe informacje na temat badanych organizacji

W badaniu wzięły udział 132 organizacje, z czego 74 (56,1%) wskazały Polskę, a 58 (43,9%) Czechy jako kraj, w którym prowadzą swoją działalność. Spośród wszystkich polskich instytucji najwięcej - 24 (32,4%) posiada siedzibę w Cieszynie, natomiast 14 (18,2%) w Jastrzębiu-Zdroju (ryc. 3). W przypadku podmiotów czeskich 16 (27,6%) ma swoją siedzibę w Karwinie, a 12 (20,7%) w Czeskim Cieszyńsku (ryc. 4).

Wśród organizacji zdecydowaną większość stanowiły te, które reprezentowały jednostki samorządu terytorialnego lub ich jednostki organizacyjne (tego typu odpowiedzi zostały udzielone przez przedstawicieli 58,1% polskich i 53,4% czeskich podmiotów; średnia dla całego Euroregionu Śląsk Cieszyński wyniosła 56,1%). O wiele mniej osób zadeklarowało przynależność swojej organizacji do sektora pozarządowego - odpowiednio 29% polskich i 36,2% czeskich instytucji oraz 32,6% podmiotów w przekroju całościowym (euroregionalnym). Najmniej licznie były reprezentowane organizacje zajmujące się przedsiębiorczością. Instytucje polskie stanowiły jedynie 12,2%, a czeskie 10,3% wszystkich podmiotów związanych z sektorem biznesu (ryc. 5).

3.2. Dziedziny, w których współpraca transgraniczna jest najlepsza/najgorsza

Na pytanie, w których spośród niżej wymienionych dziedzin, współpraca transgraniczna w Euroregionie Śląsk Cieszyński jest Państwa zdaniem najlepsza, większość ankietowanych odpowiedziała, że są nimi kultura, turystyka i sport. Kulturę za najlepszą dziedzinę współpracy transgranicznej uznało 26,9% przedstawicieli instytucji polskich oraz 30,9% przedstawicieli podmiotów czeskich. Jeżeli chodzi o turystykę, to rozkład odpowiedzi wyglądał następująco: 26,1% wskazań przedstawicieli instytucji polskich i 24,1% wskazań przedstawicieli podmiotów czeskich. W przypadku sportu odpowiedzi kształtowały się na poziomie 13,7% i 13,6% na korzyść tych pierwszych. Najmniej wskazań w przekroju całościowym (euroregionalnym) otrzymały takie dziedziny, jak ochrona zdrowia (2%), planowanie przestrzenne (3%), transport (4,3%) i zarządzanie kryzysowe (4,8%). Największe rozbieżności pod względem liczby udzielonych przez przedstawicieli polskich i czeskich instytucji odpowiedzi dotyczyły szkolnictwa (odpowiednio 3,8% i 12,3% wskazań), ochrony zdrowia (odpowiednio 3% i 0,6% wskazań) i zarządzania kryzysowego (odpowiednio 6% i 3,1% wskazań), a także w nieco mniejszym stopniu ochrony środowiska (odpowiednio 6% i 3,7% wskazań) i transportu (odpowiednio 5,1% i 3,1% wskazań) (ryc. 6).

Odpowiedzi na pytanie dotyczące dziedzin, w których współpraca transgraniczna w Euroregionie Śląsk Cieszyński jest najgorsza, były nieco bardziej zróżnicowane niż w przypadku pytania o wcześniejsze zagadnienie. W przekroju całościowym (euroregionalnym) najstabsze oceniono współpracę w zakresie transportu i planowania przestrzennego (obie dziedziny za najstabsze uznało łącznie 16,8% ankietowanych), ochronie zdrowia (16,5%) oraz ochronie środowiska (14,3%). Jeżeli chodzi natomiast o porównanie odpowiedzi, jakich udzielili przedstawiciele polskich i czeskich podmiotów w kontekście podejmowanej tematyki, to w przypadku niektórych z wyżej wymienionych dziedzin współpracy pojawiły się pod tym względem spore różnice. Dotyczyło to w największym stopniu zarządzania kryzysowego (8,5% odpowiedzi zostało udzielonych przez przedstawicieli instytucji polskich, natomiast 15,9% wskazań padło ze strony przedstawicieli organizacji czeskich) oraz ochrony środowiska (odpowiednio 11,1% i 19% odpowiedzi). Duże dysproporcje pojawiły się również

w przypadku przedsiębiorczości (odpowiednio 13,2% i 6,3% wskazań) i sportu (odpowiednio 3,7% i 0,8% odpowiedzi), który znalazł się w gronie trzech dziedzin (oprócz kultury i turystyki) postrzeganych przez ankietowanych jako najmniej problematyczne (ryc. 7).

3.3. Dziedziny, które mają największe / najmniejsze znaczenie dla przyszłości Euroregionu Śląsk Cieszyński

Za dziedziny współpracy transgranicznej, które mają największe znaczenie w kontekście przyszłości Euroregionu Śląsk Cieszyński, uznano turystykę, kulturę, przedsiębiorczość i ochronę środowiska. W przekroju całościowym (euroregionalnym) zostały one wskazane przez odpowiednio 16,8%, 15,2%, 11,7% i 11,2% ankietowanych. Jeżeli spojrzymy natomiast na odpowiedzi udzielone przez przedstawicieli polskich i czeskich podmiotów, i zestawimy je w ujęciu narodowym, to ich rozkład przedstawia się następująco: turystykę jako dziedzinę o największym znaczeniu dla przyszłości współpracy transgranicznej wybrało 18,1% przedstawicieli instytucji polskich oraz 15,1% przedstawicieli podmiotów czeskich; w przypadku kultury odpowiedzi kształtowały się na poziomie 14,7% wskazań przedstawicieli organizacji polskich i 15,8% wskazań przedstawicieli instytucji czeskich; jeżeli chodzi o przedsiębiorczość, to za dziedzinę o największym znaczeniu dla przyszłości współpracy euroregionalnej uznało ją 11,4% przedstawicieli instytucji polskich i 12,1% przedstawicieli podmiotów czeskich; z kolei za ochroną środowiska opowiedziało się odpowiednio 11,1% przedstawicieli podmiotów polskich i 11,2% przedstawicieli podmiotów czeskich. W przekroju całościowym (euroregionalnym) najmniejszy odsetek wskazań świadczących o największym znaczeniu dla przyszłości Euroregionu Śląsk Cieszyński, otrzymały takie dziedziny, jak zarządzanie kryzysowe i planowanie przestrzenne (po 6,4%), ochrona zdrowia (7,3%), szkolnictwo (8%) i sport (8,3%), który znalazł się w pierwszej trójce dziedzin współpracy ocenionych najlepiej (ryc. 8).

W przypadku odpowiedzi na pytanie dotyczące dziedzin współpracy transgranicznej, które mają najmniejsze znaczenie z punktu widzenia przyszłości Euroregionu Śląsk Cieszyński, ankietowani uznali, że są nimi w głównej mierze planowanie przestrzenne i zarządzanie kryzysowe. W przekroju całościowym (euroregionalnym) dziedziny te zostały wskazane odpowiednio przez 25,5% i 17,9% badanych. Nieoczekiwanie trzecią najczęściej typowaną pod tym względem dziedziną był sport (14,5% wszystkich udzielonych odpowiedzi). Na kolejnym miejscu znalazły się ochrona zdrowia i szkolnictwo (po 12,3% wszystkich udzielonych odpowiedzi). Porównując odpowiedzi, jakich udzieliili przedstawiciele polskich podmiotów z tymi, które wskazali przedstawiciele instytucji czeskich, można dostrzec istotne różnice w odniesieniu do niektórych dziedzin, wskazywanych jako te o największym znaczeniu z punktu widzenia przyszłości Euroregionu. Najbardziej są one widoczne w kontekście zarządzania kryzysowego (15,4% przedstawicieli instytucji polskich w porównaniu z 21,7% przedstawicielami podmiotów czeskich typowało go jako dziedzinę o najmniejszym znaczeniu dla przyszłości współpracy transgranicznej), a także ochrony środowiska (6,3% przedstawicieli instytucji polskich względem 1,1% przedstawicieli podmiotów czeskich uznało tę dziedzinę za najmniej znaczącą) (ryc. 9).

3.4. Dziedziny, które są najbardziej problematyczne z punktu widzenia współpracy

W przekroju całościowym za najbardziej problematyczne dziedziny współpracy (na których powinna skupić się działalność Euroregionu Śląsk Cieszyński) zostały uznane ochrona środowiska, przedsiębiorczość, transport i turystyka (wskazało je odpowiednio 16,8%, 14,5%, 12,5%, 12% ankietowanych). O ile w zestawieniu dziedzin problematycznych wysokie pozycje ochrony środowiska, przedsiębiorczości i transportu nie powinny być zaskoczeniem, o tyle czwarte miejsce turystyki stanowi niespodziankę, zwłaszcza, że została ona oceniona wcześniej jako jedna z najlepszych dziedzin współpracy euroregionalnej (2 miejsce) oraz ta, która ma największe znaczenie odnośnie do jej przyszłości (1 miejsce). Interesujące jest także pojawienie się zarządzania kryzysowego (obok sportu i szkolnictwa) w pierwszej trójce dziedzin, które wskazywane były najrzadziej jako najbardziej problematyczne w odniesieniu do współpracy transgranicznej (w przekroju całościowym dziedziny te wskazało odpowiednio 5,3%, 4,6%, 5,9% badanych). Największe zróżnicowanie jeżeli chodzi o odpowiedzi udzielone przez przedstawicieli polskich i czeskich instytucji w kontekście wskazania dziedzin współpracy transgranicznej, które są najbardziej problematyczne i powinna się na nich skupić działalność Euroregionu, pojawiło się w przypadku ochrony środowiska (13,5% odpowiedzi zostało udzielonych przez przedstawicieli instytucji polskich, natomiast 21,1% wskazań padło ze strony przedstawicieli organizacji czeskich), przedsiębiorczości (odpowiednio 16,7% i 11,7% wskazań) i zarządzania kryzysowego (odpowiednio 7,2% i 2,9% odpowiedzi) (ryc. 10).

3.5. Preferencje dotyczące współpracy z partnerami w latach 2021-2027 w ramach poszczególnych dziedzin

Jedno z pytań, które zostało postawione ankietowanym, dotyczyło chęci współpracy z partnerami po drugiej stronie granicy w latach 2021-2027 w kontekście poszczególnych dziedzin - kultury, sportu, turystyki, przedsiębiorczości, szkolnictwa, transportu, ochrony środowiska, ochrony zdrowia, planowania przestrzennego i zarządzania kryzysowego. Zebrane wyniki (tab. 1) pozwoliły na sformułowanie następujących wniosków:

- zdecydowana większość przedstawicieli badanych organizacji deklarowała, że na pewno będzie współpracować z partnerami po drugiej stronie granicy w dziedzinie kultury. W przekroju całościowym (euroregionalnym) wartość ta stanowiła 51,5%. O wiele mniej osób opowiedziało się za opcją „raczej będziemy współpracować” (23,5% wszystkich udzielonych odpowiedzi) lub „być może będziemy współpracować” (15,1% wszystkich udzielonych odpowiedzi). Prawdopodobny lub całkowity brak współpracy w tej dziedzinie wyraziło w sumie mniej niż 10% ankietowanych. Porównując odpowiedzi, jakich udzielili przedstawiciele polskich podmiotów z tymi, które wskazali przedstawiciele instytucji czeskich, największe rozbieżności pojawiły się w kontekście odpowiedzi „na pewno nie będziemy współpracować” oraz „raczej będziemy współpracować”. W pierwszym przypadku zdecydowanie więcej przedstawicieli instytucji polskich niż podmiotów czeskich wyraziło negatywny stosunek do współpracy w kulturze (relacja 10,8% do 3,4%). W drugim przypadku było odwrotnie - zdecydowanie więcej przedstawicieli instytucji czeskich niż podmiotów polskich wyraziło potencjalną chęć do współpracy w kulturze (relacja 27,6% do 20,3%);
- sport był tą dziedziną współpracy, w której różnice pomiędzy poszczególnymi odpowiedziami udzielonymi przez ankietowanych nie były tak wyraźne, jak w przypadku kultury. W przekroju całościowym (euroregionalnym) najwięcej osób wskazało że „raczej będzie współpracować” (28,9% wszystkich udzielonych odpowiedzi) lub „na pewno będzie współpracować” (25,2% wszystkich udzielonych odpowiedzi) z partnerami po drugiej stronie granicy. Prawdopodobną

chęć/niechęć do prowadzenia tego typu współpracy w latach 2021-2027 lub jej całkowity brak, deklarowało od 14,1% do 16,3% badanych. Największe różnice w przypadku odpowiedzi udzielanych przez przedstawicieli polskich i czeskich instytucji dotyczyły wyboru wariantu „na pewno nie będziemy współpracować” oraz „być może będziemy współpracować”. W pierwszym przypadku zdecydowanie więcej przedstawicieli instytucji polskich niż podmiotów czeskich wyraziło negatywny stosunek do współpracy w sporcie (relacja 16,9% do 10,3%). Z kolei w drugim przypadku zdecydowanie więcej przedstawicieli instytucji czeskich niż podmiotów polskich wyraziło prawdopodobieństwo podjęcia współpracy w sporcie (relacja 19% do 13%);

- preferencje przedstawicieli poszczególnych instytucji dotyczące chęci współpracy z partnerami po drugiej stronie granicy w dziedzinie turystyki były zbliżone do tych związanych z kulturą. W przekroju całościowym (euroregionalnym) zdecydowana większość badanych osób deklarowała, że na pewno będzie współpracować z partnerami po drugiej stronie granicy w tym zakresie (44,4%). O wiele mniej ankietowanych wybrało opcję „raczej będziemy współpracować” (26,3% wszystkich udzielonych odpowiedzi) lub „być może będziemy współpracować” (13,5% wszystkich udzielonych odpowiedzi). Prawdopodobny brak współpracy w turystyce wyraziło w sumie 6% osób, a całkowity brak 9,8%. Porównując odpowiedzi, jakich udzielili przedstawiciele polskich organizacji z tymi, które wskazali przedstawiciele instytucji czeskich, największe rozbieżności pojawiły się w kontekście wariantu „na pewno nie będziemy współpracować” (relacja 48,6% do 39%). W przypadku pozostałych odpowiedzi, nie było tak znaczących różnic (wahały się one od 3,1% do 4,5%);
- przedsiębiorczość, podobnie jak sport, była tą dziedziną współpracy, w której różnice pomiędzy poszczególnymi odpowiedziami udzielonymi przez badane osoby nie były aż tak wyraźne. Niemniej jednak w przekroju całościowym (euroregionalnym) najwięcej ankietowanych wskazało, że: „być może będzie współpracować” (27,1% wszystkich udzielonych odpowiedzi), „raczej nie będzie współpracować” (24,1% wszystkich udzielonych odpowiedzi) i „na pewno nie będzie współpracować” (21% wszystkich udzielonych odpowiedzi), co pokazuje ich stosunek do współpracy w tym obszarze w przyszłości. O około połowę mniej osób zadeklarowało, że „na pewno będą współpracować” i „raczej będą współpracować” z partnerami po drugiej stronie granicy (odpowiednio 13,5% i 14,3% wszystkich udzielonych odpowiedzi). Największe różnice w przypadku odpowiedzi udzielanych przez przedstawicieli polskich i czeskich instytucji dotyczyły wyboru wariantu „na pewno nie będziemy współpracować”, gdzie zdecydowanie więcej tych pierwszych wyraziło negatywny stosunek do współpracy w przedsiębiorczości (relacja 26,7% do 13,8%);
- w przypadku współpracy w szkolnictwie największy odsetek osób (w przekroju całościowym) był zdania, że „być może będzie współpracować” z partnerami po drugiej stronie granicy (24,1% wszystkich ankietowanych). Próg 20% przekroczyły jeszcze dwie odpowiedzi - „na pewno nie będziemy współpracować” (21,1% wszystkich wskazań) oraz „raczej będziemy współpracować” (20,3%). Porównując odpowiedzi, jakich udzielili przedstawiciele polskich organizacji z tymi, które wskazali przedstawiciele instytucji czeskich, można zauważyć, że poza jednym wyborem odpowiedzi - „być może będziemy współpracować” - we wszystkich pozostałych przypadkach występują między nimi duże różnice. I tak w kontekście odpowiedzi „na pewno będziemy współpracować” wynosi ona 7,7% (relacja 14,7% do 22,4%), w odniesieniu do odpowiedzi „raczej będziemy współpracować” 9,9% (relacja 16,7% do 22,4%), w kontekście odpowiedzi „raczej nie będziemy współpracować” 7,9% (relacja 20% do 12,1%) i w przypadku odpowiedzi „na pewno nie będziemy współpracować” 6,8% (relacja 24% do 17,2%);

- większość przedstawicieli badanych organizacji deklарowała, że na pewno nie będzie współpracować z partnerami po drugiej stronie granicy w dziedzinie transportu. W przekroju całościowym (euroregionalnym) wartość ta stanowiła 32,6%. Zdecydowanie mniej osób opowiedziało się za opcją „raczej nie będziemy współpracować” (18,5% wszystkich wskazań) lub „być może będziemy współpracować” (19,2% wszystkich wskazań). Odpowiedzi udzielone przez przedstawicieli polskich i czeskich organizacji na to pytanie nie charakteryzują się większymi rozbieżnościami. Jedynie w przypadku wyboru opcji „raczej nie będziemy współpracować” nieco większy odsetek wskazań cechuje instytucje czeskie (relacja 15,8% do 22%);
- opinie dotyczące chęci współpracy w dziedzinie ochrony środowiska z partnerami po drugiej stronie granicy w przekroju całościowym (euroregionalnym) były następujące: 28,6% badanych zaznaczyło wariant „być może będziemy współpracować”, 21,8% osób wybrało opcję „raczej będziemy współpracować”, 18% ankietowanych było za odpowiedziami „raczej nie będziemy współpracować” i „na pewno nie będziemy współpracować”, natomiast reszta (13,6%) wskazała „na pewno będziemy współpracować”. Największe różnice w przypadku odpowiedzi udzielanych przez przedstawicieli polskich i czeskich instytucji pojawiły się w kontekście wyboru wariantu „raczej nie będziemy współpracować”, gdzie zdecydowanie więcej tych drugich wyraziło negatywny stosunek do współpracy w ochronie środowiska (relacja 13% do 25%) oraz w odniesieniu do wariantu „raczej będziemy współpracować” (tu relacja odpowiedzi była odwrotna i wyniosła 26% do 16,1%);
- większość przedstawicieli badanych organizacji deklарowała, że raczej nie będzie współpracować z partnerami po drugiej stronie granicy w dziedzinie ochrony zdrowia lub w ogóle tego nie zrobi. W przekroju całościowym (euroregionalnym) wartości te stanowiły odpowiednio 31,1% i 26,4%. Nieco ponad 20% ankietowanych osób opowiedziało się za opcją „być może będziemy współpracować”. Odpowiedzi udzielone przez przedstawicieli polskich i czeskich organizacji na to pytanie - podobnie jak w przypadku transportu - nie charakteryzowały się większymi rozbieżnościami. Jedynie w kontekście odpowiedzi „na pewno nie będziemy współpracować” nieco większy odsetek wskazań cechuje instytucje polskie (relacja 29,7% do 22,4%);
- w przypadku planowania przestrzennego większość przedstawicieli badanych organizacji deklарowała - podobnie jak to miało miejsce w kontekście ochrony zdrowia, że raczej nie będzie współpracować z partnerami po drugiej stronie granicy w tej dziedzinie lub w ogóle tego nie zrobi. W przekroju całościowym (euroregionalnym) wartości te stanowiły odpowiednio 34,6% i 28,6%. Niewiele, bo 16,5% ankietowanych opowiedziało się za opcją „być może będziemy współpracować”. Zdanie „raczej będziemy współpracować” wyraziło zaledwie 12,8% badanych. Porównując odpowiedzi, jakich udzielili przedstawiciele polskich podmiotów z tymi, które wskazali przedstawiciele instytucji czeskich, największe rozbieżności widoczne są w wyborze opcji „być może będziemy współpracować” (różnica sięga aż 14 punktów procentowych na korzyść instytucji polskich - relacja 23% do 8,5%). Nieco mniejsze dysproporcje można zauważyć w odniesieniu do odpowiedzi „na pewno nie będziemy współpracować” (różnica wynosi 8,9% przy relacji 31,1% do 39%) oraz odpowiedzi „raczej nie będziemy współpracować” (różnica wynosi 6,5% przy relacji 25,7% do 32,2%);
- opinie dotyczące chęci współpracy w dziedzinie zarządzania kryzysowego są zbliżone do tych, które odnoszą się do planowania przestrzennego, choć wśród nich jest nieco mniej głosów mających sceptyczny wydźwięk. W przekroju całościowym (euroregionalnym) ankietowani w głównej mierze byli zdania, że na pewno nie będą współpracować z partnerami po drugiej stronie granicy (32,6% wszystkich odpowiedzi) lub raczej nie będą tego robić (22,7% wszystkich odpowiedzi). Zdecydowanie mniej osób wyraziło przekonanie, że być może, raczej lub na

pewno będzie współpracować z instytucjami partnerskimi (odpowiednio 18,2%, 15,9% i 10,6% wszystkich wskazań). Odpowiedzi udzielone przez przedstawicieli polskich i czeskich organizacji na to pytanie nie charakteryzują się większymi rozbieżnościami.

Tab. 1. Preferencje dotyczące współpracy z partnerami po drugiej stronie granicy w latach 2021-2027 w ramach poszczególnych dziedzin

	KULTURA			SPORT		
	PL	CZ	ERŚC	PL	CZ	ERŚC
na pewno będziemy współpracować	52,7%	50,0%	51,5%	26,0%	24,1%	25,2%
raczej będziemy współpracować	20,3%	27,6%	23,5%	29,8%	27,6%	28,9%
być może będziemy współpracować	14,9%	15,6%	15,1%	13,0%	19,0%	15,5%
raczej nie będziemy współpracować	1,3%	3,4%	2,3%	14,3%	19,0%	16,3%
na pewno nie będziemy współpracować	10,8%	3,4%	7,6%	16,9%	10,3%	14,1%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	TURYSTYKA			PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ		
	PL	CZ	ERŚC	PL	CZ	ERŚC
na pewno będziemy współpracować	48,6%	39,0%	44,4%	12,0%	15,5%	13,5%
raczej będziemy współpracować	24,3%	28,8%	26,3%	14,6%	13,8%	14,3%
być może będziemy współpracować	14,9%	11,8%	13,5%	24,0%	31,0%	27,1%
raczej nie będziemy współpracować	4,1%	8,5%	6,0%	22,7%	25,9%	24,1%
na pewno nie będziemy współpracować	8,1%	11,9%	9,8%	26,7%	13,8%	21,0%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	SZKOLNICTWO			TRANSPORT		
	PL	CZ	ERŚC	PL	CZ	ERŚC
na pewno będziemy współpracować	14,7%	22,4%	18,0%	15,8%	11,9%	14,1%
raczej będziemy współpracować	16,0%	25,9%	20,3%	15,8%	15,3%	15,6%
być może będziemy współpracować	25,3%	22,4%	24,1%	18,4%	20,3%	19,2%
raczej nie będziemy współpracować	20,0%	12,1%	16,5%	15,8%	22,0%	18,5%
na pewno nie będziemy współpracować	24,0%	17,2%	21,1%	34,2%	30,5%	32,6%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	OCHRONA ŚRODOWISKA			OCHRONA ZDROWIA		
	PL	CZ	ERŚC	PL	CZ	ERŚC
na pewno będziemy współpracować	11,7%	16,1%	13,6%	6,8%	8,6%	7,6%
raczej będziemy współpracować	26,0%	16,1%	21,8%	13,5%	15,6%	14,4%
być może będziemy współpracować	27,2%	30,3%	28,6%	18,9%	22,4%	20,5%
raczej nie będziemy współpracować	13,0%	25,0%	18,0%	31,1%	31,0%	31,1%
na pewno nie będziemy współpracować	22,1%	12,5%	18,0%	29,7%	22,4%	26,4%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	PLANOWANIE PRZESTRZNNIE			ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE		
	PL	CZ	ERŚC	PL	CZ	ERŚC
na pewno będziemy współpracować	8,1%	6,8%	7,5%	10,8%	10,4%	10,6%
raczej będziemy współpracować	12,1%	13,5%	12,8%	14,9%	17,2%	15,9%
być może będziemy współpracować	23,0%	8,5%	16,5%	20,3%	15,5%	18,2%
raczej nie będziemy współpracować	25,7%	32,2%	28,6%	21,6%	24,1%	22,7%
na pewno nie będziemy współpracować	31,1%	39,0%	34,6%	32,4%	32,8%	32,6%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Źródło: Opracowanie własne

3.6. Zainteresowanie aplikowaniem o środki przeznaczone na wspieranie polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w latach 2021-2027 w ramach poszczególnych dziedzin (osi priorytetowych) programu Interreg Czechy - Polska

Na pytanie czy chcielibyście Państwo aplikować o środki przeznaczone na wspieranie polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w latach 2021-2027 w ramach dziedziny (osi priorytetowej) „Wspieranie działań w zakresie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i odporności na klęski żywiołowe”, największy odsetek ankietowanych udzielił odpowiedzi „być może będziemy aplikować”. W przekroju całościowym (euroregionalnym) stanowiło to 29,5% badanych. Inne warianty odpowiedzi - „raczej nie będziemy aplikować”, „na pewno nie będziemy aplikować”, „raczej będziemy aplikować” wybrało odpowiednio 20,5%, 17,4% i 18,2% osób. Porównując odpowiedzi, jakich udzielili przedstawiciele polskich podmiotów z tymi, które wskazał przedstawiciele instytucji czeskich, można dostrzec pewną prawidłowość. Wariant „na pewno będziemy aplikować” oraz „raczej będziemy aplikować” przeważał wśród tych pierwszych, z kolei odpowiedzi „na pewno nie będziemy aplikować”, „raczej nie będziemy aplikować” i „być może będziemy aplikować” wśród drugich (ryc. 11).

W przypadku pytania dotyczącego zainteresowania aplikowaniem o środki przeznaczone na wspieranie polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w ramach dziedziny „Sprzyjanie bioróżnorodności i rozwojowi zielonej infrastruktury w środowisku miejskim oraz zmniejszanie zanieczyszczenia”, największy odsetek badanych również zaznaczył odpowiedź „być może będziemy aplikować”, co w przekroju całościowym (euroregionalnym) stanowiło 24,2%. Niemniej jednak różnice pomiędzy wyborem tego wariantu, a pozostałymi wskazaniem nie były tak duże, jak w przypadku wcześniejszej osi priorytetowej. Porównując z kolei odpowiedzi, jakich udzielili przedstawiciele polskich podmiotów z tymi, które wskazali przedstawiciele instytucji czeskich, można dostrzec tę samą pewną prawidłowość, co w przypadku osi priorytetowej „Wspieranie działań w zakresie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i odporności na klęski żywiołowe”. Widać ponadto ich bardzo duże zróżnicowanie. Przykładowo wariant odpowiedzi „na pewno będziemy aplikować” wybrało 23% przedstawicieli podmiotów polskich przy 5,2% przedstawicieli instytucji czeskich, a wariant odpowiedzi „być może będziemy aplikować” wskazało 34% przedstawicieli organizacji czeskich przy 16,2% przedstawicieli podmiotów polskich (ryc. 12).

Odpowiedzi na pytanie dotyczące zainteresowania aplikowaniem o środki przeznaczone na wspieranie polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w ramach dziedziny „Wzmocnienie roli kultury i turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych” wpisywały się w głównej mierze w trzy proponowane do wyboru warianty: „na pewno będziemy aplikować”, „raczej będziemy aplikować” i „być może będziemy aplikować”, przy czym opcja „raczej będziemy aplikować” była najczęściej wybierana (w przekroju całościowym wskazało ją 27,3% badanych). Jeżeli weźmiemy pod uwagę odpowiedzi udzielone przez przedstawicieli polskich i czeskich podmiotów i zestawimy je w ujęciu narodowym, wyraźnie widać zróżnicowanie procentowe w przypadku niektórych z nich. Największe dysproporcje występują w ramach odpowiedzi „raczej będziemy aplikować” (21,6% odpowiedzi zostało udzielonych przez przedstawicieli instytucji polskich, natomiast 34,5% wskazań padło ze strony przedstawicieli organizacji czeskich) oraz „raczej nie będziemy aplikować” (odpowiednio 21,6% i 6,9% odpowiedzi) (ryc. 13).

Jeżeli chodzi o zainteresowanie aplikowaniem o środki przeznaczone na wspieranie polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w ramach dziedziny „Rozwój zrównoważonej, inteligentnej i intermodalnej mobilności odpornej na zmianę klimatu na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do sieci TEN-T i mobilności transgranicznej”, ankietowani wyrazili

swój sceptycyzm i ostrożność pod tym względem, zaznaczając w większości odpowiedzi „być może będziemy aplikować” „raczej nie będziemy aplikować” i „na pewno nie będziemy aplikować”. W przekroju całościowym (euroregionalnym) odpowiedź „być może będziemy aplikować” wybrało 28,8% badanych, natomiast „raczej nie będziemy aplikować” i „na pewno nie będziemy aplikować” odpowiednio 27,3% i 20,5% osób. Zdecydowanie więcej przedstawicieli instytucji czeskich niż polskich wybrało opcję, że „raczej nie będą aplikować” i „na pewno nie będą aplikować” o środki w ramach wspomnianej dziedziny (w pierwszym przypadku było to 34,5% względem 21,6%, natomiast w drugim 24,1% względem 17,6%). Z kolei odpowiedź „raczej będziemy aplikować” i „na pewno będziemy aplikować” była wskazywana częściej przez przedstawicieli instytucji polskich niż czeskich (odpowiednio 18,9% i 10,9% dla wariantu „raczej będziemy aplikować” oraz 10,8% i 5,2% dla wariantu „na pewno będziemy aplikować”) (ryc. 14).

Na pytanie dotyczące zainteresowania aplikowaniem o środki przeznaczone na wspieranie polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w ramach dziedziny „Lepsze zarządzania współpracą - Interreg”, najwięcej osób typowało opcję „być może będziemy aplikować” oraz „raczej nie będziemy aplikować”. W przekroju całościowym (euroregionalnym) stanowiło to odpowiednio 32,6% i 29,5% udzielonych odpowiedzi. Zdecydowanie mniej ankietowanych wskazywało, że „na pewno nie będzie aplikować”, „raczej będzie aplikować” i „na pewno będzie aplikować”. Takiego wyboru dokonało odpowiednio 14,4%, 12,1% i 11,4% osób. Porównując odpowiedzi, jakich udzielili przedstawiciele polskich podmiotów z tymi, które wskazali przedstawiciele instytucji czeskich, można dostrzec po raz kolejny pewną prawidłowość. Odpowiedzi „raczej nie będziemy aplikować” oraz „na pewno nie będziemy aplikować” przeważały wśród instytucji czeskich (odpowiednio 39,7% do 21,6% dla wariantu „raczej nie będziemy aplikować” oraz 22,4% do 8,1% dla wariantu „na pewno nie będziemy aplikować”). Z kolei odpowiedzi „być może będziemy aplikować”, „raczej będziemy aplikować” oraz „na pewno będziemy aplikować” przeważały wśród instytucji polskich (odpowiednio 36,5% do 27,6% dla wariantu „być może będziemy aplikować”, 17,6% do 5,2% dla wariantu „raczej pewno będziemy aplikować” oraz dla wariantu „na pewno będziemy aplikować”) (ryc. 15).

W przypadku pytania dotyczącego zainteresowania aplikowaniem o środki przeznaczone na wspieranie polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w ramach dziedziny „Sprzyjanie wzrostowi i konkurencyjności MŚP”, większość ankietowanych zaznaczyła odpowiedź „być może będziemy aplikować” i „na pewno nie będziemy aplikować”. W przekroju całościowym (euroregionalnym) wskazania te uzyskały równo po 30%. Około 10 punktów procentowych mniej otrzymał wariant „raczej nie będziemy aplikować”. Największe różnice w przypadku udzielanych przez przedstawicieli polskich i czeskich podmiotów odpowiedzi występują w wariancie „na pewno nie będziemy aplikować” (39,7% wskazań zostało udzielonych przez przedstawicieli instytucji czeskich, natomiast 23% padło ze strony przedstawicieli organizacji polskich) oraz „na pewno będziemy aplikować” (tu z kolei 10,8% wskazań zostało udzielonych przez przedstawicieli instytucji polskich, a 1,7% przez przedstawicieli podmiotów czeskich) (ryc. 16).

4. Wyniki badań adresowanych do wąskiej grupy odbiorców – analiza SWOT

Czynniki przedstawione w analizie SWOT stanowią zestawienie wyników badań adresowanych do wąskiej grupy odbiorców z Euroregionu Śląsk Cieszyński oraz wybranych instytucji spoza jego obszaru¹⁰.

4.1. Mocne strony

Tab. 2. Procentowy udział poszczególnych czynników wskazanych przez ankietowanych jako mocne strony w ramach poszczególnych dziedzin współpracy w przekroju całościowym (euroregionalnym)

KULTURA	ERŚC
bogate, różnorodne i żywe tradycje	17,4%
polsko-czeska współpraca transgraniczna w dziedzinie kultury	15,0%
duże poczucie tożsamości kulturowej związane z miejscem zamieszkania	12,1%
zróżnicowanie kulturowe regionu	11,6%
duże środowisko twórców kultury, w tym silnie rozwinięta twórczość ludowa oraz rękodzieło artystyczne	10,4%
zaplecze kulturalne (duża liczba placówek i miejsc związanych z kulturą, gdzie można spędzić czas wolny)	9,8%
różnorodność produktów kulturalnych (wydarzenia i imprezy kulturalne o zasięgu krajowymi i międzynarodowym)	9,8%
promowanie kultury poprzez lokalne zespoły artystyczne	6,4%
wysoka jakość obiektów kultury	2,9%
środki finansowe przeznaczone na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie kultury	2,9%
wysoki poziom zaangażowania organizacji pozarządowych we współpracę transgraniczną w dziedzinie kultury	1,7%
	100,0%
SPORT	ERŚC
odpowiednie warunki do uprawiania sportu i aktywności związanych ze spędzaniem wolnego czasu	18,2%
duża liczba aktywnie działających klubów sportowych i działaczy, w tym wykwalifikowanej kadry	16,7%
dobre rozwinięta baza sportowo-rekreacyjna (obiekty)	12,9%
bogata oferta w zakresie sportu i rekreacji (imprezy, programy cykliczne)	12,1%
możliwość wykorzystania terenów zielonych na cele rekreacyjne	12,1%
polsko-czeska współpraca transgraniczna w dziedzinie sportu	9,8%
poziom zainteresowania ze strony miast/gmin rozwojem różnych dyscyplin sportowych	7,6%
rozpoznawalni w kraju i za granicą sportowcy pochodzący z regionu	6,8%
środki finansowe przeznaczone na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie sportu	2,3%
wysoki poziom rozwoju sportu wyczynowego	1,5%
	100,0%
TURYSTYKA	ERŚC
potencjał turystyczny regionu (ukształtowanie terenu, liczne zabytki i atrakcje przyrodnicze, miejscowa kultura i folklor)	22,0%
korzystne warunki do uprawiania różnych form turystyki (pieszej, konnej, rowerowej, narciarstwa biegowego i zjazdowego)	21,4%
położenie w pobliżu dużych ośrodków miejskich, na skrzyżowaniu międzynarodowych szlaków komunikacyjnych oraz na styku trzech państw	14,5%
rozwijające się miejscowości turystyczne	11,3%

¹⁰ Więcej informacji na temat narzędzia badawczego znajduje się w rozdziale poświęconym metodologii prac nad strategią.

polsko-czeska współpraca transgraniczna w dziedzinie turystyki	9,4%
duża liczba turystów odwiedzających region, w tym wzrastająca liczba turystów zagranicznych	6,3%
rozbudowana infrastruktura turystyczna i okołoturystyczna	4,4%
funkcjonowanie markowych produktów turystycznych	4,4%
rozpoznawalność regionu w kraju i zagranicą	3,8%
środki finansowe przeznaczane na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie turystyki	2,5%
	100,0%
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	
położenie regionu na skrzyżowaniu międzynarodowych szlaków komunikacyjnych, szybkie połączenia z dużymi ośrodkami miejskimi umożliwiające nawiązywanie współpracy gospodarczej	20,2%
obecność dużych pracodawców	11,8%
silny kapitał ludzki - wykształcona kadra, tradycja przedsiębiorczości, szacunek do pracy	11,8%
występowanie większej liczby małych firm	10,4%
wielosektorowa struktura gospodarcza regionu obejmująca przemysł, usługi, naukę, turystykę i rolnictwo	9,7%
duże skupisko ludności w regionie stanowiące chłonny rynek zbytu	9,0%
różnorodność gałęzi przemysłu	7,7%
dobra infrastruktura techniczna	6,9%
występowanie obszarów korzystnych dla rozwoju specjalistycznego rolnictwa - ryby, konie, zdrowa żywność	6,9%
otwartość samorządu lokalnego na współpracę z przedsiębiorcami i podejmowanie innowacyjnych działań	5,6%
	100,0%
SZKOLNICTWO	
duża liczba szkół oraz dobry poziom szkolnych i pozaszkolnych form kształcenia	21,4%
dostęp do wysokiej jakości edukacji i możliwości kształcenia	16,0%
wieloletnie tradycje w dziedzinie oświaty	16,0%
dobry poziom wyposażenia placówek oświatowych	13,0%
wysoki odsetek absolwentów dostających się na studia	8,4%
istniejące ośrodki szkolnictwa wyższego oraz kadra naukowa	6,9%
polsko-czeska współpraca transgraniczna w dziedzinie szkolnictwa	6,9%
współpraca nauki z biznesem	5,3%
wzrost nakładów finansowych na edukację	3,8%
środki finansowe przeznaczane na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie szkolnictwa	2,3%
	100,0%
TRANSPORT	
położenie regionu na skrzyżowaniu międzynarodowych szlaków komunikacyjnych, w tym szlaków łączących Polskę i Republikę Czeską	27,5%
dobrze skomunikowanie regionu z wojewódzkimi ośrodkami miejskimi i portami lotniczymi	21,0%
istnienie linii kolejowych	14,5%
szereg przejść granicznych, w tym przejść turystycznych na szlakach górskich	14,5%
przewodzone prace modernizacyjne oraz budowa nowych dróg i infrastruktury drogowej przyczyniające się do poprawy efektywności i bezpieczeństwa przewozu towarów i osób	8,0%
gęsta i zróżnicowana sieć dróg, w tym dróg dwujezdniowych	4,4%
duża ilość towarów przewożona w ramach ruchu tranzytowego (transport drogowy)	4,4%
wykorzystanie technologicznych w przypadku użytkowania części taboru komunikacji miejskiej	4,3%
polsko-czeska współpraca transgraniczna w dziedzinie transportu	0,7%
środki finansowe przeznaczane na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie transportu	0,7%
	100,0%

OCHRONA ŚRODOWISKA	ERŚC
duża bioróżnorodność (wiele cennych gatunków roślin i zwierząt, duża liczba zbiorników wodnych, wód stojących i płynących)	23,5%
funkcjonująca gospodarka odpadami komunalnymi na terenie gmin, prowadzenie monitoringu środowiska	13,9%
podjęmowanie działań proekologicznych przez instytucje i mieszkańców	13,1%
rozwinięta sieć kanalizacyjna	12,2%
wysoki udział obszarów chronionych oraz obszarów Natura 2000	11,3%
wysoki wskaźnik zalesienia regionu	10,4%
duża świadomość ekologiczna mieszkańców	5,2%
polsko-czeska współpraca transgraniczna w dziedzinie ochrony środowiska	5,2%
występowanie złóż surowców mineralnych (żwiry, gaz ziemny, węgiel kamienny)	3,5%
środki finansowe przeznaczane na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie ochrony środowiska	1,7%
	100,0%
OCHRONA ZDROWIA	ERŚC
wykwalifikowane zasoby kadrowe w placówkach ochrony zdrowia i pomocy społecznej	21,0%
wyspecjalizowane ośrodki leczenia uzdrowiskowego	17,1%
występujące w regionie walory lecznicze związane z klimatem, złożami wód geotermalnych, solanek	15,2%
dobry poziom i wyposażenie związane z ochroną zdrowia i opieką społeczną	13,3%
dobry dostęp do usług służby zdrowia (apteki, przychodnie, szpitale), także po drugiej stronie granicy	12,4%
bezpłatne leczenie, także poza miejscem zamieszkania	12,4%
aktywna działalność organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną i promocją zdrowia	5,7%
polsko-czeska współpraca transgraniczna w dziedzinie ochrony zdrowia	1,0%
środki finansowe przeznaczane na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie ochrony zdrowia	1,9%
	100,0%
PLANOWANIE PRZESTRZENNE	ERŚC
dobra dostępność do sieci energetycznej, gazowej, wodociągowej i telefonicznej, w tym do sieci Internetu szerokopasmowego	26,7%
istniejące plany zagospodarowania przestrzennego	15,2%
dostępność terenów pod różnorodną działalność gospodarczą (przemysł, przemysł przetwórczy, bazy, hurtownie, salony sprzedaży, stacje obsługi itp.) i formy zabudowy niskiej (indywidualne domy mieszkalne, zabudowę letniskową, rezydencjonalną)	14,3%
rewitalizacja, modernizacja zasobów mieszkaniowych	11,4%
istniejące dobre oświetlenie w centrach miast	10,5%
dobrze rozwinięta infrastruktura kanalizacyjna	9,5%
dostępność terenów dla kreowania przestrzeni spotkań mieszkańców, rekreacji i wypoczynku	7,6%
duża liczba sklepów wielkopowierzchniowych	4,8%
środki finansowe przeznaczane na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie planowania przestrzennego	0,0%
	100,0%
ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE	ERŚC
wykwalifikowane zasoby kadrowe	22,4%
działający system ochrony przeciwpowodziowej	17,4%
podobieństwo systemów ochrony przeciwpożarowej po obu stronach granicy	17,4%
niski odsetek przestępczości w regionie przekładający się na wysoką ocenę poziomu bezpieczeństwa przez mieszkańców	15,3%
zaplecze i infrastruktura techniczna służb zarządzania kryzysowego	12,2%
funkcjonujący program przeciwdziałania przestępczości wśród nieletnich	10,2%

polsko-czeska współpraca transgraniczna w dziedzinie zarządzania kryzysowego	4,1%
środki finansowe przeznaczane na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie zarządzania kryzysowego	1,0%
	100,0%

Źródło: Opracowanie własne

4.2. Słabe strony

Tab. 3. Procentowy udział poszczególnych czynników wskazanych przez ankietowanych jako słabe strony w ramach poszczególnych dziedzin współpracy w przekroju całościowym (euroregionalnym)

KULTURA		ERŚC
pandemia COVID-19, która odcisnęła silne piętno na instytucjach kultury i działalności kulturalnej		22,1%
mała ilość środków finansowych przeznaczana na kulturę		16,2%
brak jednolitej promocji kultury regionu na zewnątrz		11,7%
niewystarczający lobbing kultury na poziomie regionu		11,0%
mała ilość środków finansowych przeznaczanych na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie kultury		11,0%
niewystarczające zainteresowanie podmiotów życia społecznego do wspólnych działań w zakresie promocji kultury		9,7%
niska medialność imprez kulturalnych		7,8%
mała ilość informacji na temat działań kulturalnych (miejsce, czas realizacji)		5,2%
niewystarczająca polsko-czeska współpraca transgraniczna w dziedzinie kultury		3,3%
zbyt duże przywiązywanie wagi do wspierania sztuki oraz kultury ludowej i amatorskiej przez lokalne samorządy		2,0%
		100,0%
SPORT		ERŚC
pandemia COVID-19, która odcisnęła silne piętno na instytucjach związanych ze sportem i działalnością sportowej		22,3%
niewystarczające zaplecze umożliwiające rozwój sportów zimowych		13,9%
przestarzała infrastruktura sportowo-rekreacyjna lub jej brak		11,5%
brak lub mała liczba konsultacji społecznych dotyczących planowanych do realizacji przedsięwzięć związanych ze sportem i rekreacją		10,0%
niewystarczające środki finansowe przeznaczone na działalność klubów i sekcji przez samorządy		10,0%
mała ilość środków finansowych przeznaczanych na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie sportu		9,2%
niski poziom wykorzystania infrastruktury sportowej przez mieszkańców		7,7%
niewystarczająca polsko-czeska współpraca transgraniczna w dziedzinie sportu		6,2%
niski poziom zainteresowania mieszkańców ofertą programową w zakresie sportu i rekreacji		4,6%
niewystarczająca liczba organizowanych zawodów sportowych		4,6%
		100,0%
TURYSTYKA		ERŚC
brak połączonych ze sobą ścieżek rowerowych		15,8%
brak zintegrowanych produktów turystycznych, mała liczba produktów turystycznych umożliwiających spędzanie wolnego czasu w przypadku niesprzyjającej aury		13,9%
przestarzała infrastruktura turystyczna, brak infrastruktury turystycznej wzdłuż rzek		13,3%
pandemia COVID-19, która odcisnęła silne piętno na branży turystycznej		12,7%
niska jakość obsługi turystów oraz niska jakość świadczonych usług turystycznych (noclegowych, gastronomicznych)		7,9%
brak promocji lub niewystarczająco spójna promocja regionu		7,3%
odpływ turystów do innych, bardziej atrakcyjnych regionów		6,7%
mała ilość środków finansowych przeznaczanych na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie turystyki		6,7%
słabo rozwinięta agroturystyka		6,1%
niszczące oznakowanie atrakcji turystycznych i ścieżek rowerowych		4,8%
niewystarczająca polsko-czeska współpraca transgraniczna w dziedzinie turystyki		4,8%
		100,0%
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ		ERŚC

zanikanie drobnego handlu	15,1%
niekorzystny wpływ centrów przemysłowych i górniczych na wizerunek regionu	14,3%
słaba polityka informacyjna promująca firmy i możliwości regionu	14,3%
niewystarczająca liczba miejsc pracy dla absolwentów i osób w wieku przedemerytalnym	10,3%
niski poziom wykorzystania nowych, innowacyjnych technologii, przestarzała struktura gospodarcza	9,5%
niewystarczająca ilość terenów przeznaczonych pod inwestycje	7,9%
brak przedsiębiorczości społecznej	7,1%
wzrost liczby osób bezrobotnych, w tym również w wyniku pandemii COVID-19	7,1%
brak lub niewielka liczba instytucji wspierających biznes i niska efektywność ich działania	6,4%
niewystarczająca ilość siły roboczej w regionie	5,6%
działalność firm zorientowana w większości na rynek lokalny	2,4%
	100,0%
SZKOLNICTWO	
	ERŚĆ
niedostateczne wyposażenie szkół w nowoczesne technologie do prowadzenia zajęć, odczuwalne zwłaszcza podczas pandemii COVID-19	16,4%
brak adekwatnych do potrzeb rynku, nowoczesnych kierunków kształcenia	14,5%
niewystarczające nakłady na oświatę oraz wysokie koszty utrzymania placówek oświatowych	13,8%
zły stan techniczny i wyposażenie szkół	9,2%
silna konkurencja ze strony ośrodków akademickich zlokalizowanych w miastach wojewódzkich	9,2%
brak ośrodków badawczo-rozwojowych, niewielka liczba szkół wyższych	8,6%
niewystarczająca polsko-czeska współpraca transgraniczna w dziedzinie szkolnictwa	8,6%
mała ilość środków finansowych przeznaczanych na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie szkolnictwa	8,5%
niska mobilność obywateli do podnoszenia kwalifikacji	5,9%
liczne braki w infrastrukturze edukacyjnej i naukowej obejmujące kampusy uniwersyteckie, centra kongresowe, parki technologiczne	5,3%
	100,0%
TRANSPORT	
	ERŚĆ
brak wystarczającej liczby miejsc parkingowych	24,0%
brak poboczy, chodników, przejść dla pieszych, oświetlenia w przypadku dróg niższych kategorii	14,0%
wysokie natężenie ruchu pojazdów na drogach i związane z tym obniżenie bezpieczeństwa pieszych	12,7%
równoległe prowadzenie ciągów transportu samochodowego i tras rowerowych	10,7%
mała ilość środków finansowych przeznaczanych na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie transportu	9,4%
brak dostępu do komunikacji kolejowej, marginalizacja transportu kolejowego	6,0%
niewystarczająca polsko-czeska współpraca transgraniczna w dziedzinie transportu	6,0%
trudne warunki techniczne dla tworzenia infrastruktury komunikacyjnej na terenach wydobywa węgla	5,3%
niski poziom integracji i koordynacji różnych systemów i przewoźników transportu publicznego i prywatnego	5,3%
niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych z regionami sąsiednimi	3,3%
brak lub niewystarczająca sieć komunikacji publicznej przeznaczona do użytku mieszkańców i turystów	3,3%
	100,0%
OCHRONA ŚRODOWISKA	
	ERŚĆ
zanieczyszczenie powietrza spowodowane przez niską emisję, przemysł i transport drogowy	22,6%
niedostateczne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, brak termomodernizacji obiektów	13,2%
istnienie dzikich wysypisk	10,1%
niewystarczający poziom oświaty i nauczania w zakresie ochrony środowiska, niska świadomość ekologiczna i dbałość o środowisko	8,8%

ekspansywna wycinka lasów i dewastacja terenu spowodowana działalnością górniczą	8,2%
przestarzały system odprowadzania i oczyszczania ścieków lub jego brak	7,6%
mała motywacja ekonomiczna do działań proekologicznych, niskie wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	7,6%
niewystarczająca polsko-czeska współpraca transgraniczna w dziedzinie ochrony środowiska	7,5%
mała ilość środków finansowych przeznaczanych na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie ochrony środowiska	7,5%
rozprzestrzenianie się inwazyjnych gatunków roślin	6,9%
	100,0%
OCHRONA ZDROWIA	
	ERŚC
pandemia COVID-19, która odcisnęła silne piętno na służbie zdrowia	15,4%
brak dostosowania większości obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych	13,2%
brak systemowych działań w obszarze promocji zdrowego stylu życia	13,2%
brak odpowiedniej profilaktyki zdrowotnej zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży	12,5%
słabe wyposażenie ośrodków zdrowia i szpitali w nowoczesną aparaturę	10,3%
przerzucanie na barki samorządów zadań związanych z ochroną zdrowia bez jednoczesnego wsparcia finansowego	9,6%
brak lub mała liczba placówek kompleksowej opieki zdrowotnej dla seniorów	8,8%
likwidacja infrastruktury zdrowotnej i socjalnej spowodowana niewystarczającą ilością środków finansowych na ich utrzymanie	7,4%
niewystarczająca polsko-czeska współpraca transgraniczna w dziedzinie ochrony zdrowia	5,2%
mała ilość środków finansowych przeznaczanych na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie ochrony zdrowia	4,4%
	100,0%
PLANOWANIE PRZESTRZENNE	
	ERŚC
brak skanalizowania niektórych obszarów	23,7%
niski poziom przystosowania infrastruktury komunikacyjnej do potrzeb osób niepełnosprawnych (komunikacja publiczna, chodniki, budynki użyteczności publicznej itp.)	19,6%
mała ilość środków finansowych przeznaczanych na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie planowania przestrzennego	15,5%
niski odsetek działań związanych z nowym budownictwem mieszkaniowym	11,3%
liczne bloki mieszkalne (w tym również obiekty wysokie) w centrach miast	8,3%
brak lub niewystarczająca polsko-czeska współpraca transgraniczna w dziedzinie planowania przestrzennego	8,2%
stara infrastruktura oświetleniowa w przypadku wielu centrów miejskich	6,2%
pandemia COVID-19 i jej wpływ na obniżenie cen nieruchomości	4,1%
lokalizacja terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową w miejscach o negatywnym wpływie produkcji przemysłowej (emisja, hałas, zapylenie zarówno na terenie miasta, jak i poza nim)	3,1%
	100,0%
ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE	
	ERŚC
brak systemu monitoringu na terenie niektórych gmin i miejscowości	15,7%
brak służb policji na terenie niektórych gmin i miejscowości oraz niski stan osobowy tego typu służb w porównaniu z obszarem działania	13,9%
istniejące ryzyko występowania powodzi i niewystarczający system ochrony przeciwpowodziowej	13,0%
zjawisko przestępczości i uzależnienia od narkotyków wśród młodzieży	12,2%
występowanie obszarów osuwiskowych, które stanowią duże ryzyko dla istniejącej zabudowy i powstawania nowych obiektów	9,6%
mała ilość środków finansowych przeznaczanych na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie zarządzania kryzysowego	9,6%
przestarzałe zaplecze i infrastruktura techniczna służb zarządzania kryzysowego	7,8%

brak lub niewystarczająca polsko-czeska współpraca transgraniczna w dziedzinie zarządzania kryzysowego	7,8%
niskie poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców	5,2%
pandemia COVID-19 i jej wpływ na współpracę służb zarządzania kryzysowego	5,2%
	100,0%

Źródło: Opracowanie własne

4.3. Szanse

Tab. 4. Procentowy udział poszczególnych czynników wskazanych przez ankietowanych jako szanse w ramach poszczególnych dziedzin współpracy w przekroju całościowym (euroregionalnym)

KULTURA	ERŚC
poczucie przynależności do regionu	16,9%
rozwój polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w dziedzinie kultury	14,0%
środki finansowe przeznaczone na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie kultury w nowej perspektywie finansowej	13,5%
działalność lokalnych pasjonatów wspierających działalność kulturalną	12,9%
rozwój nowych technologii wspomagających kulturę	11,8%
renowacja, wydobycie walorów kulturowych ze starych obiektów	9,0%
promowanie mody na „etniczność”, poszukiwanie korzeni, autentyczności	9,0%
kreowanie indywidualnego, wyjątkowego wizerunku poszczególnych miejscowości	6,7%
rozwój twórczości regionalnej	6,2%
	100,0%
SPORT	ERŚC
kreowanie nawyków podejmowania aktywności fizycznej	21,4%
wzrost popularności dotyczącej aktywnego uprawiania sportu	18,2%
tworzenie obiektów wielofunkcyjnych	13,2%
rozwój polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w dziedzinie sportu	10,7%
środki finansowe przeznaczone na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie sportu w nowej perspektywie finansowej	10,7%
aktywność pasjonatów wspierających działalność sportowo-rekreacyjną	9,4%
możliwość finansowania inwestycji sportowych w oparciu o partnerstwo publiczno-prywatne	6,3%
wykorzystanie lokalnych tradycji i możliwości organizacji na rzecz sportu i rekreacji	5,0%
wzrost zainteresowania mediów wydarzeniami sportowymi	3,2%
upowszechnianie wolontariatu sportowego	1,9%
	100,0%
TURYSTYKA	ERŚC
powstanie i rozwój nowych produktów turystycznych oraz turystycznych szlaków tematycznych	16,3%
aktywizacja obszarów wiejskich poprzez rozwój agroturystyki i ekoturystyki	13,4%
budowa i modernizacja infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej, w tym obiektów pozwalających na nowe formy spędzania wolnego czasu	12,8%
systematyczne inwestowanie w rozwój turystycznej infrastruktury publicznej	12,8%
rozwój polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w dziedzinie turystyki	11,6%
wykorzystanie terenów powstałych na skutek eksploatacji węgla na cele rekreacyjne, zagospodarowanie terenów wzdłuż rzek na cele związane ze sportem i rekreacją	9,9%
wykorzystanie położenia regionu w pobliżu dużych ośrodków miejskich (turystyka weekendowa) oraz na styku trzech państw	9,3%
środki finansowe przeznaczone na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie turystyki w nowej perspektywie finansowej	8,1%
prowadzenie zintegrowanych działań związanych z promocją	5,8%
	100,0%
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	ERŚC
rozwój małej i średniej przedsiębiorczości	22,9%
uproszczenie procedur administracyjnych związanych z prowadzeniem biznesu, dostęp do kredytów, łagodzenie systemu fiskalnego i ubezpieczeń społecznych	15,7%
rozwój polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w dziedzinie przedsiębiorczości	13,1%
wspieranie innowacyjności w firmach oraz nawiązywanie kontaktów między nauką i biznesem	11,1%

restrukturyzacja gałęzi przemysłu ciężkiego i wydobywczego przyczyniająca się do pozytywnych zmian jakościowych na rynku pracy	7,8%
wsparcie rozwoju trzeciego sektora	7,2%
oddawanie nowych terenów pod inwestycje	7,2%
pandemia COVID-19 przyspieszająca zmiany w obszarze przedsiębiorczości	5,9%
środki finansowe przeznaczane na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie przedsiębiorczości w nowej perspektywie finansowej	5,2%
wysoka atrakcyjność województw, częścią których jest region	3,9%
	100,0%
SZKOLNICTWO	ERŚC
poprawa stanu technicznego i wyposażenia szkół	15,8%
poszerzenie oferty edukacyjnej i dostosowanie kierunków kształcenia do aktualnych potrzeb rynku	13,5%
rozwój kształcenia dorosłych z naciskiem na zatrudnienie (kursy dla seniorów, kursy językowe itp.)	12,3%
rozwój polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w dziedzinie szkolnictwa	12,3%
wykorzystanie istniejącej bazy oświatowej na potrzeby nowych form kształcenia	10,5%
promocja szkolnictwa zawodowego oraz kształcenia przez całe życie	8,2%
środki finansowe przeznaczane na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie szkolnictwa w nowej perspektywie finansowej	7,6%
pandemia COVID-19 przyspieszająca zmiany w szkolnictwie	7,0%
dalszy wzrost nakładów przeznaczonych na szkolnictwo	6,4%
współpraca nauki z biznesem	6,4%
	100,0%
TRANSPORT	ERŚC
wykorzystanie położenia regionu na skrzyżowaniu międzynarodowych szlaków komunikacyjnych	20,8%
rozwój polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w dziedzinie transportu	14,1%
modernizacja i rozwój istniejącej sieci kolejowej	12,8%
możliwość budowy parkingów wielopoziomowych	12,7%
poprawa i rozwój systemu sieci dróg niższych kategorii wraz z ich otoczeniem i infrastrukturą uzupełniającą	10,7%
skoordynowanie transgranicznego transportu publicznego	10,1%
środki finansowe przeznaczane na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie transportu w nowej perspektywie finansowej	9,4%
zagospodarowanie infrastruktury drogowej i towarzyszącej na przejściach granicznych	5,4%
wykorzystanie potencjału jaki daje ruch tranzytowy	4,0%
dobra koniunktura gospodarki dająca podstawę do dalszego rozwoju systemu transportu w regionie	0,0%
	100,0%
OCHRONA ŚRODOWISKA	ERŚC
wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz technologii zwiększających efektywność energetyczną	17,4%
rozwój systemu gospodarowania odpadami komunalnymi włącznie z odpadami biodegradowalnymi	15,0%
oświata i nauczanie w zakresie ochrony środowiska	13,3%
rozwój polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w dziedzinie ochrony środowiska	12,7%
środki finansowe przeznaczane na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie ochrony środowiska w nowej perspektywie finansowej	11,0%
wzrost zainteresowania turystyką pieszą i rowerową	10,4%
wykorzystanie różnorodności obszarów chronionych na rzecz promocji i poprawy wizerunku regionu	6,9%
opracowanie nowych rozwiązań systemowych, które pozwolą na realizację inicjatyw w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej	6,4%
tworzenie systemów monitoringu zanieczyszczeń	4,6%

odpowiedzialne gospodarowanie złożami surowców mineralnych	2,3%
	100,0%
OCHRONA ZDROWIA	
	ERŚC
wzrost zainteresowania zdrowym stylem życia, zdrową żywnością wśród różnych grup wiekowych, zwłaszcza wśród młodzieży	17,1%
możliwość stworzenia nowych usług z zakresu ochrony zdrowia i opieki społecznej	15,1%
inwestowanie w wykwalifikowane kadry	13,0%
programy wsparcia odnowy i modernizacji infrastruktury medycznej i socjalnej uwzględniające ich przystosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych	9,6%
przyspieszenie zmian w dziedzinie ochrony zdrowia na skutek pandemii COVID-19	9,6%
rozwój polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w dziedzinie ochrony zdrowia	9,6%
środki finansowe przeznaczane na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie ochrony zdrowia w nowej perspektywie finansowej	9,6%
rosnące zainteresowanie komercyjnymi usługami opiekuńczymi	6,1%
dalszy rozwój działalności organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną i promocją zdrowia	5,5%
lepsze wykorzystanie walorów leczniczych	4,8%
	100,0%
PLANOWANIE PRZESTRZENNE	
	ERŚC
dalsza rewitalizacja, modernizacja zasobów mieszkaniowych podnosząca ich atrakcyjność	18,9%
dobra dostępność do sieci energetycznej, gazowej, wodociągowej i telefonicznej, w tym do sieci Internetu szerokopasmowego	14,2%
dostępność posiadanych terenów dla kreowania przestrzeni spotkań mieszkańców, rekreacji i wypoczynku	14,2%
możliwości, jakie daje wykorzystanie terenów rekultywowanych i przemysłowych (brownfields, uprawy energetyczne itp.)	13,4%
rozwój polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w dziedzinie planowania przestrzennego	12,6%
dołączenie nowych gospodarstw i miejscowości do istniejącej sieci kanalizacyjnej	9,4%
środki finansowe przeznaczane na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie planowania przestrzennego w nowej perspektywie finansowej	8,7%
dostępność lokali handlowych	4,7%
istniejące plany zagospodarowania przestrzennego	3,9%
	100,0%
ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE	
	ERŚC
modernizacja zaplecza i infrastruktury technicznej związanej z zarządzaniem kryzysowym	15,8%
wykorzystanie nowoczesnych technologii wspierających współpracę służb, w tym systemu monitoringu	15,1%
wykorzystanie dobrych praktyk dotyczących prowadzenia działań w sytuacjach kryzysowych	12,2%
wykorzystanie potencjału osobowego i instytucjonalnego do prowadzenia działań z zakresu zarządzania kryzysowego	11,5%
promocja i wdrażanie programów prewencyjnych skierowanych na przeciwdziałanie przestępczości	10,8%
rozbudowa systemu ochrony przeciwpowodziowej	9,4%
rozwój polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w dziedzinie zarządzania kryzysowego	9,4%
istniejące oraz nowe przepisy prawne umożliwiające wspólne ćwiczenia służb zarządzania kryzysowego z Polski i Republiki Czeskiej	8,6%
środki finansowe przeznaczane na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie zarządzania kryzysowego w nowej perspektywie finansowej	7,2%
	100,0%

Źródło: Opracowanie własne

4.4. Zagrożenia

Tab. 5. Procentowy udział poszczególnych czynników wskazanych przez ankietowanych jako zagrożenia w ramach poszczególnych dziedzin współpracy w przekroju całościowym (euroregionalnym)

KULTURA		ERŚC
tendencja do zmniejszania zainteresowania młodzieży kulturą regionu		17,8%
skutki pandemii COVID-19		17,8%
zanik zwyczajów, obrzędowości		13,8%
szerokie upowszechnianie się „płytkiej” kultury masowej, materializmu, snobizmu		13,2%
przejmowanie obcej mody w różnych dziedzinach życia, wynikające z braku wiedzy na temat własnej kultury		8,6%
mniejsza ilość środków finansowych przeznaczanych na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie kultury w nowej perspektywie finansowej		8,6%
preferowanie kultury masowej, utożsamianie kultury z rozrywką		8,1%
problemy gospodarcze wpływające na zmniejszenie liczby odbiorców kultury		7,5%
brak odpowiednich przepisów pobudzających sponsorowanie kultury		4,6%
		100,0%
SPORT		ERŚC
wysokie koszty utrzymania i korzystania z obiektów sportowych		18,6%
starzejąca się infrastruktura sportowo-rekreacyjna		14,9%
zmniejszenie zainteresowania aktywnymi formami spędzania czasu wolnego wśród młodzieży związane z rozwojem technik elektronicznych		14,9%
wzrost osób otyłych i z nadwagą we wszystkich grupach wiekowych, a zwłaszcza wśród osób młodych		14,9%
skutki pandemii COVID-19		14,3%
niszczenie obiektów przeznaczonych na działalność sportowo-rekreacyjną		9,3%
mniejsza ilość środków finansowych przeznaczanych na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie sportu w nowej perspektywie finansowej		6,2%
obniżenie środków finansowych przeznaczanych na wsparcie działalności sportowej ze strony lokalnych samorządów		3,8%
niż demograficzny		3,1%
		100,0%
TURYSTYKA		ERŚC
sytuacja społeczno-gospodarcza w regionie i na świecie		14,2%
skutki pandemii COVID-19		13,5%
niewystarczająca koordynacja działań (zarówno marketingowych, jak i inwestycyjnych) prowadzonych w turystyce		12,1%
mniejsza ilość środków finansowych przeznaczanych na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie turystyki w nowej perspektywie finansowej		10,6%
stereotypowy wizerunek regionu, w którym dominującą działalnością jest przemysł ciężki i górnictwo		9,9%
niezbyt szybki rozwój oferty alternatywnych produktów turystycznych skierowanych do określonych grup docelowych klientów		9,9%
wzrost zainteresowania zagraniczną ofertą turystyczną		9,2%
brak chęci współpracy ze strony przedsiębiorców działających w branży turystycznej i podejmowania przez nich wspólnych działań		9,2%
brak konkurencyjności miejscowych atrakcji turystycznych w porównaniu z atrakcjami znajdującymi się w innych regionach		7,1%
zmiany przepisów prawa i biurokracja związana z działalnością turystyczną		4,3%
		100,0%
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ		ERŚC

odpływ młodych, wykwalifikowanych obywateli z regionu	21,4%
starzenie się społeczeństwa	17,0%
skutki pandemii COVID-19	13,8%
wzrost bezrobocia oraz liczby osób trwale pozostających bez pracy	11,9%
wysokie koszty prowadzenia działalności gospodarczej	10,1%
zwiększające się zobowiązania finansowe mieszkańców w połączeniu z brakiem stabilności finansowej	8,2%
brak wykorzystania lokalizacji regionu na czesko-polskim pograniczu przyczyniające się do jego izolacji	5,7%
odpływ kapitału ze względu na brak wysokiej jakości świadczonych usług	5,0%
koszty związane z procesami dotyczącymi ograniczania działalności tradycyjnych branż gospodarki w regionie (przemysł ciężki i górnictwo)	4,4%
uzależnienie tempa napływu inwestorów od wahań globalnej koniunktury	2,5%
	100,0%
SZKOLNICTWO	ERŚC
brak wypracowanego nawyku uczenia się przez całe życie	17,4%
spadek liczby ludności	14,8%
sytuacja społeczno-gospodarcza w regionie i na świecie, w tym skutki pandemii COVID-19	14,8%
niewystarczający wzrost nakładów finansowych z budżetów samorządów i państwa przeznaczonych na naukę i edukację	13,4%
brak analiz i prognoz w odniesieniu do regionalnego rynku pracy w kontekście zapotrzebowania na absolwentów o określonych kwalifikacjach	10,7%
wysoki poziom bezrobocia wśród absolwentów	8,7%
mniejsza ilość środków finansowych przeznaczanych na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie szkolnictwa w nowej perspektywie finansowej	8,1%
silna konkurencja ze strony ośrodków akademickich zlokalizowanych w miastach wojewódzkich	4,7%
złe gospodarowanie środkami publicznymi przeznaczonymi na edukację	4,0%
wolny wzrost dochodu narodowego	3,4%
	100,0%
TRANSPORT	ERŚC
likwidacja istniejących połączeń autobusowych i kolejowych i związana z tym słabnąca dostępność komunikacyjna regionu	16,2%
wzrastające zatłoczenie centrów miast i miejsc o zwiększonej recepcji turystycznej	16,2%
brak inwestycji w infrastrukturę drogową (w tym parkingi) przy rosnącej liczbie samochodów i braku komunikacji zbiorowej	14,7%
dalszy wzrost transportu drogowego i związane z tym obniżanie bezpieczeństwa pieszych	12,5%
procedury przetargowe powodujące opóźnienia w czasie realizacji inwestycji i mające wpływ na ich jakość	12,5%
mniejsza ilość środków finansowych przeznaczanych na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie transportu w nowej perspektywie finansowej	7,4%
konflikty środowiskowe i opór społeczny związany z procesem planowania i realizacji inwestycji transportowych	6,6%
brak alternatywnych rozwiązań dla ruchu drogowego w regionie	5,1%
brak wspólnej polityki w zakresie integracji i koordynacji różnych systemów i przewoźników transportu publicznego i prywatnego	5,1%
możliwość wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych (pandemia COVID-19), które mogą mieć wpływ na transport	3,7%
	100,0%
OCHRONA ŚRODOWISKA	ERŚC
wzrost kosztów związany z wymogami dotyczącymi ochrony środowiska - ograniczenie emisji CO ₂ , gospodarka odpadami	18,4%
wzrost niskiej emisji, przemysłu, eksploatacji węgla i transportu drogowego	15,6%

niska świadomość ekologiczna społeczeństwa, brak zainteresowania tego typu problematyką	11,6%
brak stosowania systemowych rozwiązań proekologicznych w odniesieniu do gospodarki rolnej	10,9%
mniejsza ilość środków finansowych przeznaczanych na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie ochrony środowiska w nowej perspektywie finansowej	10,2%
niechęć mieszkańców do zorganizowanego pozbywania się odpadów	9,5%
wzrost liczby osób odwiedzających region i związana z tym dewastacja środowiska naturalnego	7,5%
degradacja niemodernizowanej infrastruktury komunalnej	6,8%
presja ze strony inwestorów dotycząca zagospodarowania terenów pełniących funkcje przyrodnicze	5,4%
możliwość wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych (pandemia COVID-19), które mogą mieć wpływ na środowisko	4,1%
	100,0%
OCHRONA ZDROWIA	
	ERŚC
wzrost zachorowań na choroby cywilizacyjne	17,4%
niewystarczający poziom inwestycji w infrastrukturę	16,8%
niedostateczna ilość środków finansowych przeznaczanych na ochronę zdrowia i pomoc społeczną	14,3%
brak specjalistów w niektórych dziedzinach	14,3%
pogarszanie się stanu zdrowia mieszkańców, otyłość i wady postawy głównie wśród dzieci i młodzieży	11,2%
dalsza likwidacja placówek ochrony zdrowia i pomocy społecznej	8,7%
brak rozwiązań dotyczących opieki osób starszych	7,4%
możliwość wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych (pandemia COVID-19), które mogą mieć wpływ na służbę zdrowia i opiekę społeczną	5,6%
mniejsza ilość środków finansowych przeznaczanych na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie ochrony zdrowia w nowej perspektywie finansowej	4,3%
	100,0%
PLANOWANIE PRZESTRZENNE	
	ERŚC
rosnące ceny pozyskania terenów inwestycyjnych	23,8%
zwiększanie się wydatków samorządów na infrastrukturę techniczną przy relatywnie niskich dochodach	21,1%
rozproszona zabudowa wymagająca coraz większych nakładów finansowych	14,7%
zaostrenie przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska wpływające na zahamowanie inwestycji	11,0%
brak możliwości przekwalifikowania wysokiej klasy gruntów ornych na cele inwestycyjne	10,1%
mniejsza ilość środków finansowych przeznaczanych na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie planowania przestrzennego w nowej perspektywie finansowej	8,3%
możliwość wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych (pandemia COVID-19), które mogą mieć wpływ na planowanie przestrzenne	5,5%
zagrożenia wynikające z transgranicznego oddziaływania inwestycji planowanych w pasie przygranicznym	2,8%
straty ekonomiczne związane z nieodpowiednią eksploatacją infrastruktury przestrzennej	2,7%
	100,0%
ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE	
	ERŚC
nasilające się zagrożenia klimatyczne, w tym długotrwałe susze, powodzie i wichury	21,2%
istniejące ryzyko występowania powodzi	16,7%
brak modernizacji zaplecza i infrastruktury technicznej służb zarządzania kryzysowego	13,6%
wzrost przestępczości i uzależnienia od narkotyków wśród młodzieży	13,6%
brak inwestycji w system ochrony przeciwpowodziowej	9,9%
możliwość wystąpienia innych sytuacji nadzwyczajnych (pandemia COVID-19) mogących mieć wpływ na współpracę służb zarządzania kryzysowego	8,3%
dalsze wydobywanie węgla w strefie przygranicznej powodujące powstawanie lokalnych wstrząsów i terenów osuwiskowych	7,6%

mniejsza ilość środków finansowych przeznaczanych na polsko-czeską współpracę transgraniczną w dziedzinie zarządzania kryzysowego w nowej perspektywie finansowej	7,6%
zmiany personalne w jednostkach wchodzących w skład służb zarządzania kryzysowego	1,5%
	100,0%

Źródło: Opracowanie własne

5. Transgraniczne Obszary Funkcjonalne

W dokumencie pn. *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)*¹¹ zostały określone zasady kształtowania polityki współpracy, wśród których znalazły się między innymi¹²:

- selektywność podejścia, które związane jest z zasadą koncentracji. Identyfikacja kluczowych dla pograniczy zjawisk i procesów powinna uwzględniać realizację celów współpracy transgranicznej;
- współpraca, partnerstwo i współodpowiedzialność podmiotów publicznych, biznesu i obywateli przy realizacji polityk publicznych;
- podejście zintegrowane i zróżnicowane terytorialnie. Realizacja działań powinna mieć charakter zintegrowany i uwzględniać różne specyfiki (ponadregionalną, regionalną, lokalną) obszarów funkcjonalnych. Oznacza to, że jednej strony współpraca terytorialna ma być uzupełnieniem polityki regionalnej województw oraz polityk sektorowych kraju w zakresie, który nie jest możliwy do realizacji w ich ramach (np. dzięki zintegrowanemu kształtowaniu transgranicznych obszarów funkcjonalnych, budowie transgranicznych powiązań społecznych i gospodarczych, przeciwdziałaniu transgranicznym zagrożeniom, niwelowaniu funkcji granicy jako bariery), z drugiej zaś stanowić odrębną formę uwzględniającą wszystkie aspekty współpracy transgranicznej.

W oparciu o powyższe zasady powinno się kształtować współpracę transgraniczną na pograniczu polsko-czeskim w Euroregionie Śląsk Cieszyński. Szczególny nacisk należy kłaść jednak na podejście zintegrowane i zróżnicowane terytorialnie polegające na tworzeniu transgranicznych obszarów funkcjonalnych.

Obszary funkcjonalne definiowane są zazwyczaj jako¹³:

- terytoria skupione wokół węzła (centrum miejskie) i skoncentrowane na systemowych powiązaniach (obszary metropolitalne, obszary obejmujące rynek pracy);
- terytoria wyznaczone zgodnie z pewnymi kryteriami (jednym bądź wieloma), które je definiują, decydującymi o spójności i charakterze interakcji wewnętrznych i zewnętrznych.

Transgraniczny Obszar Funkcjonalny to przestrzennie specyficzny kompleks terytorium nieokreślony granicami administracyjnymi, zlokalizowany po dwóch lub więcej stronach granicy państwowej charakteryzujący się:

- relacjami funkcjonalnymi wynikającymi ze wspólnych i / lub integrujących przestrzennie i społeczno-gospodarczych cech;
- systemem powiązań kooperacyjnych różnych interesariuszy;
- istnieniem mechanizmów zarządzania wynikających ze wspólnego celu i rozwiązywania wspólnych problemów lub kapitalizacji lokalnego potencjału¹⁴.

¹¹ *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)*, Ministerstwo Rozwoju, Departament Strategii Rozwoju, Warszawa 2017, 417 s.

¹² A. Raczky, S. Dotzblasz, *Wyzwania i cele dla programu INTERREG na granicy polsko-niemieckiej po 2020 r.*, Zakład Zagospodarowania Przestrzennego, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2017, s. 37-38.

¹³ A. Jakubowski, K. Trykacz, T. Studzieniecki, J. Skibiński, *Identifying cross-border functional areas. Conceptual background, empirical evidence and policy implications - prezentacja*, 18th European Week of Regions and Cities, Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS, Uniwersytet Morski w Gdyni, październik 2020.

¹⁴ Tamże.

W ramach Euroregionu Śląsk Cieszyński można wyodrębnić 5 Transgranicznych Obszarów Funkcjonalnych, biorąc pod uwagę ww. cechy:

- Transgraniczny Obszar Funkcjonalny Brenna, Goleszów, Skoczów, Ustroń / Bystřice, Hrádek, Nýdek, Třinec, Vendryně, Regionální rada Třinec (mapa 2);
- Transgraniczny Obszar Funkcjonalny Godów, Hażlach, Jastrzębie-Zdrój, Zebrzydowice / Bohumín, Chotěbuz, Havířov, Karviná, Petrovice u Karviné, Svazek měst a obcí okresu Karviná (mapa 3);
- Transgraniczny Obszar Funkcjonalny Cieszyn / Český Těšín (mapa 4);
- Transgraniczny Obszar Funkcjonalny Istebna, Wiśla, Powiat Cieszyński / Bukovec, Dolní Lomná, Horní Lomná, Hřava, Jablunkov, Mosty u Jablunkova, Písečná, Písek, Sdružení obcí Jablunkovska (mapa 5);
- Transgraniczny Obszar Funkcjonalny Chybie, Dębowiec, Jasienica, Jaworze, Strumień / Albrechtice, Orlová, Petřvald, Rychvald, Těrlicko, Sdružení obcí povodí Stonávky (mapa 6).

Wyodrębnione Transgraniczne Obszary Funkcjonalne cechują się bardzo wysokim poziomem polsko-czeskiej współpracy partnerskiej w ramach Euroregionu, co stanowi podstawę ich funkcjonowania z zachowaniem silnego efektu transgranicznego.

6. Wizja

Od czasu powstania ostatniego dokumentu strategicznego wyznaczającego kierunki współpracy terytorialnej w obszarze Euroregionu Śląsk Cieszyński, upłynęło siedem lat. Zarówno Euroregion, jak i jego otoczenie podlegały w tym okresie dynamicznym zmianom, na które miało wpływ szereg czynników, takich jak: globalizacja i związany z nią rozwój nowych technologii i cyfryzacji, depopulacja i starzenie się społeczeństwa europejskiego, zwiększenie mobilności społecznej i przestrzennej, wzrost świadomości społecznej odnośnie do ekologii, zintegrowane podejście do zarządzania terytorialnego czy pandemia COVID-19. W związku z tym wizja rozwoju Euroregionu Śląsk Cieszyński musi z jednej strony uwzględniać istniejące, światowe trendy, z drugiej natomiast stanowić podstawę do sformułowania głównych celów polityki rozwoju oraz do określenia jego aspiracji i dążeń w perspektywie do 2027 roku.

Biorąc pod uwagę powyższe aspekty, przyjęto następującą wizję rozwoju Euroregionu Śląsk Cieszyński:

Euroregion Śląsk Cieszyński będzie spójnym terytorialnie regionem europejskim, o konkurencyjnej gospodarce, łączącym tradycję z nowoczesnością, zapewniającym mieszkańcom bardzo dobre warunki do życia, pracy i rekreacji w czystym środowisku

Wizja rozwoju Euroregionu pozwoli na wykreowanie regionu, który będzie zajmował ważną pozycję w procesach rozwoju polsko-czeskiego pogranicza. Euroregion Śląsk Cieszyński będzie euroregionem:

- o silnej tożsamości kulturowej i poczuciu przynależności do regionu, gdzie pielęgnowana jest etniczność, wspólne korzenie i twórczość regionalna;
- kreującym wyjątkowy, indywidualny wizerunek poszczególnych miejscowości w oparciu o nowoczesne technologie i posiadane walory kulturowe;
- stwarzającym warunki do podejmowania aktywności fizycznej i popularyzującym działalność sportowo-rekreacyjną dzięki nowoczesnej infrastrukturze, współpracy różnych sektorów i zaangażowaniu mediów;
- o dużych walorach turystycznych pozwalających na różnorodne formy spędzania wolnego czasu;
- skutecznie wykorzystującym posiadany potencjał - tereny wiejskie, przemysłowe, związane z eksploatacją węgla, a także ośrodki miejskie, góry, jeziora, rzeki - do tworzenia i rozwoju produktów turystycznych;
- w którym rozwijająca się mała i średnia przedsiębiorczość, nawiązywane między nauką i biznesem kontakty oraz odpowiednio prowadzona restrukturyzacja gałęzi przemysłu, zapewniają utrzymanie pozycji silnego centrum rozwoju zlokalizowanego na polsko-czeskim pograniczu;
- kładącym nacisk na przystosowywanie zaplecza oświatowego do potrzeb nowych form kształcenia oraz poszerzanie oferty edukacyjnej i dostosowywanie kierunków kształcenia do aktualnych potrzeb rynku;
- wpisującym się w najważniejsze układy komunikacyjne Polski i Republiki Czeskiej dzięki wykorzystaniu swojego tranzytowego położenia, modernizacji i rozwojowi infrastruktury kolejowej, drogowej i towarzyszącej oraz skoordynowaniu połączeń transportu publicznego;
- stwarzającym warunki do życia w wysokiej jakości środowisku poprzez wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, technologii zwiększających efektywność energetyczną oraz systemów gospodarowania odpadami komunalnymi;

- zapewniającym zachowanie bioróżnorodności obszarów, odpowiedzialne gospodarowanie zasobami wodnymi i złożami surowców mineralnych, a także działającym na rzecz promocji i poprawy wizerunku regionu oraz oświaty i nauczania w zakresie ochrony środowiska;
- cechującym się nowoczesnymi i zróżnicowanymi usługami z zakresu ochrony zdrowia i opieki społecznej, które są świadczone przez wykwalifikowane kadry;
- dbającym o zdrowy styl życia mieszkańców różnych grup wiekowych oraz dalszy rozwój działalności organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną zdrowia i jego promocją;
- kształtującym odpowiedzialnie swoją politykę przestrzenną w oparciu o działania związane z integrowaniem planów zagospodarowania przestrzennego, rewitalizacją i modernizacją infrastruktury lokalowej i sieciowej, przekształcaniem terenów rekultywowanych i poprzemysłowych oraz kreowaniem przestrzeni na cele spotkań mieszkańców, rekreacji i wypoczynku;
- dającym poczucie bezpieczeństwa publicznego, w którym istnieje odpowiedni potencjał osobowy i instytucjonalny wyposażony w nowoczesne technologie do prowadzenia działań z zakresu zarządzania kryzysowego.

Budowanie wizji przyszłości Euroregionu Śląsk Cieszyński nawiązuje bezpośrednio do wizji zdefiniowanych w strategiach regionalnych województwa śląskiego i regionu morawsko-śląskiego (czes. *Moravskoslezský kraj*)¹⁵, i będzie polegało na wykorzystaniu istniejących potencjałów oraz wartości przemawiających za jego unikatowością. Do wartości tych należy zaliczyć: bogate, różnorodne i żywe tradycje, środowisko twórców kultury i różnorodność produktów kulturalnych, tradycję przedsiębiorczości, szacunek do pracy, więzi międzypokoleniowe i rodzinne, długoletnią historię współpracy transgranicznej. Budowanie przyszłości to również tworzenie nowych wartości takich jak: postawy kreatywne i innowacyjne, umiejętność działania w transgranicznych sieciach i partnerstwach współpracy.

Wizja budowana jest ponadto w oparciu o uwarunkowania przestrzenne Euroregionu, wyznaczając pożądane cechy struktury osadniczej, sposoby użytkowania przestrzeni, kształtowanie powiązań wewnętrznych i zewnętrznych. Istotnym elementem powiązań wewnętrznych jest poprawa efektywności przepływów i integracja ośrodków miejskich na linii północ - południe (w pasie przygranicznym Bohumín - Istebna) oraz na linii wschód - zachód (w kierunkach wyznaczonych przez partnerstwa w ramach Transgranicznych Obszarów Funkcjonalnych). Powiązania zewnętrzne Euroregionu będą dotyczyły ośrodków centralnych województwa śląskiego i regionu morawsko-śląskiego - Katowic i Ostrawy.

7. Misja

Misja Euroregionu określa istotę jego działań oraz podstawowe funkcje, jakie spełnia on w kontekście poprawy poziomu życia i zaspokojenia potrzeb mieszkańców, i terytorium:

Misją Euroregionu Śląsk Cieszyński jest wzmocnienie krajowej i międzynarodowej pozycji regionu, rozwijanie potencjału społeczno-gospodarczego, troska o dziedzictwo przyrodniczo-kulturowe oraz podnoszenie jakości życia z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.

¹⁵ *Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”. Zielone Śląskie*, Departament Rozwoju Regionalnego, Referat Regionalne Centrum Analiz i Planowania Strategicznego, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Katowice, październik 2020, 167 s.; *Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019-2027*, BeePartner a. s./RADDIT consulting s. r. o., Ostrava, sierpień 2019, 111 s.

8. Obszary tematyczne, cele operacyjne, kierunki działań i działania

Osiągnięcie zarysowanej w strategii wizji rozwoju będzie wymagało koncentracji działań w ramach 10 obszarów tematycznych:

- I. Kultury;
- II. Sportu;
- III. Turystyki;
- IV. Przedsiębiorczości;
- V. Szkolnictwa;
- VI. Transportu;
- VII. Ochrony środowiska;
- VIII. Ochrony zdrowia;
- IX. Planowania przestrzennego;
- X. Zarządzania kryzysowego.

Powyższe obszary nie cechują się hierarchizacją, ale są względem siebie komplementarne, pomimo wykazywania różnic w posiadanych potencjałach (zarówno pod względem możliwego wkładu na rzecz osiągnięcia zdefiniowanej wizji rozwoju Euroregionu, jak i stopnia partycypacji osób i podmiotów, które będą zaangażowane w działania mieszczące się w ramach danej tematyki)¹⁶. Niemniej jednak tylko podjęcie aktywności we wszystkich wspomnianych obszarach, przyniesie zakładaną spójność terytorialną Euroregionu, konkurencyjność gospodarczą opartą na tradycji i nowoczesności oraz zapewni mieszkańcom bardzo dobre warunki do życia, pracy i rekreacji w czystym środowisku.

Dla obszarów tematycznych sformułowano cele operacyjne w perspektywie do 2027 roku. Ostateczny kształt celów operacyjnych oraz konkretyzujących je kierunków działań jest rezultatem przeprowadzonego procesu badawczego i konsultacji społecznych opisanych szczegółowo w rozdziale poświęconym metodologii prac nad strategią. Należy również podkreślić, że w działania wpisują się konkretne projekty zaproponowane przez partnerów umowy euroregionalnej pod nazwą „Euroregion Śląsk Cieszyński”¹⁷, lokalne samorządy i ich jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe, instytucje zajmujące się przedsiębiorczością i mieszkańców, a także kluczowe transgraniczne programy realizowane w Euroregionie, do których należą:

- **Program „Greenways i Ekomuzea”** - polega na tworzeniu pakietów ofert turystycznych w oparciu o atrakcje dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego w obszarze rzek Olzy i Wisły oraz w ramach systemu szlaków rowerowych „Regiotour”;
- **Program „INFOTUR”** - ma na celu poszerzenie oferty turystycznej dzięki włączeniu usług i atrakcji turystycznych do produktów turystycznych oraz związaną z nimi promocję i informację;
- **Program „Marki Turystyczne”** - polega na aktywnym włączeniu się w realizację programów rozwijających terytorialne marki turystyczne, wspierającego tworzenie regionów turystycznych, w których marka, wysoka jakość świadczonych usług i spójny marketing mają zachęcać turystów do ich odwiedzenia;
- **Program „EuroInstytut Polsko-Czesko-Słowacki”** - ma na celu tworzenie i rozwój międzynarodowego ośrodka ds. kształcenia transgranicznego prowadzącego działalność szkoleniowo-doradczą, koncepcyjno-badawczą i edukacyjno-wydawniczą, uwzględniającą realizację zadań publicznych leżących we wspólnym interesie Polski, Czech i Słowacji;

¹⁶ Zgodnie z wynikami badań adresowanych do szerokiej grupy odbiorców.

¹⁷ Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”, Regionální sdružení územní spolupráce Těšínského Slezska.

- **Program „Chcemy, abyście o Nas wiedzieli”** - służy promocji działalności transgranicznej w obszarze Euroregionu Śląsk Cieszyński, ze szczególnym uwzględnieniem transferu wiedzy i dobrych praktyk oraz wzmacniania współpracy z instytucjami z innych granic europejskich, w tym z pogranicza francusko-niemieckiego (EUWT Eurodystrykt PAMINA) oraz z sieci TEIN (*ang. Transfrontier Euro-Institut Network*);
- **Program „MODEL”** - ma na celu wzmacnianie polsko-czeskiej współpracy instytucji i społeczności w przypadku nagłych i nieoczekiwanych przeszkód, a także przygotowanie się na wystąpienie tego typu sytuacji, zwłaszcza w odniesieniu do pandemii COVID-19 oraz okresu popandemicznego.

KULTURA		
<p>Cel operacyjny I.1. Bogata oferta kulturalna</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Organizowanie wydarzeń kulturalnych promujących Euroregion i wykorzystujących jego potencjał, włączając w to projekty flagowe. – Kształtowanie wizerunku ośrodków miejskich jako centrów aktywności kulturalnej. – Wzmacnianie edukacji kulturalnej. – Wspieranie rozwoju sektora kreatywnego. – Dostosowywanie oferty kulturalnej do potrzeb odbiorców. – Wzmacnianie obecności kultury w przestrzeni publicznej. 	<p>Cel operacyjny I.2. Zachowane dziedzictwo kulturowe</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wzmacnianie świadomości oraz budowanie tożsamości lokalnej i regionalnej. – Promowanie, rozwijanie, upowszechnianie i ochrona dziedzictwa kulturowego. – Wykorzystywanie potencjału dziedzictwa kulturowego do zwiększenia atrakcyjności turystycznej Euroregionu. – Zachowanie lokalnej i regionalnej tożsamości z uwzględnieniem tradycji i nowoczesnych technologii. 	<p>Cel operacyjny I.3. Profesjonalne zaplecze kultury</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Podnoszenie jakości i poprawa dostępu do oferty i infrastruktury kultury umożliwiającej wszechstronny rozwój mieszkańców.

Działania:

- Wspieranie edukacji kulturalnej w ramach programów skierowanych do różnych grup docelowych.
- Inicjowanie i rozwijanie współpracy podmiotów działających w sektorze kultury oraz ich powiązań z przemysłem kreatywnym.
- Tworzenie wspólnej oferty kulturalnej oraz wymiana doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy instytucjami zajmującymi się kulturą.
- Poszerzanie oferty kulturalnej i wykorzystywanie nowoczesnych technologii na rzecz zwiększenia atrakcyjności Euroregionu.
- Rozwijanie infrastruktury cyfrowej w celu wzmacniania i upowszechniania kultury.
- Wspieranie działań marketingowych i promocyjnych związanych z organizacją wydarzeń kulturalnych oraz działalnością podmiotów zajmujących się kulturą i dziedzictwem.
- Kreowanie markowych produktów i wydarzeń kulturalnych.
- Wspieranie lokalnych i regionalnych środowisk twórczych, animatorów kultury i form aktywności kulturalnej.
- Promowanie różnorodności kulturowej i artystycznej Euroregionu.
- Wspieranie ochrony materialnej i niematerialnej spuścizny kulturowej poprzez działania związane z jej dokumentowaniem, zachowywaniem i upowszechnianiem.
- Inicjowanie i organizowanie wydarzeń kulturalnych służących pielęgnowaniu lokalnej i regionalnej tożsamości (m.in. festiwal, warsztaty, spotkania, jarmarki, koncerty, przeglądy filmowe, dożynki itp.).
- Budowanie, rozbudowywanie, rewitalizowanie i modernizowanie infrastruktury kulturalnej oraz adaptacja obiektów na cele kulturalne (m.in.: obiekty sakralne, obiekty drewniane, centra kultury, biblioteki, spichlerze, teatry, amfiteatry, kina, opery, sceny, estrady, altany, parki itp.).
- Rozwijanie instytucjonalnego zaplecza kultury (w tym m.in. zakup ław, stołów, namiotów) oraz digitalizacja zasobów.
- Wspieranie ochrony i promocji zabytków nieruchomych i ruchomych oraz sprawowanie nad nimi opieki.
- Inicjowanie i rozwijanie działalności związanej z nadawaniem obiektom zabytkowym, odtwarzaniem i rekonstruowaniem nowych funkcji.

SPORT		
Cel operacyjny II.1. Aktywny mieszkani	Cel operacyjny II.2. Silny kapitał społeczny	Cel operacyjny II.3. Optymalne warunki do uprawiania sportu i rekreacji
<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Organizowanie wydarzeń sportowych promujących Euroregion i wykorzystujących jego potencjał, włączając w to imprezy wysokiej rangi. – Promowanie aktywności sportowo-ruchowej wśród dzieci i młodzieży z uwzględnieniem jej prozdrowotnego charakteru. – Kreowanie, rozwijanie i upowszechnianie aktywności fizycznej osób dorosłych, w tym oferty zajęć adresowanych do seniorów. – Zapewnianie dostępu do wysokiej jakości usług sportowych. 	<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Promowanie wolontariatu sportowego i pozytywnych postaw kształtowanych dzięki uprawianiu sportu. – Wspieranie działań w zakresie poprawy bezpieczeństwa imprez sportowych. – Promowanie oferty umożliwiającej integrację społeczną poprzez sport. 	<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tworzenie odpowiednich warunków do rozwoju sportu i rekreacji, w tym zaplecza umożliwiającego spędzanie wolnego czasu i integrację społeczną. – Podnoszenie jakości i efektywności zarządzania organizacjami i obiektami sportowymi. – Wspieranie edukacji w dziedzinie sportu oraz podnoszenie kompetencji osób prowadzących różne formy aktywności sportowo-ruchowej.
Działania:		
<ul style="list-style-type: none"> – Inicjowanie i rozwijanie współpracy podmiotów działających w sektorze sportu i rekreacji. – Wspieranie działań informacyjno-promocyjnych na rzecz bezpiecznego uprawiania sportu. – Tworzenie oferty sportowo-rekreacyjnej skierowanej do szerokiego grona adresatów - dzieci, młodzieży, rodzin z dziećmi, seniorów i osób zawodowo związanych ze sportem (m.in. zawody MTB, piłki plażowej, disc golfowe, tenisa stołowego, pływackie, judo, szachowe, w piłce nożnej, w siatkówce, w badmintonie; rajdy, pikniki itp.). – Wspieranie działań edukacyjnych i promocyjnych skierowanych na podnoszenie świadomości mieszkańców na temat wpływu aktywności fizycznej na zdrowie. – Inicjowanie i organizowanie wydarzeń sportowych służących popularyzacji aktywności fizycznej. – Promowanie idei wolontariatu sportowego oraz wymiana doświadczeń i dobrych praktyk związanych z wykorzystaniem wolontariatu w działalności sportowej. – Wspieranie działań organizacyjno-legislacyjnych służących zwiększeniu bezpieczeństwa wydarzeń sportowych. – Popularyzowanie pozytywnych postaw kształtowanych dzięki uprawianiu sportu oraz promowanie idei edukacji poprzez sport. – Inicjowanie i rozwijanie współpracy podmiotów zajmujących się sportem na rzecz integracji osób defaworyzowanych oraz zwiększanie ich dostępności do oferty sportowej. – Budowanie, rozbudowywanie i modernizowanie bazy sportowo-rekreacyjnej mającej na celu podnoszenie atrakcyjności przestrzeni, budynków i urządzeń przeznaczonych do rekreacji (m.in. hale sportowe, boiska, korty tenisowe, strefy wspinaczkowe, siłownie zewnętrzne, place zabaw, skateparki, trasy rowerowe, trasy biegowe, trasy do jazdy na rolkach, stacje ładowania rowerów elektrycznych itp.). – Rekultywowanie i rewitalizowanie obszarów pokopalnianych oraz zagospodarowanie terenów i obiektów poprzemysłowych na cele rekreacyjne. – Tworzenie i rozwijanie inicjatyw oraz programów mających na celu podnoszenie wiedzy i kwalifikacji kadr zajmujących się sportem. – Opracowywanie i wdrażanie programów sportowych umożliwiających rozwój aktywności fizycznej różnym grupom wiekowym i społecznym. 		

TURYSTYKA		
Cel operacyjny III.1. Wyjątkowe walory turystyczne	Cel operacyjny III.2. Innowacyjne usługi, efektywna współpraca, wykształcone kadry	Cel operacyjny III.3. Nowoczesna infrastruktura turystyczna
<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kreowanie i rozwijanie produktów turystycznych, pakietowanie ofert oraz promowanie i wzmacnianie marek terytorialnych. – Promowanie wydarzeń, miejsc i obiektów będących „magnesami” Euroregionu. – Wykorzystywanie walorów dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, w tym industrialnego do zwiększenia atrakcyjności turystycznej. – Wzmacnianie systemu promocji, informacji i zarządzania w turystyce. <p>Działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tworzenie i rozwijanie ofert turystycznych oraz popularyzowanie marek terytorialnych. – Udoskonalanie wiedzy na temat unikatowych atrakcji turystycznych. – Wspieranie działań marketingowych i promocyjnych związanych z walorami turystycznymi Euroregionu adresowanych do konkretnych grup odbiorców. – Wspieranie kompleksowych rozwiązań z zakresu systemów zarządzania, w tym zarządzania informacją turystyczną, opartych na nowoczesnych technologiach. – Promowanie ograniczania negatywnego wpływu turystyki na środowisko i kulturę lokalną przy jednoczesnym generowaniu możliwości zatrudnienia lokalnej społeczności. – Wspieranie rozwoju systemów certyfikacji i zarządzania w sektorze turystyki. – Inicjowanie i rozwijanie partnerstw turystycznych, powiązań sieciowych i klastrów w ramach współpracy międzysektorowej. – Rozwijanie działalności szkoleniowej i edukacyjnej oraz promowanie rozwoju kadr turystyki przy udziale organizacji sektora turystycznego i przedsiębiorców. – Budowanie, rozbudowywanie i modernizowanie infrastruktury turystycznej wraz z oznakowaniem i zapleczem do obsługi ruchu turystycznego (m.in. trasy rowerowe, trasy MTB, centra rowerowe, parki turystyki, aquaparki, wypożyczalnie rowerów, stojaki na rowery, ławki, kosze na śmieci, zestawy do naśnieżania, ratraki, parkingi, place zabaw, tężnie solankowe, oświetlenie, kładki, miejsca do odpoczynku, hulajnoży elektryczne, wieże i punkty widokowe, ścianki wspinaczkowe, arboreta, zbiorniki wodne, boiska sportowe, przechowalnie rowerów itp.). – Dostosowywanie i rewitalizowanie obiektów o walorach kulturowych oraz terenów poprzemysłowych do potrzeb turystyki i rekreacji. – Tworzenie i rozwijanie infrastruktury technicznej ułatwiającej dostęp do miejsc i obiektów turystycznych. – Implementowanie nowoczesnych rozwiązań w celu poprawy bezpieczeństwa turystów i ograniczenia negatywnego wpływu infrastruktury na środowisko. – Wdrażanie Programów „Greenways i Ekomuzea”, „INFOTUR” oraz „Marki Turystyczne”. 	<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w sektorze usług turystycznych i okoloturystycznych. – Tworzenie i rozwijanie systemów informatycznych do zarządzania działalnością turystyczną. – Rozwijanie turystyki zrównoważonej. – Aktywne uczestnictwo różnych podmiotów w kształtowaniu spójnego i pozytywnego wizerunku regionu. – Wzmacnianie kompetencji kadr związanych z branżą turystyczną i administracją publiczną. <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Podnoszenie jakości i polepszenie dostępu do oferty i infrastruktury turystycznej. – Wzmacnianie dostępności i rozwój infrastruktury wykorzystywanej na potrzeby działalności turystycznej i obsługi ruchu turystycznego. 	<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Podnoszenie jakości i polepszenie dostępu do oferty i infrastruktury turystycznej. – Wzmacnianie dostępności i rozwój infrastruktury wykorzystywanej na potrzeby działalności turystycznej i obsługi ruchu turystycznego.

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ		
Cel operacyjny IV.1. Innowacyjna gospodarka	Cel operacyjny IV.2. Konkurencyjna gospodarka	Cel operacyjny IV.3. Satysfakcjonująca praca
Kierunki działań:	Kierunki działań:	Kierunki działań:
<ul style="list-style-type: none"> – Tworzenie warunków do generowania i dyfuzji innowacji oraz rozwoju i transferu nowoczesnych technologii. – Kreowanie i rozwijanie firm opartych na euroregionalnych potencjalach oraz wspieranie działalności innowacyjnej przedsiębiorstw. – Promowanie procesów związanych z internacjonalizacją i sieciowaniem podmiotów na rzecz innowacji i wszechstronnej współpracy, w tym kształtowania postaw proinnowacyjnych. – Wspieranie aktywności w dziedzinie badań i rozwoju oraz komercjalizacji wyników badań naukowych. 	<ul style="list-style-type: none"> – Podnoszenie poziomu tradycyjnych sektorów gospodarki oraz rozwijanie gospodarki 4.0 dzięki udoskonalaniu procesów technologicznych, ograniczeniu negatywnego wpływu na środowisko i rozwojowi zasobów ludzkich. – Inwestowanie w infrastrukturę i przestrzeń ułatwiającą lokowanie i prowadzenie działalności gospodarczej w Euroregionie. – Wspieranie i promowanie rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości oraz przedsiębiorczości związanej z turystyką i rynkiem usług turystycznych. – Wspieranie rozwoju rolnictwa oraz produkcji i sprzedaży produktów lokalnych na rynku. 	<ul style="list-style-type: none"> – Rozwijanie kapitału ludzkiego i społecznego oraz zwiększanie mobilności zawodowej i przestrzennej. – Wspieranie działań związanych z przekwalifikowaniem osób zagrożonych utratą zatrudnienia i pracujących w warunkach szkodliwych dla zdrowia oraz nabywaniem umiejętności związanych z procesem transformacji gospodarczej. – Promowanie i rozwijanie ekonomii społecznej. – Inicjowanie działań wspierających aktywizację społeczno-zawodową mieszkańców.
Działania:		
<ul style="list-style-type: none"> – Inicjowanie i rozwijanie współpracy i transferu technologii między instytucjami naukowymi a przedsiębiorcami oraz tworzenie parków naukowo-technologicznych i inkubatorów przedsiębiorczości. – Wspieranie rozwoju nowych przedsiębiorstw oraz wdrażania innowacji, w tym promocji powstałych produktów. – Promowanie współpracy prowadzonej w ramach partnerstw, klastrów i sieci oraz firm działających w obszarach inteligentnych specjalizacji. – Wzmacnianie kompetencji i kształtowanie postaw proinnowacyjnych mieszkańców i przedstawicieli podmiotów gospodarczych. – Zwiększanie wykorzystania oraz rozwijanie istniejącego potencjału badawczo-rozwojowego na rzecz współpracy z firmami i upowszechniania wyników badań. – Wspieranie procesów związanych z podnoszeniem produktywności przedsiębiorstw oraz przekształcaniem działalności gospodarczej w kierunku Przemysłu 4.0. – Tworzenie, rozwijanie i modernizowanie infrastruktury oraz przestrzeni służącej prowadzeniu działalności gospodarczej. – Promowanie rozwoju przedsiębiorczości na rzecz budowania postaw przedsiębiorczych i wdrażania nowych rozwiązań biznesowych. – Upowszechnianie ekologicznej odpowiedzialności biznesu i zielonych miejsc pracy. – Wykorzystywanie nowoczesnych sektorów gospodarki na potrzeby wspierania działalności turystycznej. – Wspieranie produkcji żywności cechującej się wysoką jakością, w tym żywności ekologicznej, a także promocja rynku zbytu lokalnych produktów żywnościowych. – Dostosowywanie systemów kształcenia i szkoleń do potrzeb rynku pracy oraz wspieranie postaw przedsiębiorczych i samozatrudnienia. – Wspieranie osób zagrożonych utratą pracy, wdrażanie rozwiązań z zakresu kształtowania prozdrowotnego środowiska pracy oraz zwiększanie poziomu kompetencji osób dotkniętych procesem transformacji gospodarczej. – Inicjowanie i rozwijanie aktywności na rzecz wspierania zatrudnienia, w tym osób pozostających bez pracy, osób z niepełnosprawnościami i seniorów. 		

SKOLNICTWO		
Cel operacyjny V.1. Efektywne kształcenie i doradztwo	Cel operacyjny V.2. Atrakcyjne kształcenie i doradztwo	Cel operacyjny V.3. Nowoczesne kształcenie i doradztwo
<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podnoszenie jakości kształcenia i doradztwa poprzez stosowanie rozwiązań odpowiadających wyzwaniom społeczno-gospodarczym oraz sprzyjających kształtowaniu uniwersalnych i interdyscyplinarnych umiejętności. - Doskonalenie kompetencji i kwalifikacji kadry dydaktycznej, w tym kompetencji cyfrowych na wszystkich poziomach nauczania. - Rozwijanie kluczowych umiejętności i kompetencji uczniów oraz dostosowywanie edukacji do potrzeb rynku pracy i wymagań nowoczesnej gospodarki. - Promowanie i wspieranie dostępu do oferty kształcenia zawodowego i ustawicznego oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych. 	<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podnoszenie atrakcyjności i konkurencyjności ośrodków akademickich i uczelni wyższych znajdujących się w Euroregionie. - Wykorzystywanie aktywizujących metod nauczania, w tym technologii cyfrowych na potrzeby działalności edukacyjnej. - Dostosowywanie oferty kształcenia, edukacji i doradztwa do potrzeb adresatów. 	<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zwiększanie potencjału dydaktycznego instytucji związanych z edukacją i szkolnictwem poprzez wspieranie i rozwijanie ich infrastruktury i wyposażenia. - Inicjowanie i rozwijanie współpracy międzynarodowej i międzysektorowej pomiędzy podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie kształcenia, edukacji i doradztwa.
Działania:		
<ul style="list-style-type: none"> - Wspieranie kształcenia dostosowanego do wyzwań związanych m.in. z Przemysłem 4.0 oraz wzmacnianie współpracy środowisk pracodawców i przedstawicieli instytucji działających na rzecz edukacji. - Rozwijanie wiedzy i umiejętności kadry dydaktycznej, w tym opartej zwłaszcza na e-nauczaniu. - Rozwijanie efektywnego systemu kształcenia zawodowego i reorientacji zawodowej. - Popularyzowanie doradztwa edukacyjno-zawodowego na każdym etapie życia oraz promowanie uczenia się przez całe życie i rozwoju kształcenia ustawicznego. - Wspieranie procesów związanych z internacjonalizacją kształcenia w euroregionalnych ośrodkach akademickich i uczelniach wyższych - Stosowanie innowacyjnych modeli i metod kształcenia wykorzystujących technologie teleinformatyczne. - Tworzenie, rozwijanie i promowanie oferty edukacyjnej dostosowanej do aktualnych wymagań rynkowych, w tym m.in. związanej z doskonaleniem umiejętności językowych, kompetencji miękkich, wymianą i upowszechnianiem dobrych praktyk, edukacją regionalną, edukacją outdoorową i transformacją gospodarczą. - Inicjowanie i organizowanie wydarzeń edukacyjnych przyczyniających się do rozwoju kreatywnych i przedsiębiorczych zachowań. - Budowanie, rozbudowywanie i modernizowanie infrastruktury oraz zaplecza edukacyjnego i szkoleniowo-doradczego w celu tworzenia odpowiednich warunków kształcenia (m.in. szkoły, sale wielofunkcyjne, sale gimnastyczne, laboratoria szkolne, dachy itp.). - Wzmacnianie współpracy międzynarodowej i międzysektorowej w systemie edukacji, wspieranie działań opartych na wymianie wiedzy i transferze dobrych praktyk, w tym tworzenia powiązań, które mogą być wykorzystywane na rzecz kształcenia, szkolenia i doradztwa dualnego (m.in. obozy, wymiany, olimpiady itp.). - Wdrażanie Programów „EuroInstytut Polsko-Czesko-Słowacki” oraz „Chcemy, abyście o Nas wiedzieli”. 		

TRANSPORT		
Cel operacyjny VI.1.1. Łatwo dostępny region	Cel operacyjny VI.2. Lepsze połączenia komunikacyjne	Cel operacyjny VI.3. Szybszy transport
<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zwiększanie dostępności komunikacyjnej. 	<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wspieranie wewnętrznych i zewnętrznych powiązań komunikacyjnych. 	<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi transportu intermodalnego i multimodalnego. – Wspieranie i promowanie rozwoju transportu zintegrowanego, zrównoważonego oraz przyjaznego dla środowiska i mieszkańców. – Rozwijanie komunikacji zbiorowej. – Wykorzystywanie rozwiązań teleinformatycznych na rzecz rozwoju transportu.
Działania:		
<ul style="list-style-type: none"> – Rozwijanie infrastruktury transportowej o znaczeniu lokalnym, regionalnym i transgranicznym. – Dostosowywanie standardów, parametrów technicznych i przebiegu dróg do istniejących potrzeb euroregionalnych. – Rozwijanie dostępności transportu zbiorowego, w tym na obszarach peryferyjnych i leżących w bezpośrednim sąsiedztwie granicy. – Integrowanie systemów transportowych i rozwijanie transportu mieszanego. – Tworzenie i rozwijanie powiązań transportowych poprzez ich budowę, rozbudowę, modernizację i reaktywację oraz zarządzanie infrastrukturą transportową wzmacniającą dostępność i spójność Euroregionu (m.in. drogi, parkingi, chodniki, mosty, kładki, oznakowanie itp.) – Wspieranie dostępności komunikacyjnej najbardziej zapóźnionych obszarów, w tym obszarów wiejskich i obszarów charakteryzujących się specyficznym ukształtowaniem terenu. – Tworzenie, usprawnianie i rozbudowywanie multimodalnego i intermodalnego transportu zbiorowego. – Wspieranie rozwoju transportu zintegrowanego i zrównoważonego oraz związanej z nim infrastruktury, a także proekologicznych rozwiązań komunikacyjnych, w tym elektromobilności. – Tworzenie i rozwijanie infrastruktury rowerowej oraz integrowanie jej z systemem transportu publicznego (Bike&Ride) (m.in. ścieżki rowerowe, trasy rowerowe, przechodnia rowerów, punkty ładowania rowerów elektrycznych, tablice informacyjne, kosze na śmieci itp.). – Zmniejszanie wykluczenia komunikacyjnego poprzez przywracanie i reorganizację połączeń. – Inicjowanie i rozwijanie rozwiązań poprawiających bezpieczeństwo ruchu pieszo i drogowego (m.in. chodniki, oświetlenie itp.). – Rozwijanie i modernizowanie taboru oraz tworzenie zaplecza do jego obsługi. – Wspieranie tworzenia i rozwoju węzłów przesiadkowych i centrów przeladunkowych. – Realizowanie działań informacyjno-promocyjnych i edukacyjnych związanych z problematyką transportową, w tym z popularyzacją zrównoważonej mobilności. – Wprowadzanie i rozwijanie technologii informatycznych i komunikacyjnych na potrzeby transportu publicznego. 		

OCHRONA ŚRODOWISKA		
Cel operacyjny VII.1. Czyste powietrze, woda i gleby	Cel operacyjny VII.2. Wysokie walory środowiska	Cel operacyjny VII.3. Skutecznie zarządzane środowisko
<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wspieranie rozwiązań służących podnoszeniu jakości powietrza. – Dążenie do poprawy jakości wód oraz zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi. – Wzmacnianie racjonalnej gospodarki zasobami glebowymi. 	<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Promowanie i rozwijanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. – Tworzenie warunków sprzyjających zachowaniu i odtworzeniu bioróżnorodności oraz zrównoważonemu wykorzystaniu surowców naturalnych. – Przeciwdziałanie negatywnym skutkom działalności przemysłowej i eksploatacji górniczej na środowisko. – Inicjowanie i wspieranie działań przyczyniających się do redukcji źródeł hałasu. 	<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wzmacnianie współpracy instytucji na rzecz trwałego i zrównoważonego rozwoju środowiska oraz zachowania jego wysokich walorów. – Promowanie i rozwijanie działań z zakresu ochrony środowiska oraz podnoszenie świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw proekologicznych.
Działania:		
<ul style="list-style-type: none"> – Wspieranie działań ograniczających negatywny wpływ transportu na jakość powietrza, promowanie transportu niskoemisyjnego, tworzenie zintegrowanych systemów komunikacji i zarządzania ruchem oraz rozwijanie transportu rowerowego. – Wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, wdrażanie rozwiązań skierowanych na redukcję emisji ze źródeł spalania o małej mocy i poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych, a także monitoring zanieczyszczeń (m.in. panele fotowoltaiczne, energooszczędne oświetlenie uliczne, termomodernizacja budynków, drony monitorujące jakość powietrza itp.) – Tworzenie rozwiązań z zakresu gospodarowania wodami oraz poprawy jakości wód i elementów środowiska wodnego. – Tworzenie i rozwijanie infrastruktury wodno-ściekowej oraz infrastruktury ograniczającej ryzyko powodzi, w tym obiektów małej retencji, budowlę przeciwpowodziowych, systemów zagospodarowania wody deszczowej i systemów melioracyjnych. – Zapobieganie zanieczyszczeniu gleb wywołanemu działalnością człowieka oraz niszczeniu gleb na skutek ruchów masowych, a także promowanie rolnictwa ekologicznego. – Wzmacnianie infrastruktury służącej przetwarzaniu odpadów komunalnych, podnoszeniu efektywności systemu zbierania odpadów poddawanych procesom odzysku i unieszkodliwiania oraz upowszechnianiu technologii odzyskiwania energii z odpadów. – Tworzenie, rozwijanie i modernizowanie infrastruktury towarzyszącej oraz wyposażenia sprzętowego wspierającego działania na rzecz poprawy ochrony środowiska. – Promowanie i wdrażanie rozwiązań z zakresu ochrony przyrody, bio- i georóżnorodności, zachowania i odtworzenia siedlisk, gatunków i elementów krajobrazu, a także rozwoju turystyki przyrodniczej (m.in. fotopułapki, altany, zbiory botaniczne, nowe nasadzenia, inwentaryzacja gatunków flory i fauny, likwidacja roślin inwazyjnych i wprowadzanie rodzimych gatunków, introdukcja gatunków zwierząt leśnych, centra ekologiczne itp.). – Inicjowanie i realizowanie działań dotyczących ochrony i zrównoważonego wykorzystania zasobów kopalni. – Wspieranie działań związanych z rekultywacją i rewitalizacją obszarów zdegradowanych oraz zagospodarowaniem terenów i obiektów przemysłowych i pogórnictwa w celu poprawy jakości i atrakcyjności środowiska. – Wykorzystywanie organizacyjnych i technicznych metod redukcji hałasu i zmniejszania jego uciążliwości. – Wspieranie wymiany doświadczeń, dobrych praktyk i współpracy podmiotów w celu lepszego zarządzania środowiskiem oraz wypracowywania rozwiązań na rzecz jego ochrony. – Wzmacnianie informacji i promocji na temat ochrony środowiska oraz realizowanie działań edukacyjnych i doradczo-szkoleniowych skierowanych na podnoszenie świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw proekologicznych mieszkańców (m.in. wydarzenia promujące tematykę ochrony środowiska itp.). 		

OCHRONA ZDROWIA		
Cel operacyjny VIII.1. Efektywna służba zdrowia	Cel operacyjny VIII.2. Innowacyjne metody leczenia	Cel operacyjny VIII.3. Profesjonalna opieka i kadry
<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Podnoszenie jakości i efektywności świadczonych usług dzięki ujednoliceniu i usprawnianiu systemu opieki zdrowotnej. – Zwiększanie dostępności i efektywności opieki zdrowotnej poprzez rozwój i modernizację infrastruktury. 	<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozwijanie i promowanie wykorzystania nowoczesnych technologii w sektorze ochrony zdrowia, w tym usług cyfrowych. 	<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wspieranie profilaktyki chorób, promocji zdrowia i postaw prozdrowotnych. – Tworzenie i rozwijanie podmiotów ekonomii społecznej zajmujących się opieką medyczną i pielęgnacyjno-opiekuńczą. – Wspieranie i dostosowywanie rozwoju kadr systemu ochrony zdrowia w odniesieniu do aktualnych potrzeb społeczeństwa.
<p>Działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wspieranie istniejących oraz tworzenie nowych placówek świadczących usługi opieki medycznej i pielęgnacyjno-opiekuńczej, w tym opieki nad osobami starszymi. – Tworzenie, rozwijanie i modernizowanie infrastruktury oraz wyposażenia podmiotów związanych z ochroną zdrowia i opieką społeczną (m.in. oczyszczacze powietrza, oznakowanie przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych). – Inicjowanie i wdrażanie rozwiązań na rzecz współpracy międzyinstytucjonalnej, w tym sieciowanie współpracy oraz wsparcie rozwoju nowoczesnych metod zarządzania w ochronie zdrowia i wymiany dobrych praktyk. – Rozwijanie turystyki zdrowotnej i związanych z nią atrakcji oraz produktów turystycznych (m.in. tężnie solankowe, boiska, ścieżki zdrowia, kompleksy zdrowotne). – Wspieranie działań służących poprawie jakości, postrzegania i efektywności systemu opieki zdrowotnej. – Wspieranie i promowanie rozwiązań z zakresu telemedycyny i sztucznej inteligencji oraz rozwijanie medycznych usług cyfrowych. – Zwiększanie potencjału naukowego i badawczo-rozwojowego sektora ochrony zdrowia. – Inicjowanie i realizowanie działań edukacyjnych służących podnoszeniu świadomości zdrowotnej społeczeństwa oraz promowanie zdrowego stylu życia i krwiodawstwa. – Pobudzanie aktywności osób niepełnosprawnych i seniorów w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu. – Wspieranie profilaktyki zdrowotnej w celu zapobiegania chorobom, w tym programów dla osób pracujących służących wspieraniu zdrowia. – Tworzenie systemowych rozwiązań na rzecz podmiotów ekonomii społecznej oraz kadr medycznych i kadr pracujących w zawodach opiekuńczych. – Rozwijanie kompetencji i wspieranie kształcenia osób pracujących w ochronie zdrowia, w tym lekarzy, pielęgniarzek, położnych i pozostałych specjalistów. 		

PLANOWANIE PRZESTRZENNE		
Cel operacyjny IX.1. Mądrze zaplanowana przestrzeń	Cel operacyjny IX.2. Harmonijny rozwój	Cel operacyjny IX.3. Spójność terytorialna
Kierunki działań:	Kierunki działań:	Kierunki działań:
<ul style="list-style-type: none"> – Zachowanie ładu przestrzennego oraz poprawa dostępności i estetyki przestrzeni publicznej. – Zapobieganie niekontrolowanemu wyludnianiu się miast i rozwojowi strefy podmiejskiej oraz rozpraszaniu zabudowy. 	<ul style="list-style-type: none"> – Wzmacnianie potencjału rozwojowego miast, ich powiązań funkcjonalnych i pełnionych funkcji. – Wzmacnianie aktywności społecznej i potencjału rozwojowego małych miast i obszarów wiejskich. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kreowanie wewnętrznej spójności Euroregionu oraz zmniejszanie dysproporcji pomiędzy poszczególnymi obszarami funkcjonalnymi. – Inicjowanie i realizowanie inwestycji w infrastrukturę techniczną, mieszkaniową i transportową
Działania:		
<ul style="list-style-type: none"> – Wspieranie współpracy samorządów lokalnych i pozostałych instytucji w planowaniu przestrzennym, w tym prowadzeniu zrównoważonej polityki przestrzennej sprzyjającej powstawaniu zieleni miejskiej, poprawie jakości istniejących i tworzeniu nowych przestrzeni publicznych oraz wymianie doświadczeń i dobrych praktyk w kształtowaniu ładu przestrzennego. – Tworzenie i implementowanie analiz, programów, studiów, strategii i innych opracowań w celu harmonijnego rozwoju miast i obszarów wiejskich. – Inicjowanie i realizowanie działań informacyjno-promocyjnych i edukacyjnych z zakresu planowania przestrzennego adresowanych do mieszkańców Euroregionu. – Rozwijanie kompetencji i wspieranie kształcenia osób odpowiedzialnych za kształtowanie przestrzeni publicznych. – Promowanie i realizowanie spójnej polityki przestrzennej, w tym zwłaszcza na terenach zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie granicy. – Wspieranie działań z zakresu zrównoważonego rozwoju miast i obszarów wiejskich służących ograniczaniu niekontrolowanej suburbanizacji i rozpraszaniu zabudowy. – Tworzenie warunków do kreowania rozwoju i wzrostu gospodarczego ośrodków miejskich, wzmacniania ich konkurencyjności oraz budowania potencjału opartego na pozytywnym wizerunku. – Wzmacnianie trwałego i inteligentnego rozwoju ośrodków miejskich jako węzłów w sieci powiązań euroregionalnych. – Wspieranie miast będących ośrodkami wzrostu oraz miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze. – Wykorzystywanie wewnętrznych potencjałów gospodarczych miast do ich rozwoju oraz realizowanie działań opartych na inteligentnych systemach zarządzania. – Promowanie i wspieranie koncepcji wdrażania „smart city”. – Wzmacnianie przedsiębiorczości na obszarach miejskich i wiejskich poprzez tworzenie nowych miejsc pracy, rozwijanie innowacji, promowanie lokalnych usług i produktów oraz polepszenie infrastruktury technicznej (m.in. system informacji przestrzennej). – Wspieranie i promowanie planowania przestrzennego na obszarach wiejskich. – Realizowanie działań związanych z ochroną dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego obszarów wiejskich, rozwijaniem istniejących potencjałów i integrowaniem lokalnych społeczności. – Tworzenie, rozwijanie, rewitalizowanie i modernizowanie przestrzeni oraz infrastruktury technicznej, społecznej, transportowej, w tym zasobów mieszkaniowych, sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, elektroenergetycznej, drogowej i kolejowej włącznie z usługami towarzyszącymi (m.in. tereny wypoczynkowe, parki, obiekty zabytkowe, obiekty industrialne, wieże widokowe, zbiorniki wodne, szlaki piesze, szlaki rowerowe). 		

ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE		
Cel operacyjny X.1. Świadome zagrożenia społeczeństwo	Cel operacyjny X.2. Skuteczna ochrona	Cel operacyjny X.3. Sprawnie działające służby
<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wzmacnianie świadomości społecznej w zakresie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałania potencjalnym zagrożeniom. – Upowszechnianie systemów i procedur zachowań związanych z sytuacjami kryzysowymi. 	<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zwiększanie poziomu bezpieczeństwa publicznego poprzez inwestowanie w infrastrukturę i wyposażenie służb wchodzących w skład struktur zarządzania kryzysowego oraz pozostałych służb wspierających. – Wzmacnianie rozwiązań technicznych i organizacyjnych w obszarze zarządzania kryzysowego przyczyniających do skuteczniejszego zapobiegania ryzykom. 	<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Podnoszenie poziomu kompetencji pracowników służb zarządzania kryzysowego. – Inicjowanie i rozwijanie współpracy międzyorganizacyjnej i wewnątrzorganizacyjnej służb zarządzania kryzysowego oraz wspieranie wykorzystywania nowoczesnych form komunikacji.
<p>Działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Inicjowanie i realizowanie działań szkoleniowo-edukacyjnych dotyczących problematyki zarządzania kryzysowego adresowanych do mieszkańców. – Popularyzowanie postaw wrażliwości i prawidłowego reagowania w sytuacjach kryzysowych. – Wzmacnianie informacji i promocji dotyczącej bezpieczeństwa publicznego, w tym bezpieczeństwa pożarowego, sanitarno-epidemiologicznego, ruchu drogowego. – Tworzenie, rozwijanie i modernizowanie infrastruktury służącej ochronie przed wypadkami, katastrofami, pożarami, zanieczyszczeniem wody, skażeniami i innymi rodzajami kryzysów. – Wspieranie wyposażenia służb wchodzących w skład struktur zarządzania kryzysowego, w tym samorządu terytorialnego, policji, straży pożarnej, pogotowia ratunkowego (m.in. remizy strażackie, centra ćwiczebne, systemy monitoringu, wozy bojowe, krótkofalówki, agregaty prądotwórcze, defibrylatory itp.). – Tworzenie, rozwijanie i wykorzystywanie planów i procedur współpracy, nowoczesnych technologii teleinformatycznych i informacyjnych oraz innych rozwiązań organizacyjno-technicznych na rzecz zapobiegania sytuacjom kryzysowym i reagowania na nie. – Rozwijanie kompetencji kadr odpowiedzialnych za zarządzanie kryzysowe. – Wzmacnianie współpracy międzyorganizacyjnej i wewnątrzorganizacyjnej służb zarządzania kryzysowego z wykorzystaniem powołanych do tego struktur, komórek i sieci kooperacji oraz wspieranie wymiany doświadczeń i dobrych praktyk związanych z zarządzaniem kryzysowym. – Wdrażanie Programu „MODEL”. 		

9. System wdrażania i finansowanie

Głównymi podmiotami odpowiedzialnymi za wdrażanie strategii będą partnerzy umowy regionalnej pod nazwą „Euroregion Śląsk Cieszyński” (Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”, Regionální sdružení územní spolupráce Těšínského Slezska). Niemniej jednak w proces ten zostaną również aktywnie włączone lokalne samorządy i ich jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe, instytucje zajmujące się przedsiębiorczością oraz mieszkańcy, co pozwoli zapewnić skuteczną realizację działań zapisanych w dokumencie, które nie wchodzą w zakres kompetencji partnerów Euroregionu, a które zostały w nim uwzględnione. Współpraca powyższych interesariuszy, oparta na międzysektorowym partnerstwie i partycypacji, będzie polegać na realizacji przedsięwzięć przyczyniających się do osiągnięcia celów zdefiniowanych w strategii.

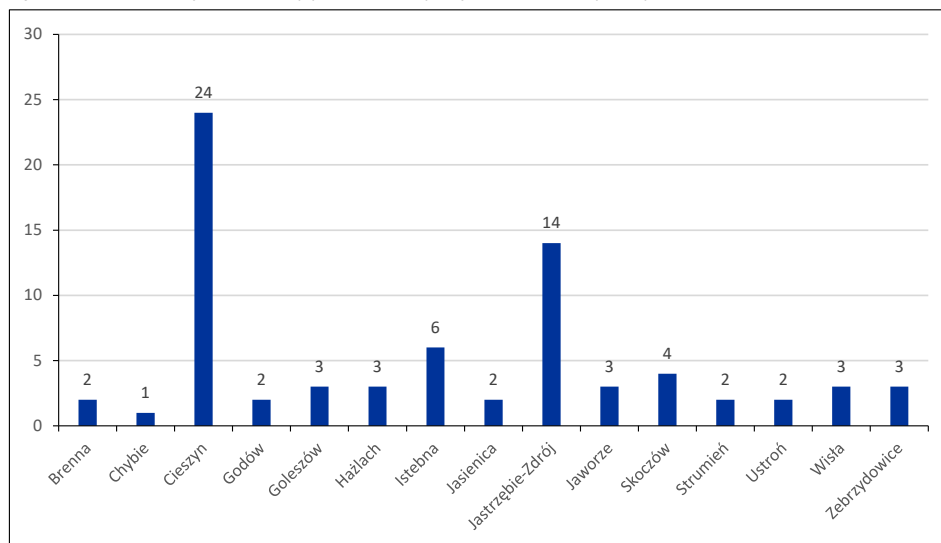
Aby efektywniej i skuteczniej realizować politykę współpracy i rozwoju Euroregionu, należy opierać się na krajowych i europejskich instrumentach finansowych, w szczególności wykorzystywać wszystkie dostępne źródła finansowania współpracy terytorialnej (transgranicznej, transnarodowej i międzyregionalnej). Do tego typu instrumentów wsparcia będą należały między innymi:

- Program INTERREG VI-A Czechy - Polska 2021-2027;
- Program Europa Środkowa 2021-2027,
- Program Interreg Europa 2021-2027,
- Program Interact IV 2021-2027,
- Program Kreatywna Europa 2021-2027,
- Program Europejski Korpus Solidarności 2021-2027,
- Program Obywatele, Równość, Prawa i Wartości 2021-2027,
- Program Erasmus +.

Podsumowanie

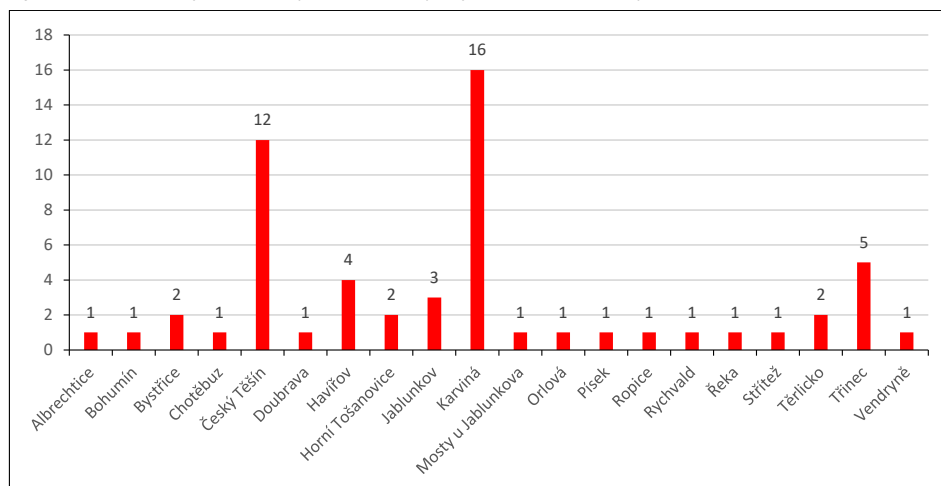
Strategia rozwoju Euroregionu Śląsk Cieszyński na lata 2021-2027 określa podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki jego wzrostu w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Dokument jest zgodny z ramami Europejskiej Współpracy Terytorialnej oraz uwzględnia szereg trendów i uwarunkowań krajowych, europejskich i globalnych, w tym pandemię COVID-19. Dzięki temu wspiera on inicjowanie i realizowanie wspólnych działań lokalnych samorządów, ich jednostek organizacyjnych, instytucji pozarządowych, podmiotów zajmujących się przedsiębiorczością i mieszkańców.

Ryc. 3. / Obr. 3. Miejsce siedziby polskich instytucji / Místo sídla polských institucí

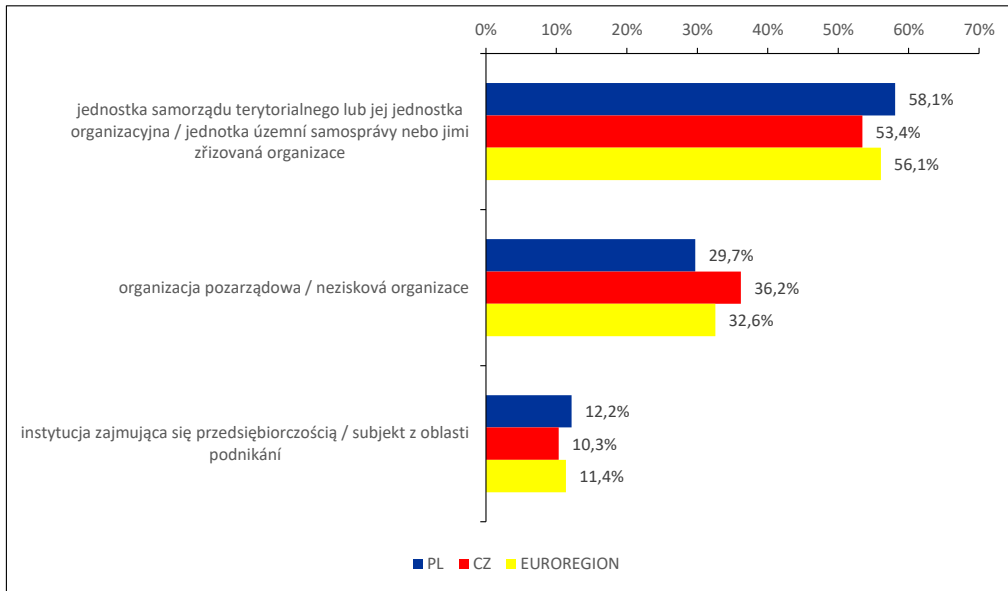
Źródło / Zdroj: Opracowanie własne / Vlastní zpracování

Ryc. 4. / Obr. 4. Miejsce siedziby czeskich instytucji / Místo sídla českých institucí

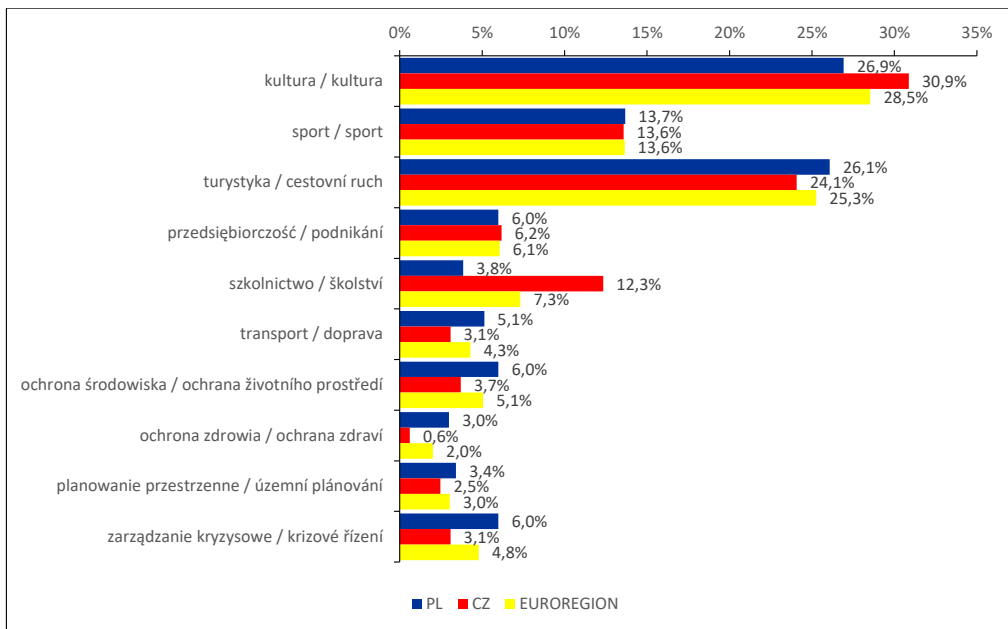
Źródło / Zdroj: Opracowanie własne / Vlastní zpracování

Ryc. 5. / Obr. 5. Typ podmiotu / Typ subjektu

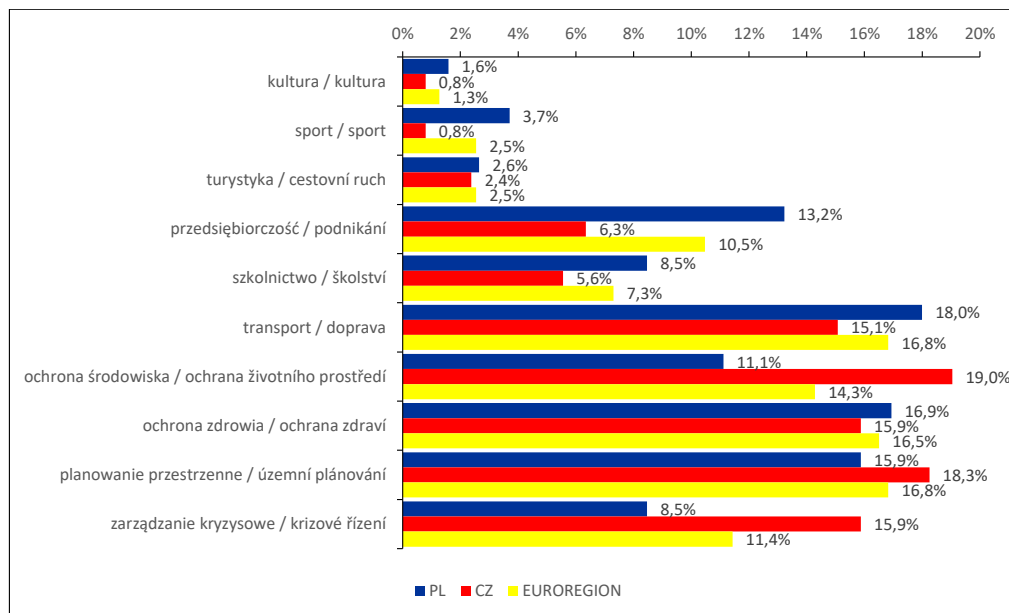
Źródło / Zdroj: Opracowanie własne / Vlastní zpracování

Ryc. 6. / Obr. 6. Dziedziny, w których współpraca transgraniczna w Euroregionie Śląsk Cieszyński jest najlepsza / Oblasti, ve kterých je přeshraniční spolupráce v Euroregionu Těšínské Slezsko nejlepší

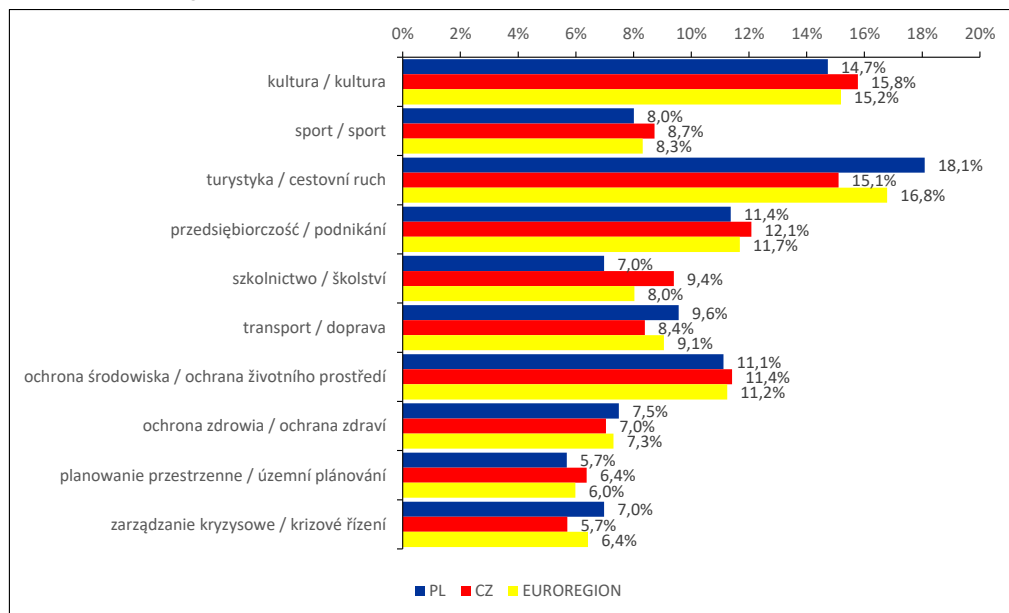
Źródło / Zdroj: Opracowanie własne / Vlastní zpracování

Ryc. 7. / Obr. 7. Dziedziny, w których współpraca transgraniczna w Euroregionie Śląsk Cieszyński jest najgorsza / Obszary, ve kterých je přeshraniční spolupráce v Euroregionu Těšínské Slezsko nejhorší

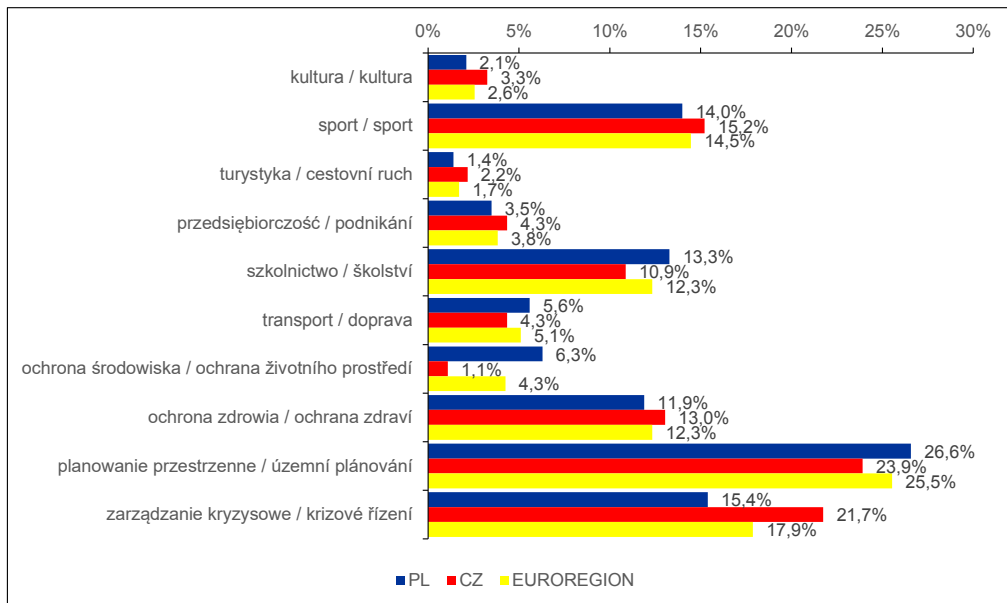
Źródło / Zdroj: Opracowanie własne / Vlastní zpracování

Ryc. 8. / Obr. 8. Dziedziny współpracy transgranicznej, które mają największe znaczenie z punktu widzenia przyszłości Euroregionu Śląsk Cieszyński / Obszary přeshraniční spolupráce, které mají největší význam z hlediska budoucnosti Euroregionu Těšínské Slezsko

Źródło / Zdroj: Opracowanie własne / Vlastní zpracování

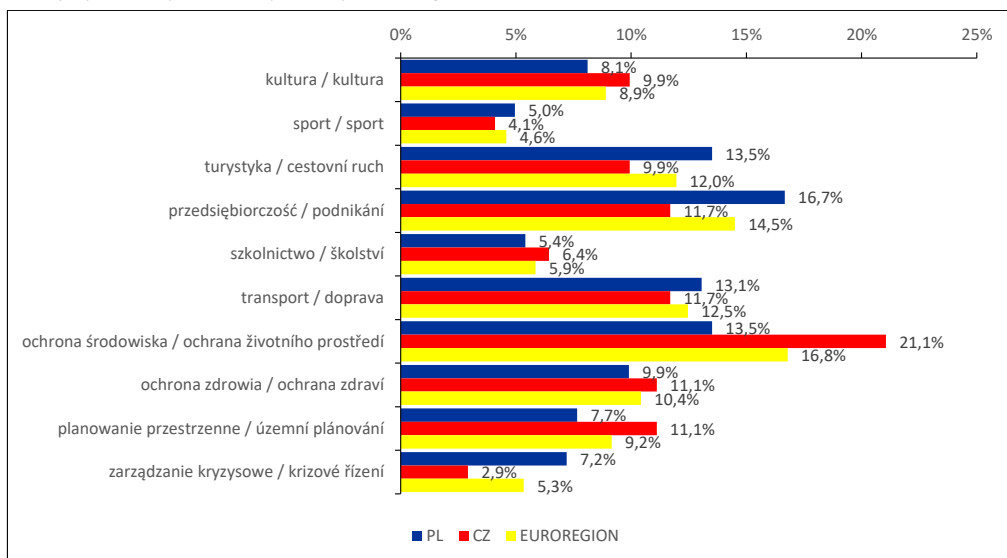
Ryc. 9. / Obr. 9. Dziedziny współpracy transgranicznej, które mają najmniejsze znaczenie z punktu widzenia przyszłości Euroregionu Śląsk Cieszyński / Oblasti přeshraniční spolupráce, které mají nejmenší význam z hlediska budoucnosti Euroregionu Těšínské Slezsko

Žródlo / Zdroj: Opracowanie własne / Vlastní zpracování

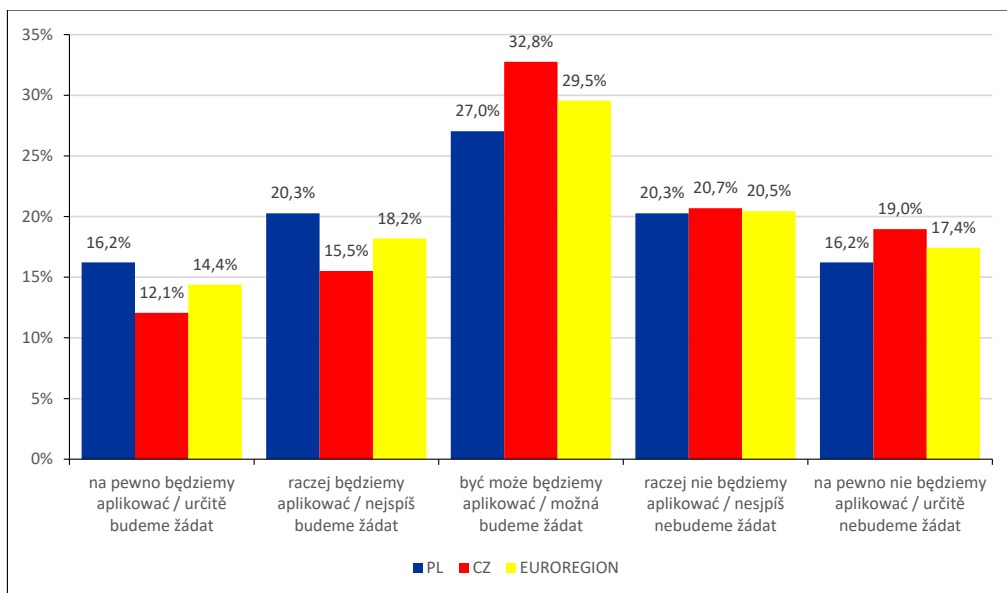
Ryc. 10. / Obr. 10. Dziedziny współpracy transgranicznej, które są najbardziej problematyczne i powinna się na nich skupić działalność Euroregionu Śląsk Cieszyński / Oblasti přeshraniční spolupráce, které jsou nejvíce problematické

a měly by na ně být zaměřeny aktivity v Euroregionu Těšínské Slezsko

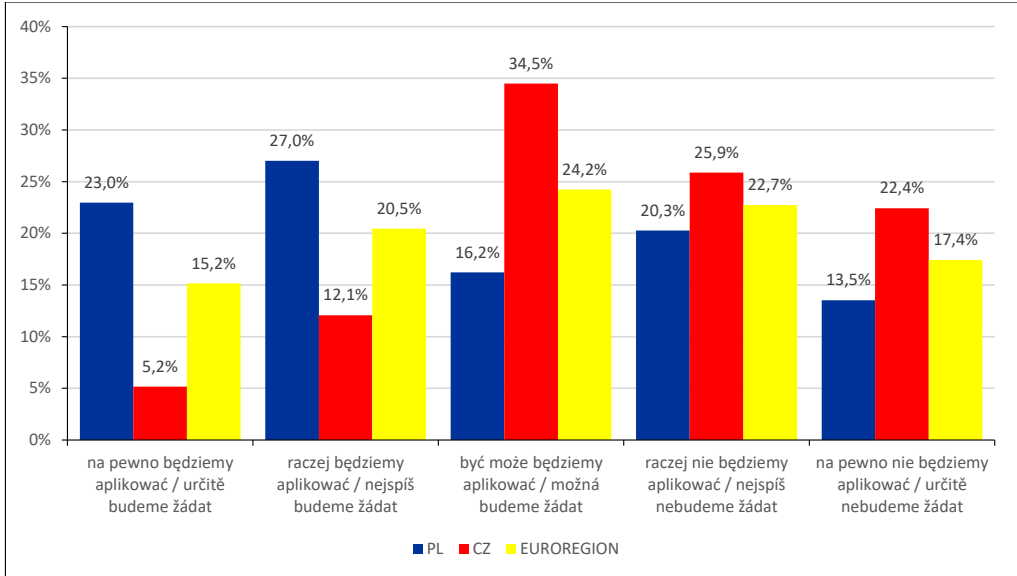
Žródlo / Zdroj: Opracowanie własne / Vlastní zpracování

Ryc. 11. / Obr. 11. Zainteresowanie aplikowaniem o środki przeznaczone na wspieranie polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w latach 2021-2027 w ramach dziedziny (osi priorytetowej) „Wspieranie działań w zakresie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i odporności na klęski żywiołowe” / Zájem žádat o finanční prostředky v rámci podpory česko-polské přeshraniční spolupráce v období 2021-2027 v rámci oblasti (prioritní osy) „Podpora aktivit v rámci přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám”

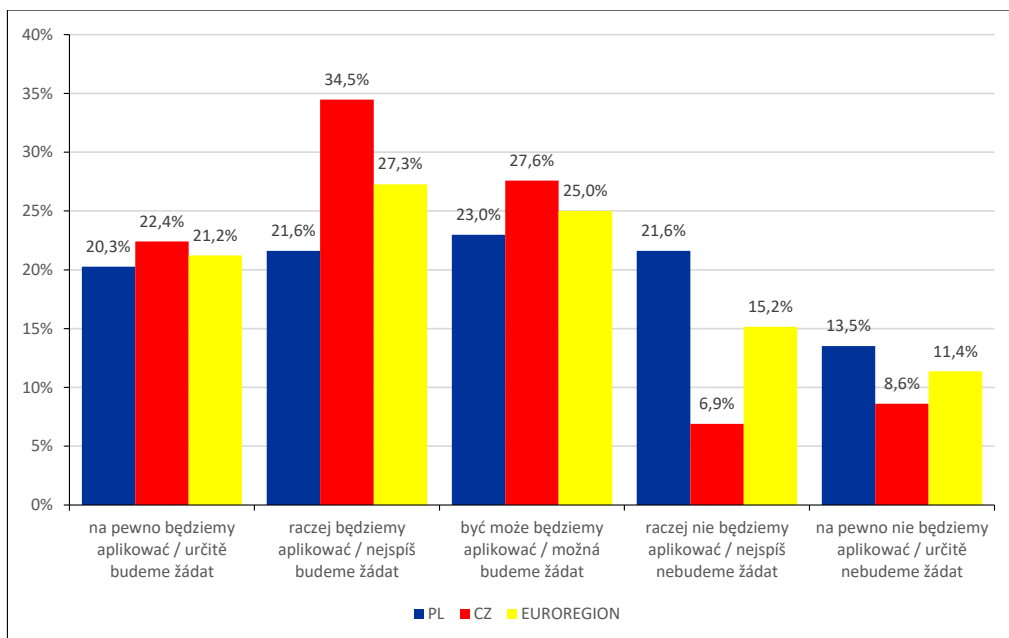
Źródło / Zdroj: Opracowanie własne / Vlastní zpracování

Ryc. 12. / Obr. 12. Zainteresowanie aplikowaniem o środki przeznaczone na wspieranie polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w latach 2021-2027 w ramach dziedziny (osi priorytetowej) „Sprzyjanie bioróżnorodności i rozwojowi zielonej infrastruktury w środowisku miejskim oraz zmniejszanie zanieczyszczenia” / Zájem žádat o finanční prostředky v rámci podpory česko-polské přeshraniční spolupráce v období 2021-2027 v rámci oblasti (prioritní osy) „Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění”

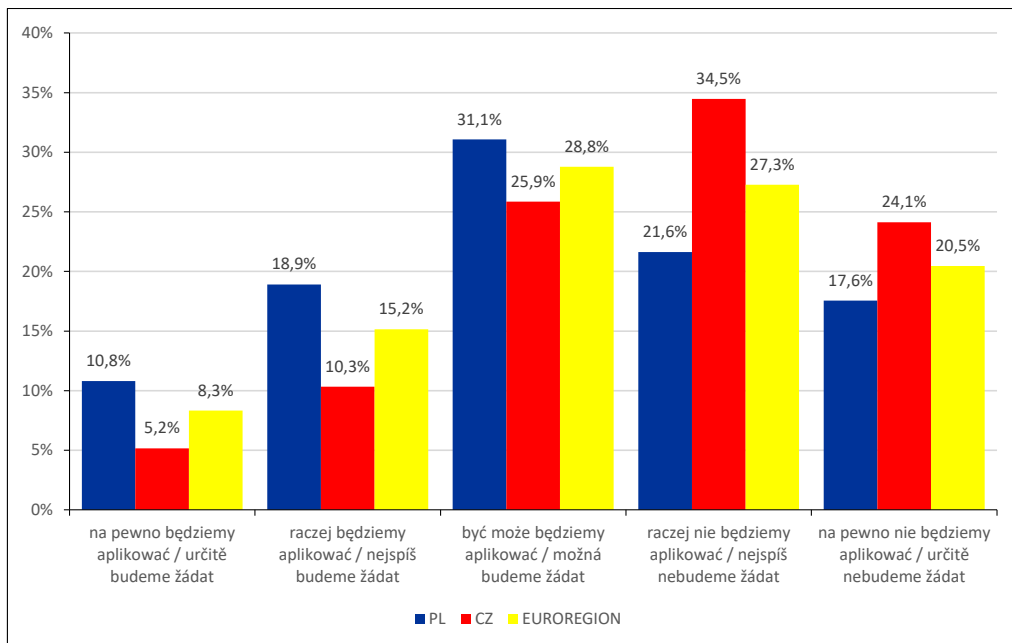
Žródlo / Zdroj: Opracowanie własne / Vlastní zpracování

Ryc. 13. / Obr. 13. Zainteresowanie aplikowaniem o środki przeznaczone na wspieranie polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w latach 2021-2027 w ramach dziedziny (osi priorytetowej) „Wzmocnienie roli kultury i turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych” / Zájem žádát o finanční prostředky v rámci podpory česko-polské přeshraniční spolupráce v období 2021-2027 v rámci oblasti (prioritní osy) „Posílení úlohy kultury a cestovního ruchu v hospodářském rozvoji, sociálním začleňování a sociálních inovacích”

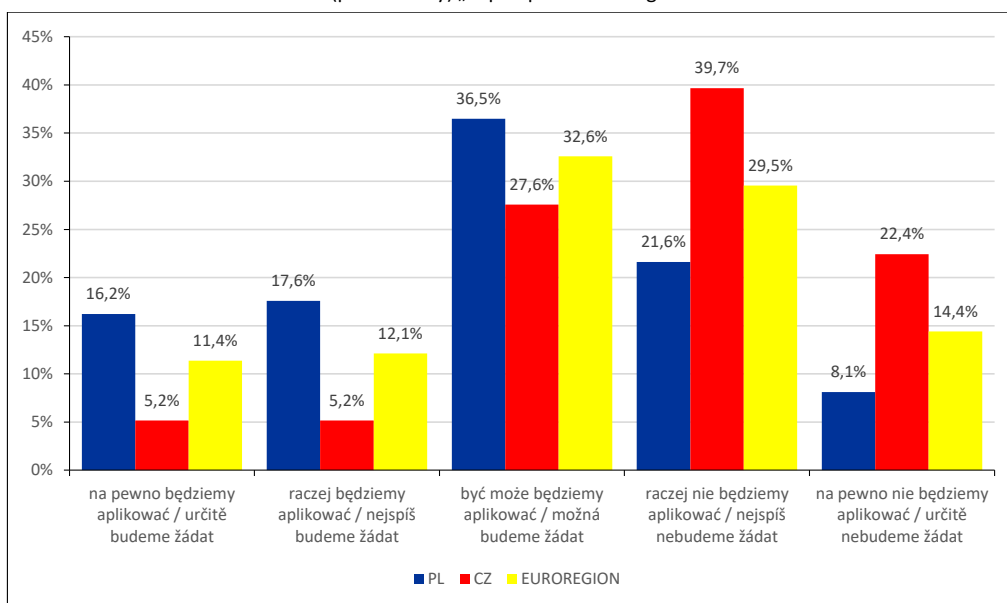
Źródło / Zdroj: Opracowanie własne / Vlastní zpracování

Ryc. 14. / Obr. 14. Zainteresowanie aplikowaniem o środki przeznaczone na wspieranie polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w latach 2021-2027 w ramach dziedziny (osi priorytetowej) „Rozwój zrównoważonej, inteligentnej i intermodalnej mobilności odpornej na zmianę klimatu na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do sieci TEN-T i mobilności transgranicznej” / Zájem žádat o finanční prostředky v rámci podpory česko-polské přeshraniční spolupráce v období 2021-2027 v rámci oblasti (prioritní osy) „Rozvoj udržitelné, inteligentní a intermodální celostátní, regionální a místní mobility odolné vůči změnám klimatu, včetně lepšího přístupu k síti TEN-T a přeshraniční mobility”

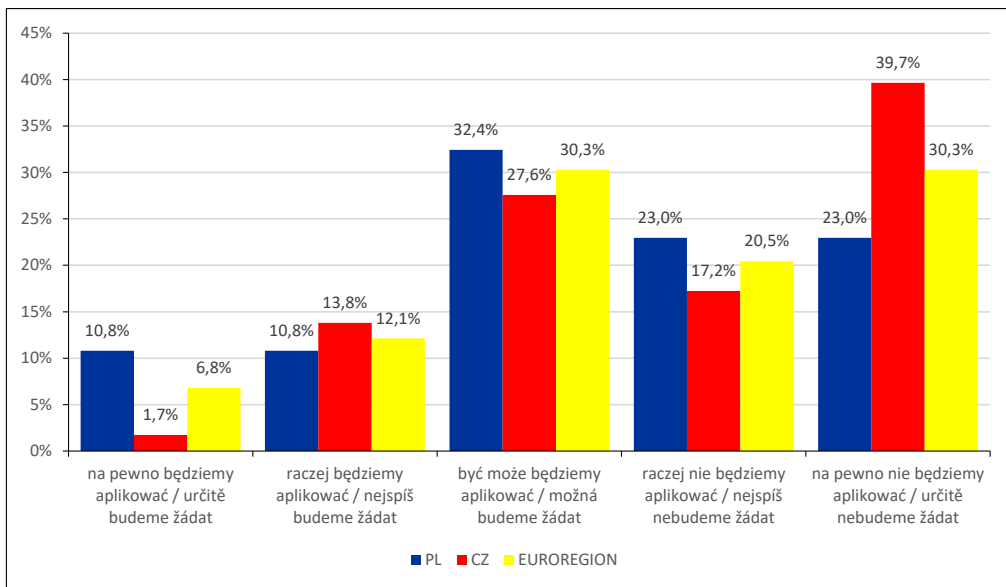
Žródło / Zdroj: Opracowanie własne / Vlastní zpracování

Ryc. 15. / Obr. 15. Zainteresowanie aplikowaniem o środki przeznaczone na wspieranie polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w latach 2021-2027 w ramach dziedziny (osi priorytetowej) „Lepsze zarządzania współpracą -Interreg” / Zájem žádát o finanční prostředky v rámci podpory česko-polské přeshraniční spolupráce v období 2021-2027 v rámci oblasti (prioritní osy) „Lepší správa Interreg”

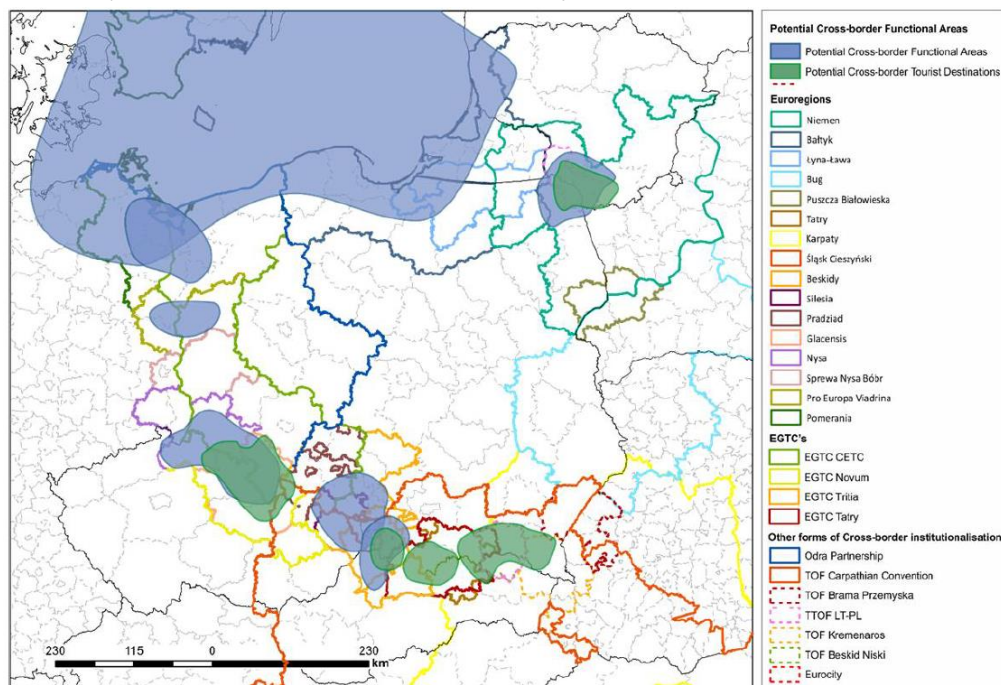
Źródło / Zdroj: Opracowanie własne / Vlastní zpracování

Ryc. 16. / Obr. 16. Zainteresowanie aplikowaniem o środki przeznaczone na wspieranie polsko-czeskiej współpracy transgranicznej w latach 2021-2027 w ramach dziedziny (osi priorytetowej) „Sprzyjanie wzrostowi i konkurencyjności MŚP” / Zájem žádat o finanční prostředky v rámci podpory česko-polské přeshraniční spolupráce v období 2021-2027 v rámci oblasti (prioritní osy) „Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků”

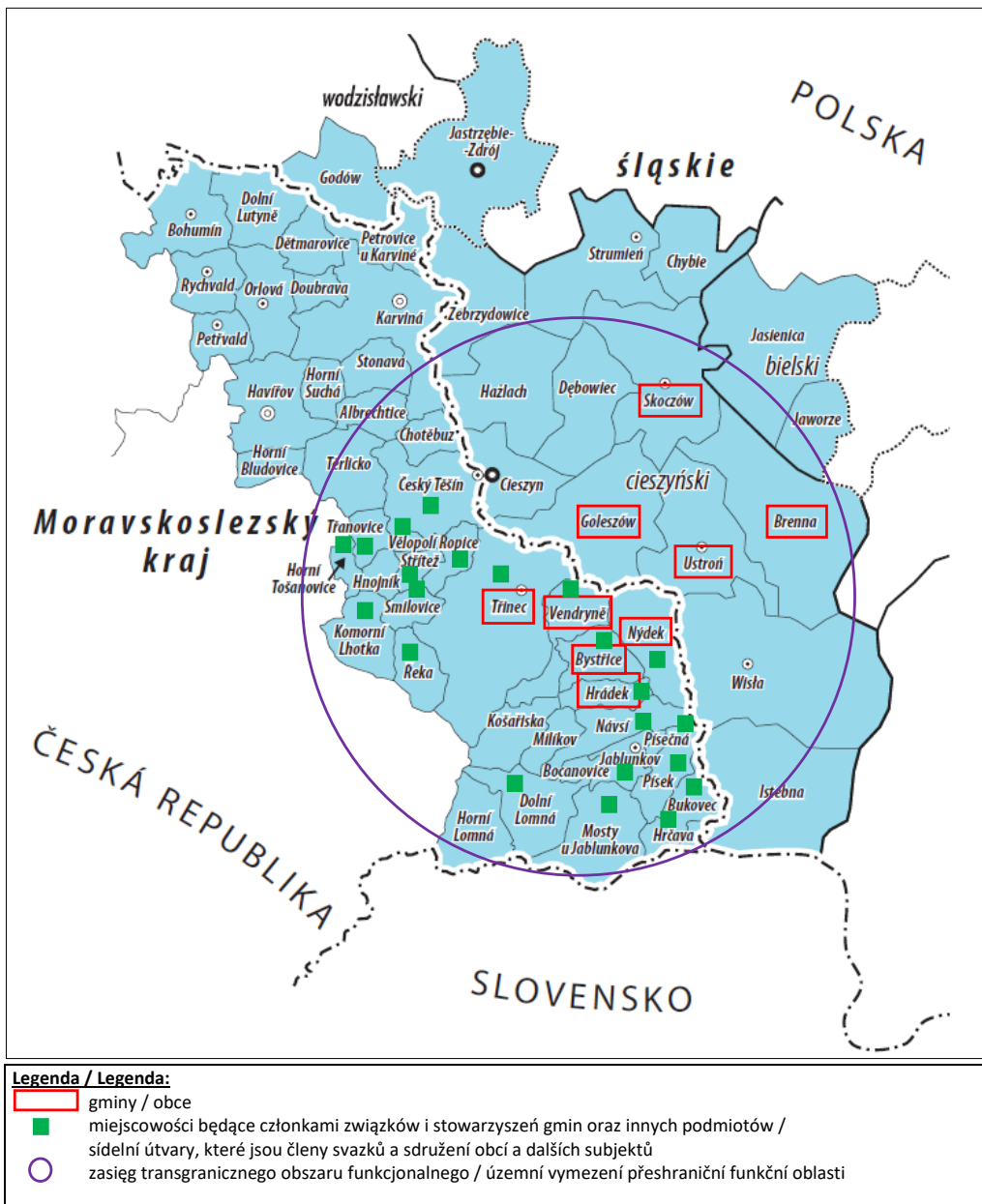
Źródło / Zdroj: Opracowanie własne / Vlastní zpracování

Mapa 1. / Mapa 1. Potencjalne Transgraniczne Obszary Funkcjonalne na granicach Polski (październik 2020) / Potenciální přeshraniční funkční oblasti na hranicích Polska (říjen 2020)

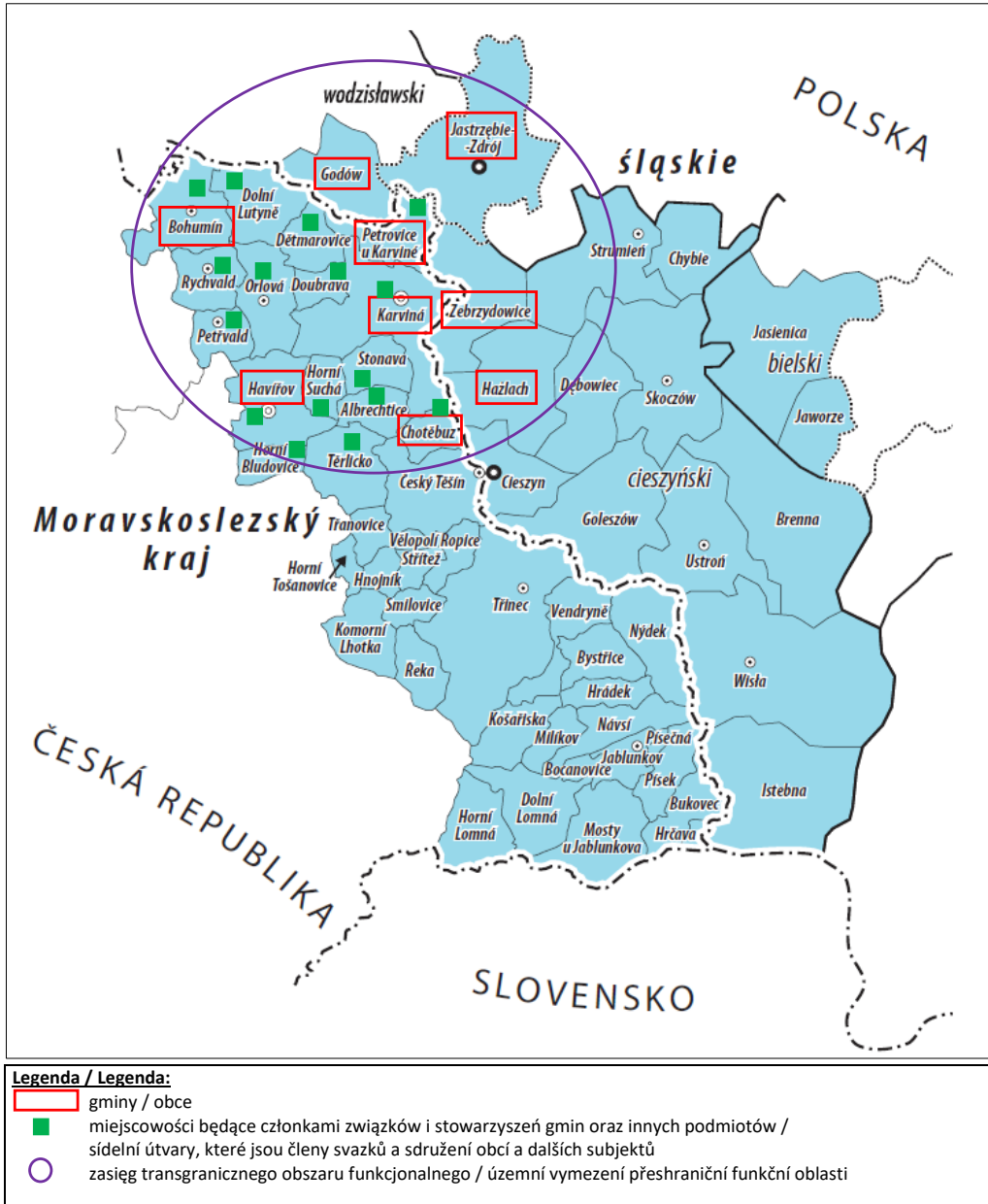
Źródło / Zdroj: A. Jakubowski, K. Trykacz, T. Studzieniecki, J. Skibiński, *Identifying cross-border functional areas. Conceptual background, empirical evidence and policy implications – prezentacja*, 18th European Week of Regions and Cities, Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS, Uniwersytet Morski w Gdyni, październik / říjen 2020.

Mapa 2. / Mapa 2. Transgraniczny Obszar Funkcjonalny / Přeshraniční funkční oblast Brenna, Goleszów, Skoczów, Ustroń / Bystřice, Hrádek, Nýdek, Třinec, Vendryně, Regionální rada Třinec

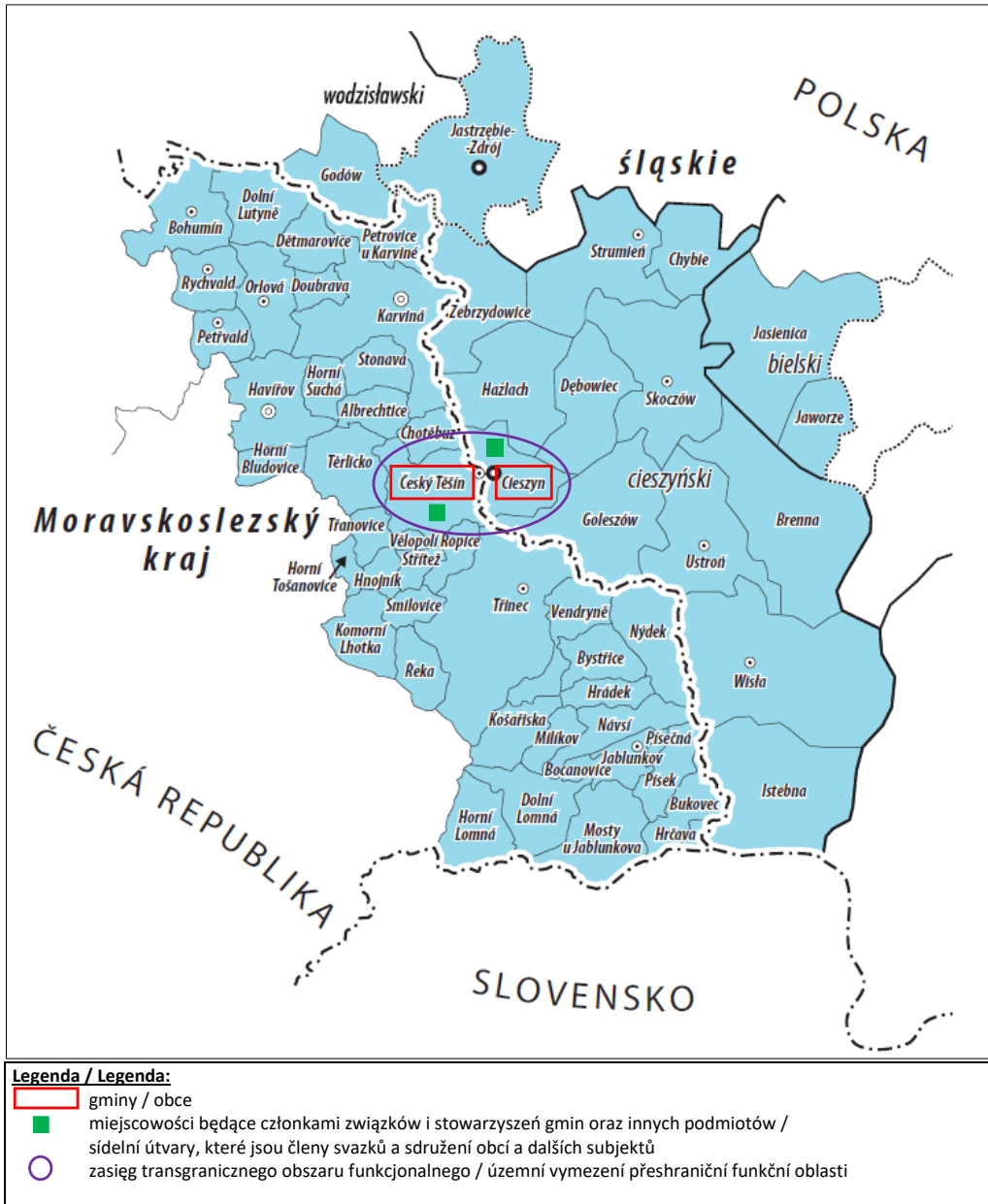
Žródło / Zdroj: Opracowanie własne / Vlastní zpracování

Mapa 3. / Mapa 3. Transgraniczny Obszar Funkcjonalny / Přeshraniční funkční oblast Godów, Hażlach, Jastrzębie-Zdrój, Zebrzydowice / Bohumín, Chotěbuz, Havířov, Karviná, Petrovice u Karviné, Svazek měst a obcí okresu Karviná

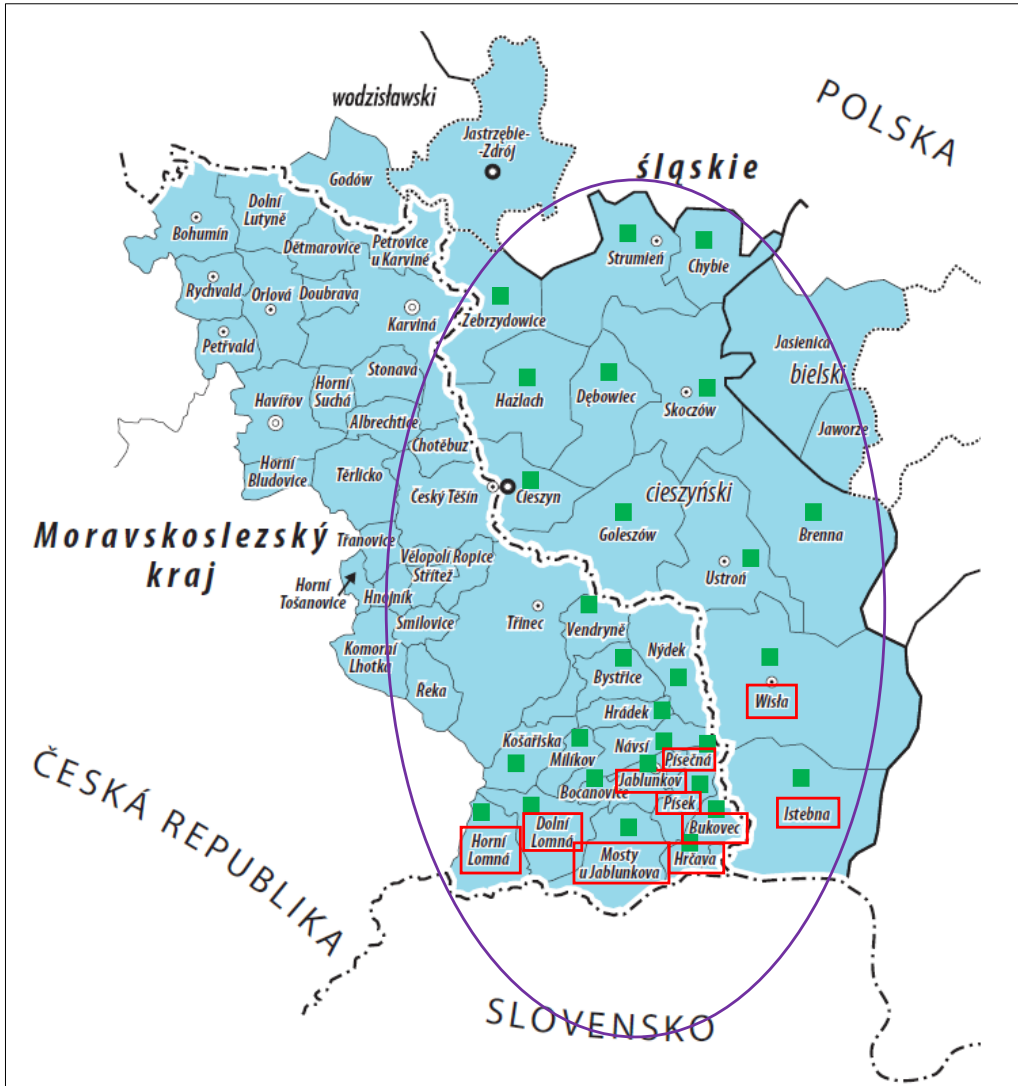
Źródło / Zdroj: Opracowanie własne / Vlastní zpracování

Mapa 4. / Mapa 4. Transgraniczny Obszar Funkcjonalny / Přeshraniční funkční oblast Cieszyn / Český Těšín

Žródło / Zdroj: Opracowanie własne / Vlastní zpracování

Mapa 5. / Mapa 5. Transgraniczny Obszar Funkcjonalny / Přeshraniční funkční oblast Istebna, Wisła, Powiat Cieszyński / Bukovec, Dolní Lomná, Horní Lomná, Hřčava, Jablunkov, Mosty u Jablunkova, Písečná, Písek, Sdružení obcí Jablunkovska

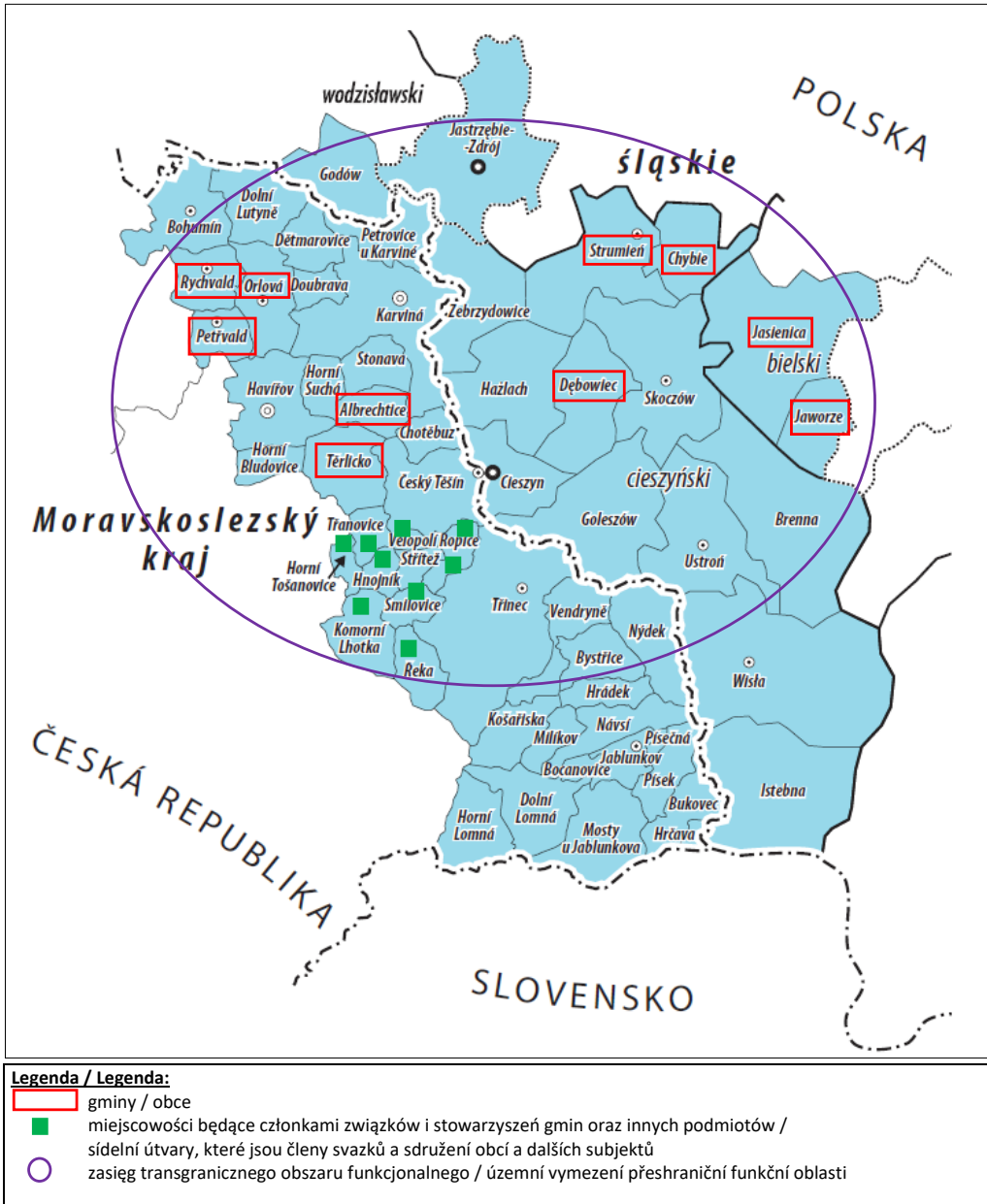

Legenda / Legenda:

- gminy / obce
- miejscowości będące członkami związków i stowarzyszeń gmin oraz innych podmiotów / sídelní útvary, které jsou členy svazků a sdružení obcí a dalších subjektů
- zasięg transgranicznego obszaru funkcjonalnego / územní vymezení přeshraniční funkční oblasti

Źródło / Zdroj: Opracowanie własne / Vlastní zpracování

Mapa 6. / Mapa 6. Transgraničný Obszar Funkcionalny / Přeshraniční funkční oblast Chybie, Dębowiec, Jasienica, Jaworze, Strumień / Albrechtice, Orlová, Petřvald, Rychvald, Těrlicko, Sdružení obcí povodí Stonávky

Žródło / Zdroj: Opracowanie własne / Vlastní zpracování

Strategie rozvoje Euroregionu Těšínské Slezsko na období 2021–2027

Český Těšín-Cieszyn, prosinec 2021

© Copyright by Regionální sdružení územní spolupráce Těšínského Slezska
Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”

Redakce:

Marek Olszewski | Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”

Koordinace prací:

Bogdan Kasperek | Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”

Konzultace a spolupráce:

Projektový tým

Tomáš Balcar | Regionální sdružení územní spolupráce Těšínského Slezska

Grażyna Grygová | Regionální sdružení územní spolupráce Těšínského Slezska

Bogdan Kasperek | Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”

Stefan Maňka | Člověk na hranici, z.s.

Agnieszka Olszewska | Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”

Marek Olszewski | Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”

Petra Slováček Rypienová | Člověk na hranici, z.s.

Úřady státní správy

Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky

Ministerstwo Rozwoju i Technologii Rzeczypospolitej Polskiej

Místní samosprávy

Členské samosprávy české strany Euroregionu Těšínské Slezsko

Členské samosprávy polské strany Euroregionu Těšínské Slezsko

Další instituce

CAMPANELLA, z.s., Český Těšín

Celé Česko čte dětem, o.p.s., Český Těšín

Jablunkovské centrum kultury a informací, p.o., Jablunkov

Kulturní a společenské středisko „Střelnice”, Český Těšín

Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie, Český Těšín

Místní skupina Polského kulturně-osvětového svazu, Jablunkov

Muzeum Těšínska, Český Těšín

Obchodní akademie, p.o., Český Těšín

Pedagogické centrum pro polské národnostní školství Český Těšín

Středisko volného času AMOS, p.o., Český Těšín

Střední škola technických oborů, Havířov-Šumbark

TRIANON, z.s., Český Těšín

Základní škola a Mateřská škola U Lesa, p.o., Karviná

Komenda Wojewódzka Policji, Katowice

Gminne Centrum Kultury Sportu i Turystyki, Godów

Gminny Ośrodek Kultury, Zebrzydowice

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną. Koło w Cieszynie, Cieszyn

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Strategie byla zpracována v rámci projektu „InfoSpace“ podpořeného Evropskou unií z prostředků
Fondů mikroprojektů Euroregionu Těšínské Slezsko v rámci programu INTERREG V-A
Česká republika – Polsko a ze státního rozpočtu

Obsah

Úvod	75
1. Metodika přípravy strategie	76
2. Euroregion Těšínské Slezsko – charakteristika (vznik a zeměpisná poloha, organizační struktura)	78
3. Výsledky šetření zaměřeného na širokou veřejnost.....	82
3.1. Základní informace o organizacích zapojených do šetření.....	82
3.2. Oblasti, v nichž je přeshraniční spolupráce nejlepší/nejhorší	82
3.3. Oblasti, které mají největší/nejmenší význam z hlediska budoucnosti Euroregionu Těšínské Slezsko.....	83
3.4. Oblasti, které jsou nejvíce problematické z hlediska spolupráce.....	83
3.5. Preference týkající se spolupráce s partnery v letech 2021-2027 v rámci jednotlivých oblastí.....	84
3.6. Zájem žádat o finanční prostředky v rámci podpory česko-polské přeshraniční spolupráce v období 2021–2027 v rámci jednotlivých oblastí (prioritních os) programu Interreg Česká republika – Polsko	87
4. Výsledky šetření zaměřeného na úzkou cílovou skupinu – SWOT analýza	89
4.1. Silné stránky.....	89
4.2. Slabé stránky.....	92
4.3. Příležitosti	95
4.4. Hrozby.....	98
5. Přeshraniční funkční oblasti.....	101
6. Vize	103
7. Mise	104
8. Tematické oblasti, operační cíle, směry aktivit a opatření.....	105
9. Implementační systém a financování	117
Shrnutí	118

Úvod

Evropská územní spolupráce (EÚS) je jedním z klíčových cílů politiky soudržnosti Evropské unie, který zajišťuje organizační rámec pro vyvíjení společných aktivit a výměnu politik mezi národními, regionálními a místními subjekty z různých členských států. Její nadřazený úkol se zaměřuje na podporu harmonického hospodářského a územního rozvoje Společenství na tří různých úrovních – přeshraniční, nadnárodní a meziregionální¹.

Zvláštní místo v realizaci předpokladů EÚS mají Euroregiony, které podporují aktivity zaměřené na řešení specifických problémů příhraničních oblastí jako jsou: rozdílné právní předpisy a normy existující na obou stranách hranice, odlišné organizační struktury spolupracujících institucí, negativní stereotypy sousedů, obavy před přílivem cizího kapitálu nebo rozdíly v územním uspořádání. Euroregiony navíc spravují specifický nástroj, jež je využíván k financování menších záměrů přeshraniční spolupráce (Fond mikroprojektů), zaměřený zejména na oblast rozvoje mezilidských přeshraničních vztahů, osvětových a kulturních aktivit a občanských iniciativ. Úloha Euroregionů spočívá také v inspirování a podporování aktivit místních samospráv, jimi zřizovaných organizací, nevládních institucí, subjektů věnujících se podnikání a občanů.

Aby byly aktivity vyvíjené euroregionálními strukturami ve vztahu k rámcům stanoveným v EÚS efektivní, jsou nutné příslušné dokumenty, určující základní podmínky, cíle a směry jejich rozvoje ve společenské, hospodářské a územní oblasti. *Strategie rozvoje Euroregionu Těšínské Slezsko na období 2021-2027* je toho nejlepším příkladem. Je odpovědí na současné procesy probíhající ve světě a v česko-polském příhraničí, které jsou derivací mnoha faktorů, včetně pandemie COVID-19²; a naplňují pět tematických cílů nové politiky soudržnosti Evropské unie: konkurenceschopnější a inteligentnější Evropa; zelenější, nízkouhlíkový přechod k uhlíkově neutrálnímu hospodářství; propojenější Evropa díky zvyšování mobility; sociálněji Evropa; Evropa bližší občanům díky podpoře udržitelného a integrovaného rozvoje všech druhů území³. Dokument obsahuje dvě základní části – metodicko-diagnostickou a strategicko-operační, které mají celkem devět kapitol. V první části je popsán proces přípravy strategie, charakteristika Euroregionu Těšínské Slezsko a výsledky šetření zaměřených na širokou a úzkou cílovou skupinu. Ve druhé části jsou představeny přeshraniční funkční oblasti, vize, mise, tematické oblasti, operační cíle, směry aktivit a opatření, a také systém implementace a financování strategie.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1059 ze dne 24. června 2021 o zvláštních ustanoveních týkajících se cíle Evropská územní spolupráce (Interreg) podporovaného z Evropského fondu pro regionální rozvoj a nástrojů financování vnější činnosti.

² *Zpráva Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. Příhraniční regiony EU: Živé laboratoře evropské integrace*, Evropská komise, Brusel, dne 14. 7. 2021, COM(2021) 393 final.

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, fond soudržnosti, fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky.

1. Metodika přípravy strategie

Práce na Strategii rozvoje Euroregionu Těšínské Slezsko pro novou finanční perspektivu 2021–2027 probíhaly v rámci projektu „InfoSpace“ podpořeného z Fondu mikroprojektů Euroregionu Těšínské Slezsko v rámci programu INTERREG V-A Česká republika-Polsko a trvaly **od listopadu 2020 do prosince 2021**. Jednalo se mimo jiné o následující aktivity:

- Pravidelná pracovní setkání projektového týmu, jehož členy byli zástupci institucí zapojených do realizace projektu – Regionální sdružení územní spolupráce Těšínské Slezsko, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza“ a spolek Člověk na hranici;
- Workshop uspořádaný **18. března 2021** formou webináře, zaměřeného na širokou veřejnost zastupující veřejný, nevládní a soukromý sektor. Workshop byl věnovaný prezentaci projektu a zahájení činností souvisejících s aktualizací strategického dokumentu týkajícího se územní spolupráce v euroregionu;
- Dotazníkové šetření prováděné **od 30. března do 13. dubna 2021** zaměřené na širokou veřejnost z Euroregionu Těšínské Slezsko. Jeho cílem bylo podpořit proces aktualizace euroregionální strategie. Výzkumný nástroj byl připraven s využitím formuláře Google a obsahoval 12 otázek doplněných identifikačními otázkami. Otázky se týkaly následující problematiky: oblastí, v nichž je přeshraniční spolupráce nejlepší/nejhorší; oblastí, které mají z hlediska budoucnosti Euroregionu Těšínské Slezsko největší/nejmenší význam; oblastí, které jsou z hlediska spolupráce nejvíce problematické; preferencí týkajících se spolupráce s partnery v letech 2021–2027 v rámci jednotlivých oblastí; zájmu o čerpání prostředků určených na podporu česko-polské přeshraniční spolupráce v letech 2021–2027 v rámci jednotlivých prioritních os programu Interreg Česká republika – Polsko. Dotazníkové šetření bylo zaměřené na širokou veřejnost z Euroregionu Těšínské Slezsko;
- Workshopy uspořádané **11. a 14. května 2021 on-line** formou, věnované pokračování činností souvisejících s aktualizací strategického dokumentu týkajícího se územní spolupráce v euroregionu. První workshop byl zaměřen na zástupce místních samospráv a jimi zřizovaných organizací, včetně škol a vysokých škol, nemocnic a uniformovaných složek. Další workshopy byly zaměřeny na zástupce nevládních organizací a kulturních institucí, především kulturních středisek, knihoven, muzeí a folklórních souborů;
- Dotazníkové šetření probíhalo **od 14. května do 8. června 2021**, bylo zaměřené na úzkou skupinu příjemců z Euroregionu Těšínské Slezsko a také vybrané subjekty mimo jeho území. Výzkumný nástroj byl připraven v souboru Word a obsahoval 2 otázky doplněné identifikačními otázkami. V první otázce měli dotazovaní uvést silné a slabé stránky a příležitosti a hrozby⁴, které charakterizují jednotlivé oblasti spolupráce (kulturu, sport, cestovní ruch, podnikání, školství, dopravu, ochranu životního prostředí, ochranu zdraví, územní plánování, krizové řízení), kdežto druhá otázka souvisela s projekty, které plánují realizovat s partnery z druhé strany hranice v letech 2021–2027 v rámci uvedených oblastí;
- Fokální skupiny uspořádané **11., 16., 22., 23. a 25. června 2021** hybridní formou, věnované projednání dotazníkového šetření zaměřeného na úzkou skupinu příjemců. Účastníky jednotlivých skupin byli zástupci českých a polských místních samospráv spolupracujících v rámci Přeshraničních funkčních oblastí:
 - 1. fokusní skupina: Přeshraniční funkční oblast Bystřice, Hrádek, Nýdek, Třinec, Vendryně, Regionální rada Třinec / Brenna, Golepszów, Skoczów, Ustroń;

⁴ Na základě seznamu nabízených odpovědí.

- 2. fokusní skupina: Přeshraniční funkční oblast Bohumín, Chotěbuz, Havířov, Karviná, Petrovice u Karviné, Svazek měst a obcí okresu Karviná / Godów, Hażlach, Jastrzębie-Zdrój, Zebrzydowice;
 - 3. fokusní skupina: Přeshraniční funkční oblast Český Těšín / Cieszyn;
 - 4. fokusní skupina: Přeshraniční funkční oblast Bystřice, Hrádek, Nýdek, Třinec, Vendryně, Regionální rada Třinec / Brenna, Golezów, Skoczów, Ustroń;
 - 5. fokusní skupina: Přeshraniční funkční oblast Bukovec, Dolní Lomná, Horní Lomná, Hřčava, Jablunkov, Mosty u Jablunkova, Písečná, Písek, Sdružení obcí Jablunkovska / Istebna, Wisła, Powiat Cieszyński;
 - 6. fokusní skupina: Přeshraniční funkční oblast Albrechtice, Orlová, Petřvald, Rychvald, Těrlicko, Sdružení obcí povodí Stonávky / Chybie, Dębowiec, Jasienica, Jaworze, Strumień.
- Závěrečnou konferenci uspořádanou **9. února 2022** hybridní formou, věnovanou prezentaci strategie.

2. Euroregion Těšínské Slezsko – charakteristika (vznik a zeměpisná poloha, organizační struktura)⁵

Euroregion Těšínské Slezsko patří k nejmladším euroregionům v česko-polském příhraničí. Smlouva⁶ o jeho zřízení byla podepsána dne 22. dubna 1998 Regionálním sdružením pro česko-polskou spolupráci Těšínského Slezska⁷ a Sdružením rozvoje a regionální spolupráce „Olza“ (Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”). Euroregion leží v příhraničním území severovýchodní části České republiky a jižního Polska, v sousedství Slovenska. Na české straně zaujímá území od Bohumína po Hřčavu, kdežto na území Polské republiky od Godowa po Istebnou. Jeho rozloha činí cca 1730 km². V roce 2020 na tomto území žilo 637 203 obyvatel (z toho 325 660 na české straně⁸ a 311 543 na polské straně⁹). Členskou základnu Euroregionu na české straně tvoří více než 40 obcí sdružených ve třech sdruženích, a na polské straně 16 obcí Slezského vojvodství a 1 okres – Cieszyn (obr. 1).

Cíle Euroregionu Těšínské Slezsko jsou následující:

- výměna zkušeností a informací při rozvoji regionu,
- výměna zkušeností a informací z oblasti trhu práce,
- spolupráce při územním plánování,
- řešení společných zájmů v oblasti dopravy, komunikací a spojů a bezpečnosti obyvatel,
- řešení společných problémů ekologie a životního prostředí,
- spolupráce při prevenci a řešení důsledků živelních pohrom,
- spolupráce v oblasti hospodářské a obchodní,
- rozvoj turismu a cestovního ruchu, včetně rozvoje a dalšího zlepšení hraničního styku,
- akce podporující rozvoj kultury, osvěty a sportu, zejména poskytování informací o jednotlivých aktivitách,
- kulturní výměna a péče o společné kulturní dědictví,
- vzájemná spolupráce záchranných a horských služeb na území euroregionu,
- spolupráce mezi školami a mládeží na území euroregionu.

Co se týče struktury orgánů Euroregionu Těšínské Slezsko smlouva o regionální spolupráci uvádí dva – Radu Euroregionu a Sekretariát Euroregionu (obr. 2). Rada je nejvyšším orgánem Euroregionu. Tvoří ji dvanáct členů delegovaných po šesti každou ze stran. Rada Euroregionu volí ze svého středu předsedu Rady a jeho zástupce při respektování principu střídání funkčních období mezi oběma stranami. Funkční období Rady odpovídá funkčnímu období orgánů delegujících stran. Řádná zasedání Rady Euroregionu jsou svolávána minimálně 2krát ročně, z toho jedno zasedání je spojeno se společným shromážděním představitelů obcí a národních sdružení za účelem seznámení se s programem činnosti Euroregionu.

⁵ M. Olszewski, *The Benefits and Challenges for cross-border cooperation in the Cieszyn Silesia Euroregion* [v:] *The Journal of Cross Border studies in Ireland*, č. 16/2016, Centre for Cross Border Studies, Armagh, 2016, s. 40-56.

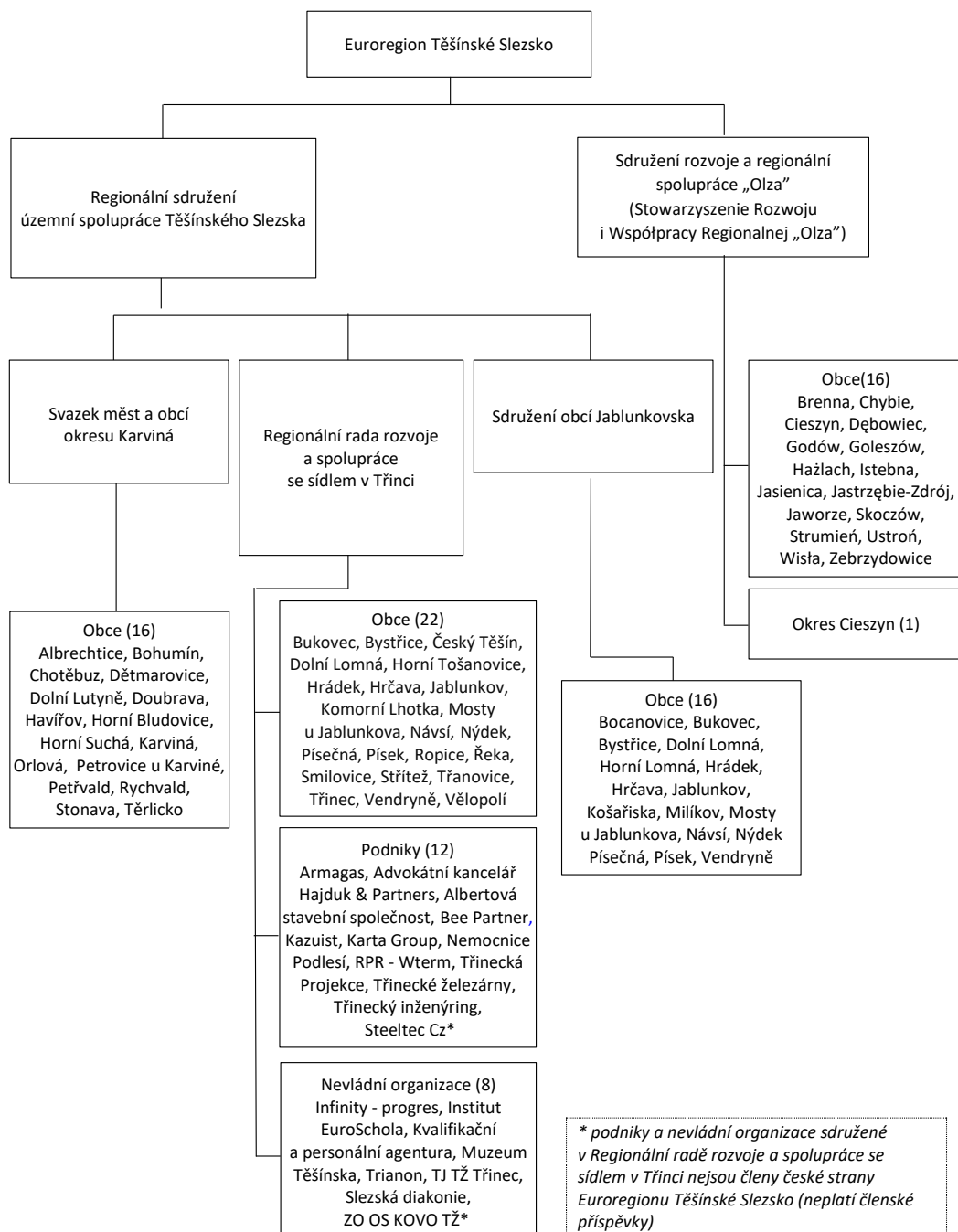
⁶ Euroregion je smlouva o společenství českých a polských sdružení měst, obcí a svazků obcí. Tato sdružení působí na základě právních předpisů státu, kde jsou registrována. Nemá tak právní osobnost.

⁷ Od roku 2008 Regionální sdružení územní spolupráce Těšínského Slezska.

⁸ Stav k 1. lednu 2020, Krajská správa ČSÚ v Ostravě.

⁹ Stav k 31. prosinci 2020, Bank Danych Lokalnych GUS.

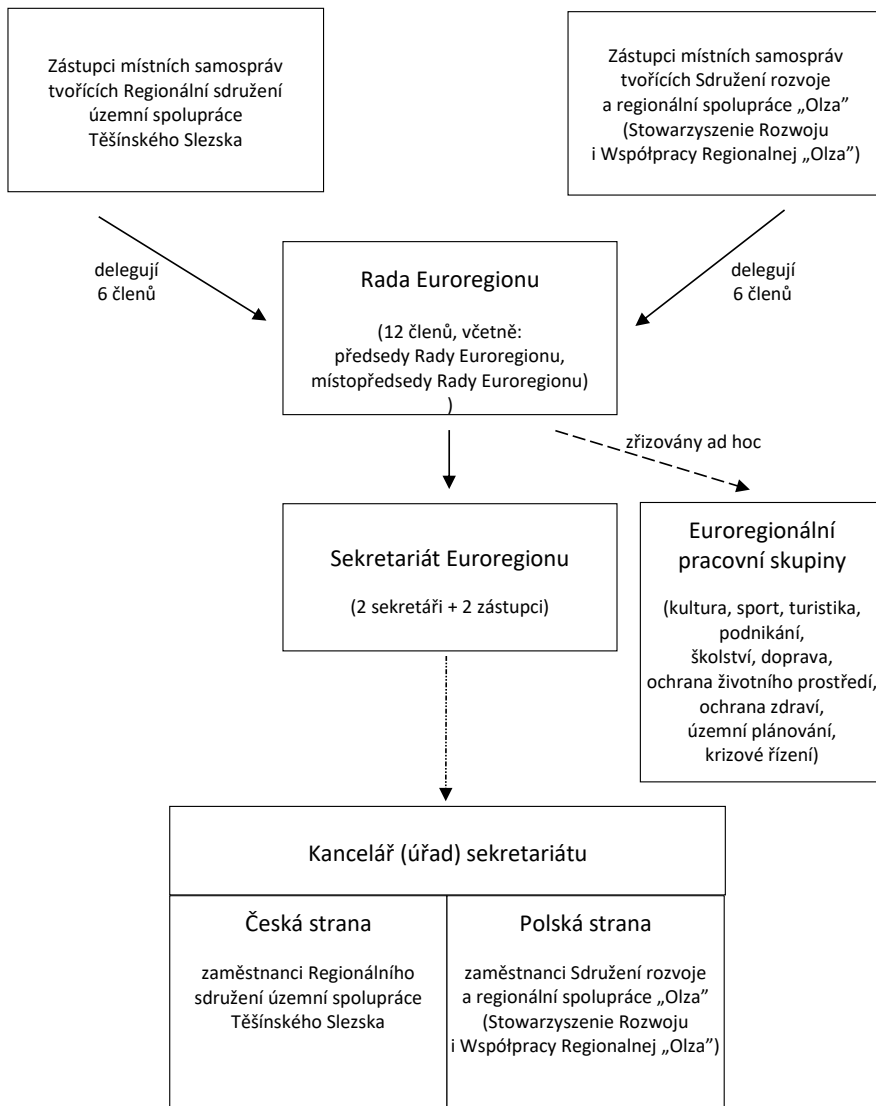
Obr. 1. Organizace tvořící Euroregion Těšínské Slezsko

Zdroj: Upraveno na základě: M. Olszewski, *The Benefits and Challenges for cross-border cooperation in the Cieszyn Silesia Euroregion* [w:] *The Journal of Cross Border studies in Ireland*, Nr 16/2016, Centre for Cross Border Studies, Armagh, 2016, s. 44.

Mimořádné zasedání Rady Euroregionu může být svoláno kdykoli na základě požadavku dvou členů Rady Euroregionu. Zasedání Rady svolává sekretariát Euroregionu.

Obř. 2. Struktura orgánů Euroregionu Těšínské Slezsko

Zdroj: Upraveno na základě: M. Olszewski, *The Benefits and Challenges for cross-border cooperation in the Cieszyn Silesia Euroregion* [w:] *The Journal of Cross Border studies in Ireland*, Nr 16/2016, Centre for Cross Border Studies, Armagh, 2016, s. 45.

K úkolům Rady patří schválení stanov Euroregionu, schvalování společných záměrů, rozhodování o podmínkách využívání společných finančních prostředků, schvalování zpráv o využívání finančních prostředků, jmenování členů sekretariátu, zřizování pracovních skupin (nejsou orgánem Euroregionu), delegování zástupců pro reprezentaci Euroregionu navenek. Rada může ke svým zasedáním přizvat s hlasem poradním představitele orgánů státní správy, zákonodárných orgánů a poslance.

Sekretariát je výkonným orgánem Euroregionu. Sekretariát se skládá ze dvou sekretářů, kteří řídí úřad sekretariátu. Každý sekretář má svého zástupce. V záležitostech obvyklé správy sekretáři pracují samostatně. V ostatních záležitostech pracují společně a ve vzájemné shodě. Úřad sekretariátu zajišťuje administrativní činnost Euroregionu. Činnost úřadu je vnitřní věcí každé ze stran. K úkolům sekretariátu Euroregionu patří prezentace Euroregionu navenek, svolávání zasedání Rady Euroregionu, příprava a předkládání návrhů usnesení Radě Euroregionu a příprava informačních materiálů pro shromáždění municipálních představitelů národních sdružení, realizace usnesení Rady Euroregionu a vedení úřadu sekretariátu.

3. Výsledky šetření zaměřeného na širokou veřejnost

3.1. Základní informace o organizacích zapojených do šetření

Šetření se zúčastnilo 132 organizací, z nichž 58 (43,9 %) uvedlo Českou republiku a 74 (56,1 %) Polsko jako stát, v němž provozují svou činnost. Ze všech českých institucí má 16 (27,6 %) sídlo v Karviné a 12 (20,7 %) v Českém Těšíně (obr. 2). V případě polských subjektů nejvíce 24 (32,4 %) sídlí v Cieszyně, kdežto 14 (18,2 %) v Jastrzębie-Zdroji (obr. 1).

Většinu organizací tvořily ty, které zastupovaly územní samosprávné celky nebo jimi zřizované organizace (tyto odpovědi poskytli zástupci 53,4 % českých a 58,1 % polských subjektů; průměr pro celý Euroregion Těšínské Slezsko činil 56,1 %). O mnoho méně osob uvedlo příslušnost své organizace k nevládnímu sektoru – příslušně 36,2 % českých a 29 % polských institucí a 32,6 % subjektů v celkovém (euroregionálním) průřezu. Nejméně byly zastoupeny subjekty z oblasti podnikání. České subjekty činily pouhých 10,3 % a polské 12,2 % všech subjektů souvisejících s podnikatelským odvětvím (obr. 5).

3.2. Oblasti, v nichž je přeshraniční spolupráce nejlepší/nejhorší

Na otázku, v jakých níže uvedených oblastech je, podle Vás, přeshraniční spolupráce v Euroregionu Těšínské Slezsko nejlepší, většina dotazovaných odpověděla, že je to kultura, cestovní ruch a sport. Za nejlepší oblast přeshraniční spolupráce kulturu považuje 30,9 % zástupců českých subjektů a 26,9 % zástupců polských institucí. Co se týče cestovního ruchu, poskytnuté odpovědi vypadají následovně: 24,1 % zástupců českých subjektů a 26,1 % zástupců polských institucí. Na sport poukázalo pak 13,6 % českých a 13,7 % polských respondentů. V celkovém (euroregionálním) průřezu bylo nejméně poukázáno na takové oblasti, jako je ochrana zdraví (2 %), územní plánování (3 %), doprava (4,3 %) a krizové řízení (4,8 %). Největší rozdíly z hlediska počtu odpovědí poskytnutých zástupci českých a polských institucí se týkají školství (příslušně 12,3 % a 3,8 %), ochrany zdraví (příslušně 0,6 % a 3 %) a krizového řízení (příslušně 3,1 % a 6 %), a také v poněkud menší míře ochrany životního prostředí (příslušně 3,7 % a 6 %) a dopravy (příslušně 3,1 % a 5,1 %) (obr. 6).

Odpovědi na otázku týkající se oblastí, ve kterých je přeshraniční spolupráce v Euroregionu Těšínské Slezsko nejhorší, byly o něco rozmanitější než u otázky na předchozí problematiku. V celkovém (euroregionálním) průřezu byla nejméně hodnocena spolupráce v oblasti dopravy a územního plánování (obě oblasti za nejslabší označilo celkem 16,8 % dotazovaných), ochrany zdraví (16,5 %) a ochrany životního prostředí (14,3 %). Co se týká srovnání odpovědí, které poskytli zástupci českých a polských subjektů k řešené problematice, tak u některých výše uvedených oblastí spolupráce se v tomto ohledu vyskytly velké rozdíly. V největší míře se to týkalo krizového řízení (15,9 % odpovědí poskytli zástupci českých institucí, kdežto 8,5 % zástupci českých organizací) a ochrany životního prostředí (příslušně 19 % a 11,1 % odpovědí). Velký nepoměr se objevil i u podnikání (příslušně 6,3 % a 13,2 %) a sportu (příslušně 0,8 % a 3,7 % odpovědí), který se zařadil mezi tři oblasti (kromě kultury a cestovního ruchu) vnímané dotazovanými jako nejméně problematické (obr. 7).

3.3. Oblasti, které mají největší/nejmenší význam z hlediska budoucnosti Euroregionu Těšínské Slezsko

Jako oblasti přeshraniční spolupráce, které mají největší význam z hlediska budoucnosti Euroregionu Těšínské Slezsko, byly označeny cestovní ruch, kultura, podnikání a ochrana životního prostředí. V celkovém (euroregionálním) průřezu byly uvedeny příslušně 16,8 %, 15,2 %, 11,7 % a 11,2 % dotazovaných. Pokud se podíváme na odpovědi poskytnuté zástupci českých a polských subjektů a seřadíme je dle národního hlediska, tak jejich rozdělení vypadá následovně: cestovní ruch jako oblast s nejvyšším významem pro budoucnost přeshraniční spolupráce vybralo 15,1 % zástupců českých subjektů a 18,1 % zástupců polských institucí; u kultury byly odpovědi na úrovni 15,8 % u zástupců českých institucí a 14,7 % u zástupců polských organizací; co se týká podnikání, tak za oblast s nejvyšším významem pro budoucnost euroregionální spolupráce ji považuje 12,1 % zástupců českých subjektů a 11,4 % zástupců polských institucí; kdežto na ochranu životního prostředí poukázalo příslušně 11,2 % zástupců českých subjektů a 11,1 % zástupců polských subjektů. V celkovém (euroregionálním) průřezu nejmenší podíl, co se týká nejvyššího významu pro budoucnost Euroregionu Těšínské Slezsko, získaly takové oblasti, jako je krizové řízení a územní plánování (vždy 6,4 %), ochrana zdraví (7,3 %), školství (8 %) a sport (8,3 %), který byl v první trojici nejlépe hodnocených oblastí spolupráce (obr. 8).

V případě odpovědi na otázku týkající se oblastí přeshraniční spolupráce, které mají nejmenší význam z hlediska budoucnosti Euroregionu Těšínské Slezsko, dotazovaní došli k závěru, že k nim patří v hlavní míře územní plánování a krizové řízení. V celkovém (euroregionálním) průřezu byly tyto oblasti uvedeny 25,5 % a 17,9 % dotazovaných. Neočekávaně byl v tomto ohledu třetí nejčastěji poukazovanou oblastí sport (14,5 % všech poskytnutých odpovědí). Na dalších místech se umístily ochrana zdraví a školství (každá oblast 12,3 % všech poskytnutých odpovědí). Když porovnáme odpovědi, které poskytli zástupci českých institucí s těmi, na které poukázali zástupci polských subjektů, tak si lze všimnout významných rozdílů vzhledem k některým oblastem, které jsou uváděny jako ty s největším významem pro budoucnost Euroregionu. Nejvíce jsou viditelné u krizového řízení (21,7 % zástupců českých institucí oproti 15,4 % zástupců polských subjektů na něj poukázalo jako na oblast s nejmenším významem pro budoucnost přeshraniční spolupráce), a také u ochrany životního prostředí (1,1 % zástupců českých subjektů oproti 6,3 % zástupců polských institucí považuje tuto oblast za nejméně významnou) (obr. 9).

3.4. Oblasti, které jsou nejvíce problematické z hlediska spolupráce

V celkovém průřezu byly za nejvíce problematické oblasti spolupráce (na něž by měly být zaměřeny aktivity Euroregionu Těšínské Slezsko) označeny ochrana životního prostředí, podnikání, doprava a cestovní ruch (poukázalo na ně příslušně 16,8 %, 14,5 %, 12,5 %, 12 % dotazovaných). Pokud by vysoké hodnocení ochrany životního prostředí, podnikání a dopravy v přehledu problematických oblastí překvapením být nemělo, tak čtvrté místo cestovního ruchu překvapivě je, zejména proto, že byl dříve hodnocen jako jedna z nejlepších oblastí euroregionální spolupráce (2. místo) a ta, která má největší význam z hlediska budoucnosti (1. místo). Zajímavé je také to, že v první trojici oblastí, které byly nejméně uváděny jako nejvíce problematické vzhledem k přeshraniční spolupráci, se objevilo krizové řízení (vedle sportu a školství), (v celkovém průřezu na tyto oblasti poukázalo příslušně 5,3 %, 4,6 %, 5,9 % respondentů). Největší rozdíly v odpovědích poskytnutých zástupci českých a polských institucí z hlediska oblastí přeshraniční spolupráce, které jsou nejvíce problematické a měly by na ně být zaměřeny aktivity Euroregionu, se objevily u ochrany životního prostředí (21,1 % odpovědí poskytli zástupci českých organizací, kdežto 13,5 % zástupci polských institucí), podnikání (příslušně 11,7 % a 16,7 %) a krizového řízení (příslušně 2,9 % a 7,2 %) (obr. 10).

3.5. Preference týkající se spolupráce s partnery v letech 2021–2027 v rámci jednotlivých oblastí

Jedna z otázek, položených dotazovaným, se týkala zájmu o spolupráci s partnery z druhé strany hranice v letech 2021–2027 z hlediska jednotlivých oblastí – kultury, sportu, cestovního ruchu, podnikání, školství, dopravy, ochrany životního prostředí, ochrany zdraví, územního plánování a krizového řízení. Shromážděné výsledky (tab. 1) umožnily vypracovat následující závěry:

- Drtivá většina zástupců dotazovaných organizací prohlásila, že určitě bude spolupracovat s partnery z druhé strany hranice v oblasti kultury. V celkovém (euroregionálním) průřezu tato hodnota činila 51,5 %. Mnohem méně osob zvolilo variantu „nejspíš budeme spolupracovat“ (23,5 % všech poskytnutých odpovědí) nebo „možná budeme spolupracovat“ (15,1 % všech poskytnutých odpovědí). Nejspíš nebo určitě v této oblasti nebude spolupracovat méně než 10 % dotazovaných. Při komparaci odpovědí, poskytnutých zástupci českých institucí, s odpověďmi zástupců polských subjektů, byly největší rozdíly zjištěny u odpovědi „určitě nebudeme spolupracovat“ a „nejspíš nebudeme spolupracovat“. V prvním případě negativní vztah ke spolupráci v kultuře vyjádřilo rozhodně více zástupců polských institucí oproti českým subjektům (10,8 % ku 3,4 %). V druhém případě tomu bylo naopak – potenciální zájem o spolupráci v kultuře vyjádřilo rozhodně více zástupců českých institucí než polských subjektů (27,6 % ku 20,3 %).
- Sport byl tou oblastí spolupráce, kde rozdíly mezi jednotlivými odpověďmi poskytnutými dotazovanými nebyly tak výrazné, jako u kultury. V celkovém (euroregionálním) průřezu nejvíce osob uvedlo, že „nejspíš budeme spolupracovat“ (28,9 % všech poskytnutých odpovědí) nebo „určitě budeme spolupracovat“ (25,2 % všech poskytnutých odpovědí) s partnery na druhé straně hranice. Pravděpodobný zájem/nezájem o tento typ spolupráce v letech 2021–2027 nebo úplný nezájem vyjádřilo od 14,1 % do 16,3 % respondentů. Největší rozdíly v odpovědích poskytovaných zástupci českých a polských institucí se týkaly výběru varianty „určitě nebudeme spolupracovat“ a „možná budeme spolupracovat“. V prvním případě negativní vztah ke spolupráci v oblasti sportu vyjádřilo rozhodně více zástupců polských institucí oproti českým subjektům (16,9 % ku 10,3 %). V druhém případě pravděpodobnost spolupráce v oblasti sportu vyjádřilo rozhodně více zástupců českých institucí než polských subjektů (19 % ku 13 %).
- Preference zástupců jednotlivých institucí týkající se zájmu o spolupráci s partnery z druhé strany hranice v oblasti cestovního ruchu byly obdobné s těmi souvisejícími s kulturou. V celkovém (euroregionálním) průřezu drtivá většina dotazovaných osob prohlásila, že určitě bude v této oblasti spolupracovat s partnery z druhé strany hranice (44,4 %). Mnohem méně osob zvolilo variantu „nejspíš budeme spolupracovat“ (26,3 % všech poskytnutých odpovědí) nebo „možná budeme spolupracovat“ (13,5 % všech poskytnutých odpovědí). V cestovním ruchu nejspíš nebude spolupracovat 6 % osob a určitě nebude 9,8 %. Při komparaci odpovědí, poskytnutých zástupci českých institucí, s odpověďmi zástupců polských subjektů, byly největší rozdíly zjištěny u odpovědi „určitě nebudeme spolupracovat“ (39 % k 48,6 %). U ostatních odpovědí nebyly rozdíly tak významné (pohybovaly se v rozmezí od 3,1 % do 4,5 %);
- Podnikání, obdobně jako sport, bylo tou oblastí spolupráce, kde rozdíly mezi jednotlivými odpověďmi poskytnutými dotazovanými nebyly až tak výrazné. Jakkoli, v celkovém (euroregionálním) průřezu nejvíce dotazovaných uvedlo, že: „možná bude spolupracovat“ (27,1 % všech poskytnutých odpovědí), „nejspíš nebude spolupracovat“ (24,1 % všech poskytnutých odpovědí) a „určitě nebude spolupracovat“ (21 % všech poskytnutých odpovědí), což poukazuje na jejich vztah ke spolupráci v této oblasti v budoucnu. Přibližně o polovinu méně osob prohlásilo, že „určitě bude spolupracovat“ a „nejspíš bude spolupracovat“ s partnery na druhé straně hranice (příslušně 13,5 % a 14,3 % všech poskytnutých odpovědí). Největší rozdíly v odpovědích poskytovaných zástupci českých a polských institucí se týkaly výběru varianty

„určitě nebudeme spolupracovat“, kde rozhodně více těch druhých vyjádřilo negativní vztah ke spolupráci v podnikání (13,8 % k 26,7 %).

- U spolupráce v oblasti školství byl největší podíl osob (v celkovém průřezu) názoru, že „možná bude spolupracovat“ s partnery z druhé strany hranice (24,1 % všech dotazovaných). Hranici 20% překročily ještě dvě odpovědi – „určitě nebudeme spolupracovat“ (21,1 % všech odpovědí) a „nejspíš budeme spolupracovat“ (20,3 %). Když porovnáme odpovědi, které poskytli zástupci českých organizací s těmi, které uvedli zástupci polských institucí, lze vypočítat, že kromě jedné volby odpovědi – „možná budeme spolupracovat“ – jsou mezi nimi ve všech ostatních případech velké rozdíly. U odpovědi „určitě budeme spolupracovat“ činí 7,7 % (22,4 % ku 14,7 %), u odpovědi „nejspíš budeme spolupracovat“ 9,9 % (22,4 % ku 16,7 %), u odpovědi „nejspíš nebudeme spolupracovat“ 7,9 % (12,1 % ku 20 %) a u odpovědi „určitě nebudeme spolupracovat“ 6,8 % (17,2 % ku 24 %).
- Většina zástupců dotazovaných organizací prohlásila, že určitě nebude spolupracovat s partnery z druhé strany hranice v oblasti dopravy. V celkovém (euroregionálním) průřezu tato hodnota činila 32,6 %. Rozhodně méně osob zvolilo variantu „nejspíš nebudeme spolupracovat“ (18,5 % všech odpovědí) nebo „možná budeme spolupracovat“ (19,2 % všech odpovědí). Odpovědi poskytnuté zástupci českých a polských organizací na tuto otázku se moc neliší. Pouze u varianty „nejspíš nebudeme spolupracovat“ poněkud větší podíl tvoří české instituce (22 % ku 15,8 %).
- Názory na zájem o spolupráci v oblasti ochrany životního prostředí s partnery z druhé strany hranice v celkovém (euroregionálním) průřezu byly následující: 28,6 % dotazovaných označilo variantu „možná budeme spolupracovat“, 21,8 % osob vybralo variantu „nejspíš budeme spolupracovat“, 18 % respondentů zvolilo odpověď „nejspíš nebudeme spolupracovat“ a „určitě nebudeme spolupracovat“, kdežto ostatní (13,6 %) uvedli „určitě budeme spolupracovat“. Největší rozdíly v odpovědích poskytovaných zástupci českých a polských institucí se objevily u varianty „nejspíš nebudeme spolupracovat“, kde významně více těch prvních vyjádřilo negativní přístup ke spolupráci v oblasti ochrany životního prostředí (25 % ku 13 %) a u varianty „nejspíš budeme spolupracovat“ (zde byl vztah odpovědí opačný, 16,1 % ku 26 %).
- Většina zástupců dotazovaných organizací prohlásila, že nejspíš nebude spolupracovat s partnery z druhé strany hranice v oblasti ochrany zdraví nebo ji nebude vyvíjet vůbec. V celkovém (euroregionálním) průřezu tyto hodnoty činily příslušně 31,1 % a 26,4 %. Něco více než 20 % dotazovaných osob zvolilo variantu „možná budeme spolupracovat“. Odpovědi poskytnuté zástupci českých a polských organizací na tuto otázku se – obdobně jako u dopravy – moc mezi sebou neliší. Pouze u odpovědi „určitě nebudeme spolupracovat“ mají větší podíl polské instituce (29,7 % ku 22,4 %);
- U územního plánování většina zástupců šetřených organizací prohlásila – obdobně jako u ochrany zdraví – že nejspíš nebudou spolupracovat s partnery z druhé strany hranice v této oblasti nebo nebudou spolupracovat vůbec. V celkovém (euroregionálním) průřezu tyto hodnoty činily příslušně 34,6 % a 28,6 %. Poměrně málo, a to 16,5 % dotazovaných osob zvolilo variantu „možná budeme spolupracovat“. Názor „nejspíš budeme spolupracovat“ vyjádřilo pouhých 12,8 % dotazovaných. U odpovědi, které poskytli zástupci českých subjektů a zástupci polských institucí, jsou největší rozdíly u varianty „možná budeme spolupracovat“ (rozdíl činí až 14 procentních bodů ve prospěch polských institucí – 8,5% ku 23 %). Poněkud menší nepoměr lze vidět i u odpovědi „určitě nebudeme spolupracovat“ (rozdíl činí 8,9 % při poměru 39 % ku 31,1 %) a odpovědi „nejspíš nebudeme spolupracovat“ (rozdíl činí 6,5 % při poměru 32,2% ku 25,7%);

- Názory týkající se zájmu o spolupráci v oblasti krizového řízení jsou podobné těm, které se vztahují k územnímu plánování, i když je mezi nimi o něco méně hlasů, které mají skeptický charakter. V celkovém (euroregionálním) průřezu dotazovaní zastávali ve velké míře názor, že určitě nebudou spolupracovat s partnery z druhé strany hranice (32,6 % všech odpovědí) nebo to nejspíš nebudou dělat (22,7 % všech odpovědí). Rozhodně méně osob vyjádřilo přesvědčení, že možná, nejspíš nebo určitě bude spolupracovat s partnerskými institucemi (příslušně 18,2 %, 15,9 % a 10,6 % všech odpovědí). Odpovědi poskytnuté zástupci českých a polských organizací na tuto otázku se moc neliší.

Tab. 1. Preference spolupráce s partnery na druhé straně hranice v letech 2021-2027 v rámci jednotlivých oblastí

	KULTURA			SPORT		
	PL	CZ	ERTS	PL	CZ	ERTS
určitě budeme spolupracovat	52,7%	50,0%	51,5%	26,0%	24,1%	25,2%
nejspíš budeme spolupracovat	20,3%	27,6%	23,5%	29,8%	27,6%	28,9%
možná budeme spolupracovat	14,9%	15,6%	15,1%	13,0%	19,0%	15,5%
nejspíš nebudeme spolupracovat	1,3%	3,4%	2,3%	14,3%	19,0%	16,3%
určitě nebudeme spolupracovat	10,8%	3,4%	7,6%	16,9%	10,3%	14,1%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	CESTOVNÍ RUCH			PODNIKÁNÍ		
	PL	CZ	ERTS	PL	CZ	ERTS
určitě budeme spolupracovat	48,6%	39,0%	44,4%	12,0%	15,5%	13,5%
nejspíš budeme spolupracovat	24,3%	28,8%	26,3%	14,6%	13,8%	14,3%
možná budeme spolupracovat	14,9%	11,8%	13,5%	24,0%	31,0%	27,1%
nejspíš nebudeme spolupracovat	4,1%	8,5%	6,0%	22,7%	25,9%	24,1%
určitě nebudeme spolupracovat	8,1%	11,9%	9,8%	26,7%	13,8%	21,0%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	ŠKOLSTVÍ			DOPRAVA		
	PL	CZ	ERTS	PL	CZ	ERTS
určitě budeme spolupracovat	14,7%	22,4%	18,0%	15,8%	11,9%	14,1%
nejspíš budeme spolupracovat	16,0%	25,9%	20,3%	15,8%	15,3%	15,6%
možná budeme spolupracovat	25,3%	22,4%	24,1%	18,4%	20,3%	19,2%
nejspíš nebudeme spolupracovat	20,0%	12,1%	16,5%	15,8%	22,0%	18,5%
určitě nebudeme spolupracovat	24,0%	17,2%	21,1%	34,2%	30,5%	32,6%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ			OCHRANA ZDRAVÍ		
	PL	CZ	ERTS	PL	CZ	ERTS
určitě budeme spolupracovat	11,7%	16,1%	13,6%	6,8%	8,6%	7,6%
nejspíš budeme spolupracovat	26,0%	16,1%	21,8%	13,5%	15,6%	14,4%
možná budeme spolupracovat	27,2%	30,3%	28,6%	18,9%	22,4%	20,5%
nejspíš nebudeme spolupracovat	13,0%	25,0%	18,0%	31,1%	31,0%	31,1%
určitě nebudeme spolupracovat	22,1%	12,5%	18,0%	29,7%	22,4%	26,4%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ			KRIZOVÉ ŘÍZENÍ		
	PL	CZ	ERTS	PL	CZ	ERTS
určitě budeme spolupracovat	8,1%	6,8%	7,5%	10,8%	10,4%	10,6%
nejspíš budeme spolupracovat	12,1%	13,5%	12,8%	14,9%	17,2%	15,9%
možná budeme spolupracovat	23,0%	8,5%	16,5%	20,3%	15,5%	18,2%
nejspíš nebudeme spolupracovat	25,7%	32,2%	28,6%	21,6%	24,1%	22,7%
určitě nebudeme spolupracovat	31,1%	39,0%	34,6%	32,4%	32,8%	32,6%

100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
--------	--------	--------	--------	--------	--------

Zdroj: Vlastní zpracování

3.6. Zájem žádat o finanční prostředky v rámci podpory česko-polské přeshraniční spolupráce v období 2021–2027 v rámci jednotlivých oblastí (prioritních os) programu Interreg Česká republika – Polsko

Na otázku, zda máte zájem žádat o finanční prostředky v rámci podpory česko-polské přeshraniční spolupráce v období 2021–2027 v rámci oblasti (prioritní osy) „Podpora aktivit v rámci přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám“, největší podíl dotazovaných poskytl odpověď „možná budeme žádat“. V celkovém (euroregionálním) průřezu se jednalo o 29,5 % respondentů. Jiné varianty odpovědi „nejspíš nebudeme žádat“, „určitě nebudeme žádat“, „nejspíš budeme žádat“ vybralo příslušně 20,5 %, 17,4 % a 18,2 % osob. Při komparaci odpovědí, které poskytli zástupci českých institucí, s těmi, které uvedli zástupci polských subjektů, lze vidět jistou zákonitost. Varianta „určitě budeme žádat“ nebo „nejspíš budeme žádat“ převažovala u těch druhých, kdežto odpovědi „určitě nebudeme žádat“, „nejspíš nebudeme žádat“ a „možná budeme žádat“ u těch prvních (obr. 11).

U otázky na zájem žádat o finanční prostředky v rámci podpory česko-polské přeshraniční spolupráce v období 2021–2027 v rámci oblasti „Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění“ největší podíl dotazovaných označil také odpověď „možná budeme žádat“, což v celkovém (euroregionálním) průřezu činilo 24,2 %. Nicméně rozdíly mezi volbou této varianty a ostatními odpověďmi nebyly tak velké, jako u předchozí prioritní osy. Když porovnáme odpovědi, které poskytli zástupci českých institucí, s těmi, které uvedli zástupci polských subjektů, lze pozorovat stejnou jistou zákonitost, jako u prioritní osy „Podpora aktivit v rámci přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám“. Navíc je vidět jejich velmi velkou odlišnost. Například variantu odpovědi „určitě budeme žádat“ zvolilo 5,2 % zástupců českých institucí a 23 % zástupců polských subjektů a variantu odpovědi „možná budeme žádat“ uvedlo 34 % zástupců českých organizací a 16,2 % zástupců polských subjektů (obr. 12).

Odpovědi na otázku týkající se zájmu žádat o prostředky v rámci podpory česko-polské přeshraniční spolupráce v období 2021–2027 v rámci oblasti (prioritní osy) „Posílení úlohy kultury a cestovního ruchu v hospodářském rozvoji, sociálním začleňování a sociálních inovacích“ byly v hlavní míře u tří variant nabízených odpovědí: „určitě budeme žádat“, „nejspíš budeme žádat“ a „možná budeme žádat“, kdy varianta „nejspíš budeme žádat“ byla zvolena nejčastěji (v celkovém průřezu na ni poukázalo 27,3 % dotazovaných). Když zohledníme odpovědi poskytnuté zástupci českých a polských subjektů a sestavíme je dle národního hlediska, tak jsou u některých z nich vidět procentní odlišnosti. Největší nepoměry se týkají odpovědi „nejspíš budeme žádat“ (34,5 % odpovědí poskytli zástupci českých organizací, kdežto 21,6 % zástupci polských institucí) a „nejspíš nebudeme žádat“ (příslušně 6,9 % a 21,6 % odpovědí) (obr. 13).

Co se týká zájmu žádat o prostředky v rámci podpory česko-polské přeshraniční spolupráce v období 2021–2027 v rámci oblasti „Rozvoj udržitelné, inteligentní a intermodální celostátní, regionální a místní mobility odolné vůči změnám klimatu, včetně lepšího přístupu k síti TEN-T a přeshraniční mobility“, dotazovaní vyjádřili v tomto ohledu svůj skepticismus a opatrnost a uváděli většinou odpovědi „možná budeme žádat“, „nejspíš nebudeme žádat“ a „určitě nebudeme žádat“. V celkovém (euroregionálním) průřezu odpověď „možná budeme žádat“ zvolilo 28,8 % dotazovaných, kdežto „nejspíš nebudeme žádat“ a „určitě nebudeme žádat“ příslušně 27,3 % a 20,5 % osob. Rozhodně více zástupců českých než polských institucí zvolilo variantu, že „nejspíš nebudou žádat“ a „určitě nebudou žádat“ o prostředky v rámci uvedené oblasti (v prvním případě to bylo 34,5 % oproti 21,6 %, kdežto v druhém 24,1 % oproti 17,6 %). Odpověď „nejspíš budeme žádat“ a „určitě budeme žádat“ byla častěji uváděna zástupci polských institucí než českých (příslušně 18,9 % a 10,9 % pro variantu „nejspíš budeme žádat“ a 10,8 % a 5,2 % pro variantu „určitě budeme žádat“ (obr. 14).

Na otázku týkající se zájmu žádat o finanční prostředky v rámci podpory česko-polské přeshraniční spolupráce v období 2021–2027 v rámci oblasti (prioritní osy) „Lepší správa Interreg“, nejvíce osob zvolilo variantu „možná budeme žádat“ a „nejspíš nebudeme žádat“. V celkovém (euroregionálním) průřezu to bylo příslušně 32,6 % a 29,5 % poskytnutých odpovědí. Rozhodně méně dotazovaných uvádělo, že „určitě nebudeme žádat“, „nejspíš budeme žádat“ a „určitě budeme žádat“. Tuto variantu zvolilo příslušně 14,4 %, 12,1 % a 11,4 % osob. Při komparaci odpovědí, které poskytli zástupci českých institucí, s těmi, které uvedli zástupci polských subjektů, lze opět vidět jistou zákonitost. Odpovědi „nejspíš nebudeme žádat“ a „určitě nebudeme žádat“ převažovaly u českých institucí (příslušně 39,7 % ku 21,6 % pro variantu „nejspíš nebudeme žádat“ a 22,4 % ku 8,1 % pro variantu „určitě nebudeme žádat“). Kdežto odpovědi „možná budeme žádat“, „nejspíš budeme žádat“ a „určitě budeme žádat“ převládaly mezi polskými institucemi (příslušně 36,5 % ku 27,6 % pro variantu „možná budeme žádat“, 17,6 % ku 5,2 % u varianty „nejspíš budeme žádat“ a pro variantu „určitě budeme žádat“ (obr. 15).

U otázky na zájem žádat o finanční prostředky v rámci podpory česko-polské přeshraniční spolupráce v období 2021–2027 v rámci oblasti (prioritní osy) „Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků“ většina dotazovaných označila odpověď „možná budeme žádat“ a „určitě nebudeme žádat“. V celkovém (euroregionálním) průřezu tyto odpovědi zvolilo stejně vždy 30 % dotazovaných. Přibližně o 10 procentních bodů méně získala varianta „nejspíš nebudeme žádat“. Největší rozdíly v odpovědích poskytovaných zástupci českých a polských subjektů jsou u varianty „určitě nebudeme žádat“ (39,7 % poskytnutých odpovědí zástupci českých institucí, kdežto 23 % patří zástupcům polských subjektů) a „určitě budeme žádat“ (zde 1,7 % patří odpovědím zástupců českých subjektů a 10,8 % polských institucí (obr. 16).

4. Výsledky šetření zaměřeného na úzkou cílovou skupinu – SWOT analýza

Faktory, uvedené ve SWOT analýze, jsou přehledem výsledků šetření zaměřeného na úzkou cílovou skupinu respondentů z Euroregionu Těšínské Slezsko a vybraných institucí mimo jeho území¹⁰.

4.1. Silné stránky

Tab. 2. Procentní podíl jednotlivých faktorů, uvedených dotazovanými jako silné stránky v rámci jednotlivých oblastí spolupráce v celkovém (euroregionálním) průřezu

KULTURA		ERTS
bohaté, různorodé a živé tradice		17,4%
polsko-česká přeshraniční spolupráce v oblasti kultury		15,0%
velký cit pro kulturní identitu spojenou s místem bydliště		12,1%
kulturní různorodost regionu		11,6%
prostředí s velkým množstvím tvůrců v kultuře, včetně rozsáhlé lidové tvorby a uměleckých rukodělných prací		10,4%
kulturní zázemí (velký počet subjektů a míst spojených s kulturou, ve kterých je možné trávit volný čas)		9,8%
rozmanitost kulturních produktů (aktivity a kulturní akce vnitrostátního a mezinárodního charakteru)		9,8%
propagace kultury skrze lokální umělecké soubory		6,4%
vysoká kvalita kulturních objektů		2,9%
finanční prostředky určené na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti kultury		2,9%
vysoká míra zapojení nevládních organizací do přeshraniční spolupráce v oblasti kultury		1,7%
		100,0%
SPORT		ERTS
odpovídající podmínky pro sport a aktivity související s trávením volného času		18,2%
velký počet aktivních sportovních klubů a osob, včetně kvalifikovaného personálu		16,7%
dobře rozvinutá sportovně-rekreační báze (objekty)		12,9%
bohatá nabídka v oblasti sportu a rekreace (akce, cyklické programy)		12,1%
možnosti využití zelených terénů pro rekreační aktivity		12,1%
polsko-česká přeshraniční spolupráce v oblasti sportu		9,8%
úroveň zájmu ze strany měst/obcí o rozvoj různých sportovních disciplín		7,6%
sportovci pocházející z regionu, kteří jsou identifikovatelní v dané zemi i v zahraničí		6,8%
finanční prostředky určené na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti sportu		2,3%
vysoká úroveň rozvoje vrcholového sportu		1,5%
		100,0%
CESTOVNÍ RUCH		ERTS
turistický potenciál regionu (úprava terénu, četné památky a přírodní atrakce, místní kultura a folklór)		22,0%
příznivé podmínky pro vykonávání různých forem turistiky (pěší, jezdecká, cykloturistika, běžecké a sjezdové lyžování)		21,4%
poloha v blízkosti velkých městských středisek, na křižovatce mezinárodních a komunikačních tras a trojmezí		14,5%
rozvíjejí se turistické lokality		11,3%
polsko-česká přeshraniční spolupráce v oblasti turistiky		9,4%
velký počet turistů, navštěvujících region, v tom rostoucí počet turistů ze zahraničí		6,3%
rozsáhlá turistická infrastruktura a služby		4,4%
existence značkových turistických produktů		4,4%
identifikovatelnost regionu v rámci státu i v zahraničí		3,8%

¹⁰ Více informací o výzkumném nástroji najdete v kapitole věnované metodice přípravy strategie.

finanční prostředky určené na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti turistiky	2,5%
	100,0%
PODNIKÁNÍ	
poloha regionu na křižovatce mezinárodních dopravních tras, rychlá spojení s velkými městskými středisky umožňující navázání ekonomické spolupráce	20,2%
přítomnost velkých zaměstnavatelů	11,8%
síla lidského kapitálu – vzdělaný personál, tradice podnikání, úcta k práci	11,8%
výskyt většího množství malých firem	10,4%
více odvětvová ekonomická struktura regionu zahrnující průmysl, služby, vědu, turistiku a zemědělství	9,7%
velký počet obyvatel regionu, kteří představují potenciální odbytiště trhu	9,0%
různorodost průmyslových odvětví	7,7%
dobrá technická infrastruktura	6,9%
existence oblastí, které jsou přínosem pro specializované zemědělství – ryby, koně, zdravé potraviny	6,9%
otevřenost místních samospráv ke spolupráci s podnikateli a snaha o inovativní aktivity	5,6%
	100,0%
ŠKOLSTVÍ	
velký počet škol a dobrá úroveň školních i mimoškolních forem vzdělávání	21,4%
dostupná je vysoká úroveň edukace a možnosti vzdělávání	16,0%
mnohaleté tradice v oblasti školství	16,0%
dobrá úroveň vybavení školských zařízení	13,0%
vysoký počet absolventů, kteří se dostanou na VŠ	8,4%
existující školská zařízení vysokoškolská a vědecký personál	6,9%
polsko-česká přeshraniční spolupráce v oblasti školství	6,9%
spolupráce vědy a byznysu	5,3%
růst finančních nákladů na vzdělávání	3,8%
finanční prostředky určené na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti školství	2,3%
	100,0%
DOPRAVA	
poloha regionu na křižovatce mezinárodních dopravních tras, v tom tras spojujících Polsko a Českou republiku	27,5%
dobré napojení regionu na krajská města a letiště	21,0%
existence vlakového spojení	14,5%
řada hraničních přechodů, včetně turistických na horských trasách	14,5%
jsou realizovány modernizace a budovány nové silnice a silniční infrastruktura, které přispívají ke zlepšení efektivity a bezpečnosti převozu zboží a osob	8,0%
hustá a různorodá silniční síť, včetně rychlostních komunikací	4,4%
velký rozsah zboží, převáženého v rámci tranzitu (silniční doprava)	4,4%
využití technologií v případě provozování městské hromadné dopravy	4,3%
polsko-česká přeshraniční spolupráce v oblasti dopravy	0,7%
finanční prostředky určené na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti dopravy	0,7%
	100,0%
OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	
velká biologická rozmanitost (mnoho cenných druhů rostlin a živočichů, velký počet vodních nádrží, stojatých a tekoucích vod)	23,5%
fungující nakládání s komunálním odpadem na území obcí, vedení monitoringu prostředí	13,9%
aktivity na ochranu životního prostředí ze strany institucí a obyvatel	13,1%
rozvinutá kanalizační síť	12,2%
vysoký počet chráněných oblastí Natura 2000	11,3%
vysoký ukazatel zalesnění regionu	10,4%

velké povědomí o ekologii mezi obyvateli	5,2%
polsko-česká přeshraniční spolupráce v oblasti ochrany životního prostředí	5,2%
výskyt nerostných surovin (štěrky, zemní plyn, černé uhlí)	3,5%
finanční prostředky určené na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti ochrany životního prostředí	1,7%
	100,0%
OCHRANA ZDRAVÍ	
	ERTS
kvalifikovaný personál ve zdravotních a sociálních zařízeních	21,0%
speciální centra léčby v lázních	17,1%
region má léčebné podmínky související s mikroklimatem, geotermálními vodními komplexy, solankami	15,2%
dobrá úroveň a vybavení související s ochranou zdraví a sociální péčí	13,3%
dobrý přístup ke zdravotní péči (lékárny, ambulance, nemocnice), také na druhé straně hranice	12,4%
bezplatné léčení, také mimo místo bydliště	12,4%
aktivní činnost neziskových organizací činných v oblasti ochrany a propagace zdraví	5,7%
polsko-česká přeshraniční spolupráce v oblasti ochrany zdraví	1,0%
finanční prostředky určené na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti ochrany zdraví	1,9%
	100,0%
ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ	
	ERTS
dobrá dostupnost energetické sítě, plynovodu, vodovodu a telekomunikační sítě, včetně širokopásmového připojení k internetu	26,7%
stávající územní plány	15,2%
dostupnost terénů pro různorodou hospodářskou činnost (průmysl, zpracovatelský průmysl, základny, velkoobchody, prodejní sály, servisní stanice apod.) a formy nízkopodlažní zástavby (individuální bytové domy, letní zástavba, rezidenční zástavba)	14,3%
revitalizace, modernizace bytového fondu	11,4%
stávající dobré osvětlení v centrech měst	10,5%
dobře rozvinutá kanalizační infrastruktura	9,5%
dostupnost vlastních terénů pro vytváření prostoru pro obyvatele, pro rekreaci a odpočinek	7,6%
velký počet velkoobchodů	4,8%
finanční prostředky určené na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti územního plánování	0,0%
	100,0%
KRIZOVÉ ŘÍZENÍ	
	ERTS
kvalifikovaný personál	22,4%
fungující systém ochrany proti povodním	17,4%
podobnost systémů protipožární ochrany pop obou stranách hranice	17,4%
nízká míra kriminality v regionu se projevuje vysokým hodnocením bezpečnosti obyvatel	15,3%
infrastruktura technická a zázemí pro krizové řízení	12,2%
fungující program prevence kriminality mezi nezletilými	10,2%
polsko-česká přeshraniční spolupráce v oblasti krizového řízení	4,1%
finanční prostředky určené na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti krizového řízení	1,0%
	100,0%

Zdroj: Vlastní zpracování

4.2. Slabé stránky

Tab. 3. Procentní podíl jednotlivých faktorů, uvedených dotazovanými jako slabé stránky v rámci jednotlivých oblastí spolupráce v celkovém (euroregionálním) průřezu

KULTURA		ERTS
pandemie COVID-19, která zanechala stopy na kulturních institucích a v kulturní činnosti		22,1%
málo finančních prostředků, které jsou určeny na kulturu		16,2%
propagace regionu směrem navenek není jednotná		11,7%
nedostatečný lobbying pro kulturu na území regionu		11,0%
méně finančních prostředků určených na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti kultury		11,0%
nedostatečný zájem subjektů společenského života ke společným aktivitám v rámci propagace kultury		9,7%
nízká medializace kulturních akcí		7,8%
málo informací o kulturních aktivitách (místo, čas realizace)		5,2%
nedostatečná polsko-česká přeshraniční spolupráce v oblasti kultury		3,3%
příliš velký důraz na podporu umění a lidové kultury skrze lokální samosprávy		2,0%
		100,0%
SPORT		ERTS
pandemie COVID-19, která se dotkla institucí spojených se sportem a sportovní činností		22,3%
nedostatečné zázemí umožňující rozvoj zimních sportů		13,9%
zastaralá sportovně-rekreační infrastruktura nebo žádná		11,5%
žádný nebo malý počet konzultací s veřejností, týkající se realizace plánovaných aktivit spojených se sportem a rekreací		10,0%
nedostatečné finanční prostředky ze strany obcí, určené na provoz klubů a sekcí		10,0%
méně finančních prostředků určených na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti sportu		9,2%
nízká úroveň využívání sportovní infrastruktury obyvateli		7,7%
nedostatečná polsko-česká přeshraniční spolupráce v oblasti sportu		6,2%
nízká úroveň zájmu obyvatel o programovou nabídku v oblasti sportu a rekreace		4,6%
nedostatečný počet organizovaných sportovních soutěží		4,6%
		100,0%
CESTOVNÍ RUCH		ERTS
chybí vzájemné propojení cyklostezek		15,8%
chybí integrované turistické produkty, nízký počet turistických produktů umožňujících trávení volného času za nepříznivého počasí		13,9%
zastaralá turistická infrastruktura, chybí infrastruktura kolem řek		13,3%
pandemie COVID-19, která zanechala stopy v oblasti turistiky		12,7%
nízká kvalita obsluhy turistů a nízká kvalita služeb turistické branže (ubytování, gastronomie)		7,9%
chybí propagace nebo nedostatečně jednotná propagace regionu		7,3%
odliv turistů do jiných, více atraktivních regionů		6,7%
méně finančních prostředků určených na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti turistiky		6,7%
málo rozvinutá agroturistika		6,1%
ničení označení turistických atrakcí a cyklostezek		4,8%
nedostatečná polsko-česká přeshraniční spolupráce v oblasti turistiky		4,8%
		100,0%
PODNIKÁNÍ		ERTS
zánik drobného podnikání		15,1%
nevýhodný vliv průmyslových a hornických center na obraz regionu		14,3%
slabá informační politika propagující firmy a možnosti regionu		14,3%
nedostatečný počet pracovních míst pro absolventy a osoby před důchodovým věkem		10,3%
nízká úroveň využívání nových, inovativních technologií, zastaralá ekonomická struktura		9,5%
nedostatek míst určených na investice		7,9%

chybí sociální podnikání	7,1%
růst počtu nezaměstnaných, včetně důsledků pandemie COVID-19	7,1%
chybí nebo je malý počet institucí, podporujících byznys a nízká efektivita jejich aktivit	6,4%
nedostatek pracovní síly v regionu	5,6%
aktivity firem orientovány většinou na lokální trh	2,4%
	100,0%
ŠKOLSTVÍ	
nedostatečné vybavení škol moderními technologiemi k realizaci aktivit, viditelné zvláště v době pandemie COVID-19	16,4%
chybí moderně zaměřené obory, které by reagovaly na potřeby trhu	14,5%
nedostatečné financování školství a vysoké náklady na provoz školských zařízení	13,8%
špatný technický stav škol a špatné vybavení škol	9,2%
velká konkurence VŠ lokalizovaných v krajských městech	9,2%
chybí střediska pro výzkum a vývoj, není mnoho VŠ	8,6%
nedostačující polsko-česká přeshraniční spolupráce v oblasti školství	8,6%
málo finančních prostředků určených na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti školství	8,5%
nízká mobilita obyvatel v rámci zvyšování kvalifikace	5,9%
řada nedostatků ve vzdělávací a vědecké infrastruktuře zahrnující univerzitní kampusy, kongresová centra, technologické parky	5,3%
	100,0%
DOPRAVA	
nedostatek parkovacích míst	24,0%
chybí krajnice, chodníky, přechody pro pěší, osvětlení cest nižší kategorie	14,0%
hustý provoz na cestách a s tím související snížení bezpečnosti chodců	12,7%
souběžné vedení tahů pro automobilovou dopravu a cyklotrasy	10,7%
málo finančních prostředků určených na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti dopravy	9,4%
chybí přístup k železničnímu spojení, marginalizace železničního spojení	6,0%
nedostatečná polsko-česká přeshraniční spolupráce v oblasti dopravy	6,0%
těžké technické podmínky pro budování dopravní infrastruktury na územích, kde probíhala těžba uhlí	5,3%
nízká úroveň integrace a koordinace různých systémů a přepravců v rámci veřejné i soukromé dopravy	5,3%
nedostatečný počet dopravních spojů se sousedními regiony	3,3%
chybí nebo je nedostatečná veřejná dopravní síť, kterou využívají obyvatelé i turisté	3,3%
	100,0%
OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	
znečištěné povětří způsobené nízkými emisemi, průmyslem a silniční dopravou	22,6%
nedostatečné využívání obnovitelných zdrojů energie, žádná termomodernizace objektů	13,2%
existence nelegálních skládek	10,1%
nedostatečná úroveň osvěty a vzdělávání v oblasti ochrany životního prostředí, nízké povědomí obyvatel o ekologii a péči o prostředí	8,8%
expanzivní kácení lesů a devastace terénu v důsledku těžební činnosti	8,2%
zastaralý nebo žádný systém odvodů a čištění odpadních vod	7,6%
malá ekonomická motivace proekologických aktivit, nízké využívání obnovitelných zdrojů energie	7,6%
nedostatečná polsko-česká přeshraniční spolupráce v oblasti ochrany životního prostředí	7,5%
málo finančních prostředků určených na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti ochrany životního prostředí	7,5%
šíření invazivních druhů rostlin	6,9%
	100,0%
OCHRANA ZDRAVÍ	
pandemie COVID-19, která zanechala stopy v oblasti ochrany zdraví	15,4%

většina objektů není přizpůsobena potřebám osob s postižením	13,2%
žádné systémové aktivity v oblasti propagace zdravého životního stylu	13,2%
není odpovídající zdravotní prevence, především mezi dětmi a mládeží	12,5%
slabé vybavení zdravotnických zařízení a nemocnice co se týče moderní techniky	10,3%
přehození odpovědnosti za ochranu zdraví na bedra lokálních samospráv bez souběžné finanční podpory	9,6%
žádné nebo malý počet středisek kompletní zdravotní péče o seniory	8,8%
likvidace zdravotnické a sociální infrastruktury, kterou způsobila nedostatečná výše finančních prostředků na jejich provoz	7,4%
nedostatečná polsko-česká přeshraniční spolupráce v oblasti ochrany zdraví	5,2%
málo finančních prostředků určených na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti ochrany zdraví	4,4%
	100,0%
ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ	ERTS
chybějící kanalizace v některých oblastech	23,7%
nízká úroveň přizpůsobení dopravní infrastruktury potřebám osob s postižením (veřejné komunikace, chodníky, veřejné budovy apod.)	19,6%
málo finančních prostředků určených na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti územního plánování	15,5%
malé procento aktivit souvisejících s výstavbou nových bytů	11,3%
řada obytných bloků (včetně vysokých objektů) v centrech měst	8,3%
žádná nebo nedostatečná polsko-česká přeshraniční spolupráce v oblasti územního plánování	8,2%
stará osvětlovací infrastruktura v centrech mnoha měst	6,2%
pandemie COVID-19 a její vliv na snížení cen nemovitostí	4,1%
lokalizace oblastí určených na výstavbu bytů v místech s negativními pozůstatky průmyslové produkce (emise, hluk, znečištění ve městě i mimo něj)	3,1%
	100,0%
KRIZOVÉ ŘÍZENÍ	ERTS
chybějící monitorovací systém v některých obcích a místech	15,7%
nedostatek policejních služeb v některých obcích a obcích a nízký počet osob v těchto službách ve srovnání s oblastí působnosti	13,9%
stávající povodňové riziko a nedostatečný systém protipovodňové ochrany	13,0%
výskyt kriminality a drogové závislosti mezi mladými lidmi	12,2%
výskyt svahových pohybů, které představují velké riziko pro stávající zástavbu a vznik nových objektů	9,6%
malé finanční prostředky určené na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti krizového řízení	9,6%
zastaralé zázemí a technická infrastruktura služeb krizového řízení	7,8%
polsko-česká přeshraniční spolupráce v oblasti krizového řízení není nebo je nedostatečná	7,8%
nízký pocit bezpečí mezi obyvateli	5,2%
pandemie COVID-19 a její vliv na spolupráci služeb v oblasti krizového řízení	5,2%
	100,0%

Zdroj: Vlastní zpracování

4.3. Příležitosti

Tab. 4. Procentní podíl jednotlivých faktorů, uvedených dotazovanými jako příležitosti v rámci jednotlivých oblastí spolupráce v celkovém (euroregionálním) průřezu

KULTURA	ERTS
pocit sounáležitosti s regionem	16,9%
rozvoj polsko-české přeshraniční spolupráce v oblasti kultury	14,0%
finanční prostředky určené na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti kultury v novém programovém období	13,5%
aktivity místních nadšenců podporujících kulturní činnost	12,9%
rozvoj nových technologií podporujících kulturu	11,8%
obnova, využití kulturních hodnot starých objektů	9,0%
propagování toho, že je moderní mít „etnickou příslušnost“, hledání kořenů a autenticity	9,0%
budování individuálního, výjimečného obrazu jednotlivých lokalit	6,7%
rozvoj regionální tvorby	6,2%
	100,0%
SPORT	ERTS
budování návyků pro pohybové aktivity	21,4%
růst popularity aktivního sportování	18,2%
budování multifunkčních objektů	13,2%
rozvoj polsko-české přeshraniční spolupráce v oblasti sportu	10,7%
finanční prostředky určené na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti sportu v novém programovém období	10,7%
aktivita nadšenců podporujících sportovně-rekreační aktivity	9,4%
možnost financování investic ve sportu díky veřejně-soukromému partnerství	6,3%
využití lokálních tradic a možností organizací ve prospěch sportu a rekreace	5,0%
růst zájmu médií o sportovní akce	3,2%
rozšiřování dobrovolnictví ve sportu	1,9%
	100,0%
CESTOVNÍ RUCH	ERTS
vznik a rozvoj nových turistických produktů a tematických turistických tras	16,3%
aktivizace vesnických oblastí skrze rozvoj agroturistiky a ekoturistiky	13,4%
výstavba a modernizace turistické infrastruktury a turistických služeb, včetně objektů věnovaných novým formám trávení volného času	12,8%
systematické investování do rozvoje turistické a veřejné infrastruktury	12,8%
rozvoj polsko-české přeshraniční spolupráce v oblasti turistiky	11,6%
využití oblastí, které jsou označeny jako pohornické, pro rekreační účely, obhospodaření terénů podél řek pro účely sportu a rekreace	9,9%
využití polohy regionu v blízkosti velkých městských středisek a na trojmezí	9,3%
finanční prostředky určené na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti turistiky v novém programovém období	8,1%
vedení integrovaných aktivit spojených s propagací	5,8%
	100,0%
PODNIKÁNÍ	ERTS
rozvoj malého a středního podnikání	22,9%
zjednodušení administrativních procedur souvisejících s vedením byznysu, přístup k půjčkám, zmírnění fiskálních systémů a sociálního zabezpečení	15,7%
rozvoj polsko-české přeshraniční spolupráce v oblasti podnikání	13,1%
podpora inovací ve firmách a navazování kontaktů mezi vědou a byznysem	11,1%
restrukturalizace průmyslových odvětví těžkého průmyslu a těžebního, která bude mít vliv na pozitivní a kvalitativní změny na trhu práce	7,8%

podpora rozvoje třetího sektoru	7,2%
předání nových terénů pro investice	7,2%
pandemie COVID-19 zrychluje změny v oblasti podnikání	5,9%
finanční prostředky určené na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti podnikání v novém programovém období	5,2%
velká atraktivita krajů, jejichž součástí je region	3,9%
	100,0%
ŠKOLSTVÍ	
ERTS	
zlepšení technického stavu a vybavení škol	15,8%
rozšíření nabídky vzdělávání a přizpůsobení vzdělávacích směrů aktuálním potřebám trhu	13,5%
rozvoj vzdělávání dospělých s důrazem na zaměstnanost (kurzy pro seniory, jazykové kurzy apod.)	12,3%
rozvoj polsko-české přeshraniční spolupráce v oblasti školství	12,3%
využití stávající vzdělávací základny pro nové formy vzdělávání	10,5%
propagace odborného školství a celoživotního vzdělávání	8,2%
finanční prostředky určené na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti školství v novém programovém období	7,6%
pandemie COVID-19 urychlila změny ve školství	7,0%
růst nákladů určených na školství	6,4%
spolupráce vědy a byznysu	6,4%
	100,0%
DOPRAVA	
ERTS	
využití polohy regionu na křižovatce mezinárodních dopravních tras	20,8%
rozvoj polsko-české přeshraniční spolupráce v oblasti dopravy	14,1%
modernizace a rozvoj stávající železniční sítě	12,8%
možnost výstavby víceúrovňových parkovišť	12,7%
zlepšení a rozvoj síťového systému cest nižší kategorie spolu s doprovodnou infrastrukturou	10,7%
koordinace přeshraniční veřejné dopravy	10,1%
finanční prostředky určené na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti dopravy v novém programovém období	9,4%
výstavba silniční a doprovodné infrastruktury na hraničních přechodech	5,4%
využití potenciálu tranzitní dopravy	4,0%
dobrá ekonomická konjunktura, která je základem pro další rozvoj dopravního systému v regionu	0,0%
	100,0%
OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	
ERTS	
nárůst využívání obnovitelných zdrojů energie a technologií zvyšujících energetickou účinnost	17,4%
rozvoj systému nakládání s odpady včetně odpadů biologicky rozložitelných	15,0%
osvěta a vzdělávání v oblasti ochrany životního prostředí	13,3%
rozvoj polsko-české přeshraniční spolupráce v oblasti ochrany životního prostředí	12,7%
finanční prostředky určené na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti ochrany životního prostředí v novém programovém období	11,0%
růst zájmu o pěší turistiku a cykloturistiku	10,4%
využití různorodosti chráněných oblastí pro propagaci a zlepšení image regionu	6,9%
vypracování nových systémových řešení, které umožní realizaci iniciativ v oblasti ochrany životního prostředí a vodního hospodářství	6,4%
vytváření systému pro monitoring znečištění	4,6%
odpovědné hospodaření s nerostnými surovinami	2,3%
	100,0%
OCHRANA ZDRAVÍ	
ERTS	
růst zájmu o zdravý životní styl, zdravé stravování u skupin různého věku, především u mládeže	17,1%
možnost vytváření nových služeb v oblasti ochrany zdraví a sociální péče	15,1%
investování do kvalifikovaného personálu	13,0%

programy podpory obnovy a modernizace zdravotní a sociální infrastruktury s ohledem na jejich přizpůsobení osobám s postižením	9,6%
zrychlení změn v oblasti ochrany zdraví v důsledku pandemie COVID-19	9,6%
rozvoj polsko-české přeshraniční spolupráce v oblasti ochrany zdraví	9,6%
finanční prostředky určené na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti ochrany zdraví v novém programovém období	9,6%
rostoucí zájem o komerční pečovatelské služby	6,1%
další rozvoj aktivit neziskových organizací, které jsou aktivní v oblasti ochrany a propagace zdraví	5,5%
lepší využívání léčebných hodnot	4,8%
	100,0%
ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ	
	ERTS
další revitalizace, modernizace bytového fondu zvyšující jeho atraktivitu	18,9%
dobrá dostupnost energetické sítě, plynovodu, vodovodu a telekomunikační sítě, včetně širokopásmového připojení k internetu	14,2%
dostupnost vlastních terénů pro vytváření prostoru pro obyvatele, pro rekreaci a odpočinek	14,2%
možnosti využívání terénů po rekultivaci a průmyslu (brownfields, energetické úpravy apod.)	13,4%
rozvoj polsko-české přeshraniční spolupráce v oblasti územního plánování	12,6%
napojení nových hospodářství a míst ke stávající kanalizační síti	9,4%
finanční prostředky určené na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti územního plánování v novém programovém období	8,7%
dostupnost obchodních prostor	4,7%
stávající územní plány	3,9%
	100,0%
KRIZOVÉ ŘÍZENÍ	
	ERTS
modernizace zázemí a technické infrastruktury spojené s krizovým řízením	15,8%
využití moderních technologií podporující činnosti služeb, včetně systému monitoringu	15,1%
využití dobré praxe týkající se realizace činností v oblasti krizového řízení	12,2%
využití osobního a institucionálního potenciálu pro realizaci činností z oblasti krizového řízení	11,5%
propagace a implementace preventivních programů zaměřených na prevenci kriminality	10,8%
rozšíření systému ochrany proti povodním	9,4%
rozvoj polsko-české přeshraniční spolupráce v oblasti krizového řízení	9,4%
stávající a nová právní úprava umožňující společné cvičení služeb pro řešení krizí z Polska a České republiky	8,6%
finanční prostředky určené na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti krizového řízení v novém programovém období	7,2%
	100,0%

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4. Hrozby

Tab. 5. Procentní podíl jednotlivých faktorů, uvedených dotazovanými jako hrozby v rámci jednotlivých oblastí spolupráce v celkovém (euroregionálním) průřezu

KULTURA		ERTS
tendence poklesu zájmu mládeže o kulturu regionu		17,8%
důsledky pandemie COVID-19		17,8%
zánik zvyků, obřadů		13,8%
rozsáhlé šíření masové kultury (ve smyslu plytké), materialismu, snobismu		13,2%
„kopírování“ v různých oblastech života, které je způsobeno nedostatkem vědomostí o vlastní kultury		8,6%
méně finančních prostředků určených na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti kultury v novém programovém období		8,6%
preferenci masové kultury, která staví kulturu na úroveň zábavy		8,1%
ekonomické problémy mající vliv na snížení počtu zájemců o kulturu		7,5%
chybějící vhodná pravidla pro stimulaci sponzorování kultury		4,6%
		100,0%
SPORT		ERTS
vysoké náklady na provoz a využívání sportovních objektů		18,6%
stárnoucí sportovně-rekreační infrastruktura		14,9%
snížení zájmu o aktivní trávení volného času u mládeže související s rozvojem elektronických technologií		14,9%
nárůst počtu osob s obezitou a s nadváhou, a to ve všech věkových kategoriích, a především u mladých lidí		14,9%
důsledky pandemie COVID-19		14,3%
ničení objektů určených pro sportovně-rekreační aktivity		9,3%
méně finančních prostředků určených na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti sportu v novém programovém období		6,2%
snížení finančních prostředků určených na podporu sportovní činnosti ze strany místních samospráv		3,8%
demografický pokles		3,1%
		100,0%
CESTOVNÍ RUCH		ERTS
společensko-hospodářský vývoj v regionu a ve světě		14,2%
důsledky pandemie COVID-19		13,5%
nedostatečná koordinace činností (jak marketingových, tak investičních)		12,1%
méně finančních prostředků určených na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti turistiky v novém programovém období		10,6%
stereotypní obraz regionu, ve kterém je dominantní činností průmysl a hornictví		9,9%
pomalý rozvoj alternativních nabídek turistických produktů zaměřených na definované cílové skupiny klientů		9,9%
růst zájmu o zahraniční turistickou nabídku		9,2%
nezájem o spolupráci ze strany podnikatelů aktivních v turistické branži a jejich společných činností		9,2%
místní turistické atrakce nejsou tak konkurenceschopné v porovnání s atrakcemi v jiných regionech		7,1%
změny právních předpisů a byrokracie související s turistickými činnostmi		4,3%
		100,0%
PODNIKÁNÍ		ERTS
úbytek mladých, kvalifikovaných obyvatel z regionu		21,4%
stárnutí obyvatelstva		17,0%

důsledky pandemie COVID-19	13,8%
růst nezaměstnanosti a počtu osob trvale bez práce	11,9%
vysoké náklady na provozování podnikatelské činnosti	10,1%
zvyšující se finanční závazky obyvatel se spojitostí s finanční nestabilitou	8,2%
chybí využití lokalizace regionu na česko-polském pohraničí což vede k jeho izolaci	5,7%
odliv kapitálu z důvodu, že poskytované služby nejsou na vysoké úrovni	5,0%
náklady související s procesy, týkajícími se omezení podnikání tradičních oblastí průmyslu v regionu (těžký průmysl a hornictví)	4,4%
závislost přílivu investorů na globální konjunkturu	2,5%
	100,0%
ŠKOLSTVÍ	
chybí návyky k celoživotnímu učení	17,4%
pokles počtu obyvatel	14,8%
společensko-ekonomická situace v regionu a ve světě, včetně následků pandemie COVID-19	14,8%
nedostatečný růst finančních nákladů z rozpočtů obcí a státu určených na vědu a vzdělávání	13,4%
chybí analýzy a prognózy pro regionální trh práce v kontextu uplatnění absolventů v daných kvalifikacích	10,7%
vysoký počet nezaměstnaných osob mezi absolventy	8,7%
málo finančních prostředků určených na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti školství v novém programovém období	8,1%
silná konkurence VŠ lokalizovaných v krajských městech	4,7%
špatné hospodaření s prostředky určenými na vzdělávání	4,0%
pomalý hospodářský růst	3,4%
	100,0%
DOPRAVA	
likvidace stávajících autobusových a železničních spojení a s tím související oslabení dostupnosti regionu	16,2%
rostoucí přetíženost center měst a míst se zvětšeným turistickým ruchem	16,2%
žádné investice do dopravní infrastruktury (včetně parkovišť) při rostoucím počtu automobilů a chybějící hromadné dopravě	14,7%
další nárůst provozu na cestách a s tím související snížení bezpečnosti chodců	12,5%
výběrová řízení, která způsobují prodlevy v čase realizace investic a mají vliv na jejich kvalitu	12,5%
málo finančních prostředků určených na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti dopravy v novém programovém období	7,4%
environmentální konflikty a sociální odpor související s plánováním a prováděním dopravních investic	6,6%
žádná alternativní řešení pro oblast dopravy v regionu	5,1%
chybí společná politika v oblasti integrace a koordinace různých systémů a přepravců v rámci veřejné i soukromé dopravy	5,1%
možnost mimořádných situací (pandemie COVID-19), které mohou mít vliv na dopravu	3,7%
	100,0%
OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	
růst nákladů souvisejících s požadavky na ochranu životního prostředí – omezení emisí CO ₂ , hospodaření s odpady	18,4%
růst nízkých emisí, průmyslu, těžby uhlí a silniční dopravy	15,6%
malé ekologické povědomí společnosti, chybí zájem o tuto problematiku	11,6%
neuplatňování systémových opatření v oblasti životního prostředí a zemědělství	10,9%
málo finančních prostředků určených na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti ochrany životního prostředí v novém programovém období	10,2%
neochota obyvatel k organizovanému zbavování se odpadů	9,5%
růst počtu návštěvníků regionu a s tím související ničení přírodního prostředí	7,5%
degradace nemodernizované městské infrastruktury	6,8%

nátlak ze strany investorů, týkající se obhospodařování přírodních terénů	5,4%
možnost mimořádných situací (pandemie COVID-19), které mohou mít vliv na životní prostředí	4,1%
	100,0%
OCHRANA ZDRAVÍ	
	ERTS
nárůst onemocnění tzv. civilizačními chorobami	17,4%
nedostatečná výše investic do infrastruktury	16,8%
nedostatečná výše finančních prostředků určená na ochranu zdraví a sociální péči	14,3%
nedostatek odborníků v některých oborech	14,3%
zhoršení zdravotního stavu obyvatel, obezita a špatné držení těla u dětí a mládeže	11,2%
další likvidace středisek zdravotní a sociální péče	8,7%
žádná řešení týkající se péče o starší osoby	7,4%
možnost mimořádných situací (pandemie COVID-19), které mohou mít vliv na zdravotní a sociální péči	5,6%
málo finančních prostředků určených na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti ochrany zdraví v novém programovém období	4,3%
	100,0%
ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ	
	ERTS
rostoucí ceny pořízení investičních pozemků	23,8%
zvýšení výdajů obcí na technickou infrastrukturu při relativně nízkých příjmech	21,1%
roztroušená zástavba, která vyžaduje stále větší finanční výdaje	14,7%
zprůsnění právních předpisů v oblasti životního prostředí, které mají vliv na zpomalení investic	11,0%
nedostatek možností pro změnu kvalitních pozemků (polí) pro investice	10,1%
málo finančních prostředků určených na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti územního plánování v novém programovém období	8,3%
možnost mimořádných situací (pandemie COVID-19), které mohou mít vliv na územní plánování	5,5%
nebezpečí plynoucí z přeshraničních činností plánovaných investic v příhraničním pásu	2,8%
ekonomické ztráty související s nezodpovědným provozem prostorové infrastruktury	2,7%
	100,0%
KRIZOVÉ ŘÍZENÍ	
	ERTS
sílící klimatické hrozby včetně dlouhodobého sucha, záplav a bouřek	21,2%
existence rizika povodní	16,7%
žádná modernizace zázemí a technické infrastruktury služeb krizového řízení	13,6%
nárůst kriminality a drogové závislosti mezi mladými lidmi	13,6%
žádné investice do systému ochrany proti povodním	9,9%
možnost mimořádných situací (pandemie COVID-19), které mohou mít vliv na spolupráci služeb krizového řízení	8,3%
další těžba uhlí v příhraniční oblasti, který způsobuje místní otřesy a svahové pohyby	7,6%
menší finanční prostředky určené na polsko-českou přeshraniční spolupráci v oblasti krizového řízení v novém programovém období	7,6%
personální změny v organizacích, které jsou součástí krizového řízení	1,5%
	100,0%

Zdroj: Vlastní zpracování

5. Přeshraniční funkční oblasti

V dokumentu s názvem *Strategie pro odpovědný rozvoj do roku 2020 (s výhledem do roku 2030)*¹¹ byla stanovena pravidla pro vytváření politiky spolupráce, mezi nimiž jsou uvedeny¹²:

- selektivní přístup, který souvisí s principem koncentrace. Identifikace jevů a procesů, které jsou pro příhraničí klíčové, by měla zohledňovat realizaci cílů přeshraniční spolupráce;
- spolupráce, partnerství a spoluodpovědnost veřejných subjektů, podniků a obyvatel při naplňování veřejných politik;
- integrovaný a územně diferencovaný přístup. Realizace aktivit by měla mít integrovaný charakter a zohledňovat různou specifikou (nadregionální, regionální, lokální) funkčních oblastí. To znamená, že na jedné straně by územní spolupráce měla být doplněním regionálních politik krajů (vojevodství) a sektorových politik státu v oblasti, kterou nelze realizovat v jejich rámci (např. díky integrovanému vytváření přeshraničních funkčních oblastí, budování přeshraničních sociálních a ekonomických vazeb, předcházení přeshraničním rizikům, odbourávání funkce hranice jako bariéry), a na druhé straně být separátní formou zohledňující všechny aspekty přeshraniční spolupráce.

Na základě těchto uvedených principů by měla být vyvíjena přeshraniční spolupráce v česko-polském příhraničí v Euroregionu Těšínské Slezsko. Zvláštní důraz je však nutné klást na integrovaný a územně diferencovaný přístup, spočívající ve vytváření přeshraničních funkčních oblastí.

Funkční oblasti jsou zpravidla definovány jako¹³:

- území soustředěná kolem uzlu (městské centrum) a zaměřená na systémové vazby (metropolitní oblasti, oblasti zahrnující trh práce);
- území vytýčená v souladu s jistými kritérii (jedním nebo více), která je definují a rozhodují o soudržnosti a charakteru vnitřních a vnějších interakcí.

Přeshraniční funkční oblast je územně specifický celek, který není vymezen správními hranicemi, je situován na dvou nebo více stranách státní hranice a vyznačuje se:

- funkčními vazbami, které vycházejí ze společných a/nebo územně integračních a socio-ekonomických charakteristik;
- systémem kooperačních vazeb různých stakeholderů (zajímavých stran);
- existencí řídicích mechanismů, vyplývajících ze společného cíle a řešení společných problémů nebo zhodnocení místního potenciálu¹⁴.

¹¹ *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)*, Ministerstwo Rozwoju, Departament Strategii Rozwoju, Warszawa 2017, 417 s. (*Strategie pro odpovědný rozvoj do roku 2020 (s výhledem do roku 2030)*, Ministerstwo rozwoje PR, Odbor rozvojových strategií, Varšava 2017).

¹² A. Raczky, S. Dołzbłasz, *Wyzwania i cele dla programu INTERREG na granicy polsko-niemieckiej po 2020 r.*, Zakład Zagospodarowania Przestrzennego, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2017, s. 37-38.

¹³ A. Jakubowski, K. Trykacz, T. Studzieniecki, J. Skibiński, *Identifying cross-border functional areas. Conceptual background, empirical evidence and policy implications - prezentace*, 18th European Week of Regions and Cities, Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS, Uniwersytet Morski w Gdyni, říjen 2020.

¹⁴ Tamtéž.

Při zohlednění výše uvedených charakteristik, lze v rámci Euroregionu Těšínské Slezsko vyčlenit 5 přeshraničních funkčních oblastí:

- Přeshraniční funkční oblast Bystřice, Hrádek, Nýdek, Třinec, Vendryně, Regionální rada Třinec / Brenna, Goleiszów, Skoczów, Ustroń (mapa 2);
- Přeshraniční funkční oblast Bohumín, Chotěbuz, Havířov, Karviná, Petrovice u Karviné, Svazek měst a obcí okresu Karviná / Godów, Hażlach, Jastrzębie-Zdrój, Zebrzydowice (mapa 3);
- Přeshraniční funkční oblast Český Těšín / Cieszyn (mapa 4);
- Přeshraniční funkční oblast Bukovec, Dolní Lomná, Horní Lomná, Hřčava, Jablunkov, Mosty u Jablunkova, Písečná, Písek, Sdružení obcí Jablunkovska / Istebna, Wisła, Powiat Cieszyński (mapa 5);
- Přeshraniční funkční oblast Albrechtice, Orlová, Petřvald, Rychvald, Těrlicko, Sdružení obcí povodí Stonávky / Chybie, Dębowiec, Jasienica, Jaworze, Strumień (mapa 6).

Vymezené přeshraniční funkční oblasti se vyznačují velmi vysokou úrovní česko-polské partnerské spolupráce v rámci euroregionu, což je základem jejich fungování při zachování silného přeshraničního dopadu.

6. Vize

Od doby vzniku posledního strategického dokumentu, který určoval směry územní spolupráce na území Euroregionu Těšínské Slezsko, uplynulo sedm let. Jak Euroregion, tak jeho okolí se v této době dynamicky měnilo, na což měla vliv řada faktorů, jako jsou: globalizace a s ní související rozvoj nových technologií a digitalizace, depopulace a stárnutí evropské společnosti, zvýšení sociální a územní mobility, růst veřejného povědomí o ekologii, integrovaný přístup k územnímu managementu a pandemie COVID-19. V souladu s tím musí vize rozvoje Euroregionu Těšínské Slezsko na jedné straně zohledňovat stávající světové trendy, a na druhé tvořit základ k nadefinování hlavních cílů rozvojové politiky a k určení jeho záměrů a snah ve výhledu do roku 2027.

Se zohledněním výše uvedených aspektů byla přijata následující vize rozvoje Euroregionu Těšínské Slezsko:

Euroregion Těšínské Slezsko bude územně soudržným evropským regionem, s konkurenceschopnou ekonomikou, spojujícím tradice s moderností, který občanům zajistí velmi dobré podmínky k životu, práci a rekreaci v čistém prostředí

Vize rozvoje euroregionu umožní vytvořit region, který bude mít významnou pozici v procesech rozvoje česko-polského příhraničí. Euroregion Těšínské Slezsko bude euroregionem:

- se silnou kulturní identitou a pocitem sounáležitosti k regionu, kde bude pečováno o etnicitu, společné kořeny a regionální tvořivost;
- vytvářejícím výjimečný, individuální image jednotlivých lokalit na základě moderních technologií a stávajících kulturních hodnot;
- vytvářejícím podmínky k provozování pohybové aktivity a popularizujícím sportovně rekreační činnosti díky moderní infrastruktuře, spolupráci různých sektorů a zapojení médií;
- s významnými turistickými hodnotami, které umožňují různé formy volnočasových aktivit;
- efektivně využívajícím stávající potenciál – venkovské oblasti, postindustriální území související s těžbou uhlí, a také městská střediska, hory, jezera, řeky – k vytváření a rozvíjení produktů cestovního ruchu;
- kde rozvíjející se malé a střední podnikání, kontakty navazované mezi vědou a průmyslem a příslušně vedená restrukturalizace průmyslových odvětví zajistí udržení pozice silného rozvojového centra situovaného v česko-polském příhraničí;
- který klade důraz na přizpůsobování zázemí škol a školských zařízení potřebám nových forem vzdělávání a na rozšiřování vzdělávací nabídky a přizpůsobování vzdělávacích oborů aktuálním potřebám trhu;
- začleněným do nejdůležitějších dopravních systémů České republiky a Polska díky využití své tranzitní polohy, modernizaci a rozvoji železniční, silniční a doprovodné infrastruktury a koordinaci spojů veřejné dopravy;
- vytvářejícím životní podmínky ve vysoce kvalitním prostředí díky využívání obnovitelných zdrojů energie, technologií zvyšujících energetickou účinnost a systémů hospodaření s komunálními odpady;
- zajišťujícím zachování biologické rozmanitosti území, příslušné hospodaření s vodními zdroji a ložisky nerostných surovin, a také působícím ve prospěch propagace a zlepšení image regionu a také školství a výuky v oblasti ochrany životního prostředí;
- s moderními a různorodými službami v oblasti ochrany zdraví a sociální péče, které jsou poskytovány kvalifikovaným personálem;

- starajícím se o zdravý životní styl obyvatel různých věkových skupin a další rozvoj působnosti nevládních organizací zaměřených na ochranu zdraví a jeho propagaci;
- vytvářejícím zodpovědně svou územní politiku na základě opatření souvisejících s integrací územních plánů, revitalizací a modernizací budov a síťové infrastruktury, proměnou rekultivovaných a postindustriálních ploch a vytvářením prostor pro setkávací účely občanů, rekreaci a odpočinek;
- poskytujícím pocit bezpečnosti obyvatelům, kdy existuje příslušný personální a institucionální potenciál, vybavený moderními technologiemi k vyvíjení aktivit v oblasti krizového řízení.

Budovaná vize budoucnosti Euroregionu Těšínské Slezsko přímo navazuje na vize definované v regionálních strategiích Moravskoslezského kraje a Slezského vojvodství¹⁵, a bude spočívat ve využití stávajících potenciálů a hodnot určujících jeho unikátnost. K těmto hodnotám patří: bohaté, rozmanité a živé tradice, prostředí kulturních tvůrců a rozmanitost kulturních produktů, tradice podnikání, úcta k práci, mezigenerační a rodinné vazby, dlouhodobá historie přeshraniční spolupráce. Budování budoucnosti znamená také tvoření nových hodnot, jako jsou: kreativní a inovační postoje, schopnost působit v přeshraničních sítích a partnerstvích spolupráce.

Vize je dále budována na základě územních podmínek euroregionu, určuje žádoucí charakteristiky sídelní struktury, způsoby využití území, vytváření vnitřních a vnějších vazeb. Významnou součástí vnitřních vazeb je zlepšení efektivity toků a integrace městských center v ose sever–jih (v příhraničním pásmu Bohumín–Istebna) a v ose východ–západ (ve směrech vytýčených partnerstvími v rámci přeshraničních funkčních oblastí). Vnější vazby euroregionu se budou týkat hlavních center Moravskoslezského kraje a Slezského vojvodství – Ostravy a Katowic.

7. Mise

Mise euroregionu určuje podstatu jeho činnosti a základní funkce, které splňuje ve vztahu ke zlepšení životní úrovně a uspokojení potřeb obyvatel a území:

Misí Euroregionu Těšínské Slezsko je posilování vnitrostátní a mezinárodní pozice regionu, rozvíjení socio-ekonomického potenciálu, péče o přírodní a kulturní dědictví a zvyšování kvality života při dodržení principů udržitelného rozvoje

¹⁵ Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019–2027, BeePartner a. s./RADDIT consulting s. r. o., Ostrava, srpen 2019, 111 s.; Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”. Zielone Śląskie, Departament Rozwoju Regionalnego, Referat Regionalne Centrum Analiz i Planowania Strategicznego, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Katowice, říjen 2020, 167 s.

8. Tematické oblasti, operační cíle, směr aktivit a opatření

Pro naplnění vize, definované ve strategii, bude nutná koncentrace aktivit v rámci 10 tematických oblastí:

- I. Kultura;
- II. Sport;
- III. Cestovní ruch;
- IV. Podnikání;
- V. Školství;
- VI. Doprava;
- VII. Ochrana životního prostředí;
- VIII. Ochrana zdraví;
- IX. Územní plánování;
- X. Krizové řízení.

Tyto oblasti nemají hierarchii, ale jsou vůči sobě komplementární, byť existují rozdíly v existujících potenciálech (jak z hlediska přínosu pro naplnění definované vize rozvoje euroregionu, tak i míry zapojení osob a subjektů, které se budou podílet na aktivitách spadajících do dané problematiky)¹⁶. Nicméně pouze vyvíjení aktivit ve všech uvedených oblastech přinese předpokládanou územní soudržnost euroregionu, ekonomickou konkurenceschopnost založenou na tradici a modernitě a zajistí občanům velmi dobré podmínky k životu, práci a rekreaci v čistém prostředí.

Pro tematické oblasti jsou definovány operační cíle s výhledem do roku 2027. Finální znění operačních cílů a směrů aktivit, které je upřesňují, je výsledkem provedeného průzkumu a veřejného projednávání, jež jsou podrobně popsány v kapitole věnované metodice přípravy strategie. Je nutné také zdůraznit, že opatřením odpovídají konkrétní projekty navržené partnery euroregionální smlouvy s názvem „Euroregion Těšínské Slezsko“¹⁷, místními samosprávami a jimi zřízenými organizacemi, nevládními organizacemi, institucemi věnujícími se podnikání a obyvateli, a také klíčové přeshraniční programy realizované v euroregionu, k nimž patří:

- **Program „Greenways a ekomuzea“** – spočívá ve vytváření balíčků turistických nabídek na základě zajímavostí kulturního a přírodního dědictví v oblasti řek Olše a Visla a v rámci sítě cyklostezek „Regiotour“;
- **Program „INFOTUR“** – jeho cílem je rozšiřování turistické nabídky díky zapojení turistických služeb a zajímavostí do produktů cestovního ruchu a s nimi související propagace a informování;
- **Program „Destinanční značky“** – spočívá v aktivním zapojení do realizace programů rozvíjejících destinační značky, podporujícím tvoření turistických destinací, v nichž mají značka, vysoká kvalita poskytovaných služeb a komplexní marketing motivovat turisty k jejich návštěvě;
- **Program „Polsko-česko-slovenský EuroInstitut“** – jeho cílem je tvořit a rozvíjet mezinárodní středisko pro přeshraniční vzdělávání, které provozuje školící a poradenskou, koncepční, výzkumnou, vzdělávací a vydavatelskou činnost, která zohledňuje realizaci veřejných úkolů, které jsou společným zájmem České republiky, Polska a Slovenska;
- **Program „Chceme, abyste o nás věděli“** – je určen k propagaci přeshraničních aktivit na území Euroregionu Těšínské Slezsko, se zvláštním přihlédnutím k přenosu znalostí a dobré praxe a posilování spolupráce s institucemi z jiných evropských hranic, včetně francouzsko-

¹⁶ V souladu s výsledky šetření zaměřeného na širokou cílovou skupinu.

¹⁷ Regionální sdružení územní spolupráce Těšínského Slezska, Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza“.

německého příhraničí (ESÚS Eurodistrict PAMINA) a ze sítě TEIN (*ang. Transfrontier Euro-Institut Network*);

- **Program „MODEL“** – jeho cílem je posilování česko-polské spolupráce institucí a společností v případě náhlých a neočekávaných překážek, a také příprava na výskyt takové situace, zejména ve vztahu k pandemii COVID-19 a post-pandemickému období.

KULTURA		
Operační cíl I.1. Bohatá kulturní nabídka	Operační cíl I.2. Zachování kulturního dědictví	Operační cíl I.3. Profesionální kulturní zázemí
Směr aktivit:	Směr aktivit:	Směr aktivit:
<ul style="list-style-type: none"> – Organizace kulturních akcí propagujících euroregion a využívajících jeho potenciál, včetně vlnajových projektů. – Budování image městských center jako středisek kulturního dění. – Posilování kulturního vzdělávání. – Podpora rozvoje kreativního odvětví. – Příspělovování kulturní nabídky potřebám uživatelů. – Posilování přítomnosti kultury ve veřejném prostoru. 	<ul style="list-style-type: none"> – Posilování povědomí a budování lokální a regionální identity. – Propagace, rozvíjení, informování a ochrana kulturního dědictví. – Využívání potenciálu kulturního dědictví ke zvýšení turistické atraktivity euroregionu. – Zachování lokální a regionální identity při zohlednění tradic a moderních technologií. 	<ul style="list-style-type: none"> – Zvyšování kvality a zlepšení dostupnosti kulturní nabídky a infrastruktury umožňující všestranný rozvoj obyvatel.
Opatření:		
<ul style="list-style-type: none"> – Podpora kulturního vzdělávání v rámci programů zaměřených na různé cílové skupiny. – Iniciování a rozvíjení spolupráce subjektů působících v sektoru kultury a jejich vazeb s kreativním průmyslem. – Tvorba společné kulturní nabídky a výměna zkušeností a dobré praxe mezi institucemi, které se věnují kultuře. – Rozšiřování kulturní nabídky a využívání moderních technologií s cílem zvýšení atraktivity euroregionu. – Rozvíjení digitální infrastruktury s cílem posilování a šíření kultury. – Podpora marketingových a propagačních aktivit souvisejících s organizací kulturních akcí a činností subjektů, které se věnují kultuře a dědictví. – Budování značkových produktů a kulturních akcí. – Podpora lokálních a regionálních tvůrčích kruhů, kulturních animátorů a forem kulturní činnosti. – Propagace kulturní a umělecké různorodosti euroregionu. – Podpora ochrany hmotného a nehmotného kulturního dědictví prostřednictvím aktivit souvisejících s jeho dokumentováním, zachováním a šířením. – Iniciování a pořádání kulturních akcí zaměřených na péči o lokální a regionální identitu (mj. festivaly, dílny, setkání, prodejní výstavy, jarmarky, koncerty, filmové přehlídky, dožínky apod.). – Budování, rozšiřování, revitalizace a modernizace kulturní infrastruktury a využití objektů pro kulturní účely (mj. sakrální objekty, dřevěné stavby, kulturní střediska, knihovny, sýpky, divadla, amfiteatry, kina, opery, pódia, jeviště, altány, parky apod.). – Rozvíjení institucionálního kulturního zázemí (mj. včetně nákupu lavic, stolů, stanů) a digitalizace sbírek. – Podpora ochrany a propagace nemovitých a movitých památek a péče o ně. – Iniciování a rozvíjení činnosti související s vytvářením nových funkcí historických, obnovovaných a rekonstruovaných objektů. 		

SPORT		
Operační cíl II.1. Aktivní občan	Operační cíl II.2. Silný sociální kapitál	Operační cíl II.3. Optimální podmínky pro sportování a rekreaci
<p>Směr aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Organizace sportovních akcí propagujících euroregion a využívajících jeho potenciál, včetně akcí s velkým významem. – Propagace sportu a pohybu mezi dětmi a mládeží se zohledněním příznivého vlivu na zdraví. – Budování, rozvíjení a šíření fyzické aktivity dospělých osob, včetně nabídky zaměřené na seniory. – Zajištění dostupnosti vysoce kvalitních sportovních služeb. 	<p>Směr aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Propagace dobrovolnictví ve sportu a pozitivních postojů vytvářených díky sportování. – Podpora aktivit v oblasti zlepšení bezpečnosti sportovních akcí. – Propagace nabídky umožňující sociální integraci skrze sport. 	<p>Směr aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vytváření příslušných podmínek pro rozvoj sportu a rekreace, včetně zázemí pro volnočasové aktivity a sociální integraci. – Zkvalitňování a zefektivňování řízení sportovních organizací a sportovišť. – Podpora vzdělávání v oblasti sportu a zvyšování kompetencí osob zajišťujících různé formy sportování a pohybové aktivity.

Opatření:

- Iniciování a rozvíjení spolupráce subjektů působících v oblasti sportu a rekreace.
- Podpora informačních a propagačních aktivit zaměřených na bezpečné sportování.
- Tvorba sportovní a rekreační nabídky pro širokou veřejnost – děti, mládež, rodiny s dětmi, seniory a osoby profesně spojené se sportem (mj. závody MTB, v plážovém volejbalu, stolním tenise, plavecké, judo, šachové, ve fotbale, volejbalu, badmintonu; pochody, pikniky apod.).
- Podpora vzdělávacích a propagačních aktivit zaměřených na zvyšování povědomí obyvatel o vlivu pohybové aktivity na zdraví.
- Iniciování a pořádání sportovních akcí podporujících propagaci pohybové aktivity.
- Propagace myšlenky dobrovolnické služby ve sportu a výměna zkušeností a dobré praxe související s využitím dobrovolnictví ve sportovní činnosti.
- Podpora organizačně legislativních aktivit zaměřených na zvýšení bezpečnosti sportovních akcí.
- Popularizace pozitivních postojů vytvářených díky sportování a propagace myšlenky vzdělávání skrze sport.
- Iniciování a rozvíjení spolupráce subjektů, které se věnují sportu, s cílem integrace znevýhodněných osob a zvyšování jejich přístupu ke sportovní nabídce.
- Budování, rozšiřování a modernizace sportovní a rekreační infrastruktury s cílem zvyšování atraktivit prostor, budov a zařízení určených k rekreaci (mj. sportovní haly, hřiště, tenisové kurty, lezecké oblasti, venkovní posilovny, dětská hřiště, skateparky, cyklotrasy, běžecké trasy, inlinové trasy, dobíjecí stanice pro elektrokola apod.).
- Rekultivace a revitalizace poddolaných oblastí a využití postindustriálních areálů a objektů pro rekreační účely.
- Tvorba a rozvíjení iniciativ a programů zaměřených na zvyšování znalosti a kvalifikaci personálu, který se sportu věnuje.
- Zpracovávání a implementace sportovních programů umožňujících rozvoj pohybové aktivity různým věkovým a sociálním skupinám.

CESTOVNÍ RUCH		
Operační cíl III.1. Výjimečné turistické hodnoty	Operační cíl III.2. Inovační služby, efektivní spolupráce, vzdělaný personál	Operační cíl III.3. Moderní infrastruktura cestovního ruchu
<p>Směr aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vytváření a rozvíjení produktů cestovního ruchu, nabídkových balíčků a propagace a posilování destinačních značek. – Propagace akcí, míst a objektů, které jsou „lákadlem“ euroregionu. – Využívání hodnot přírodního a kulturního dědictví, včetně industriálního ke zvyšování turistické atraktivity. – Posilování systému propagace, publicity a managementu v cestovním ruchu. 	<p>Směr aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Podpora rozvoje podnikání v oblasti služeb cestovního ruchu a na něj navazujících. – Tvorba a rozvíjení informačních systémů k řízení činnosti v cestovním ruchu. – Rozvíjení udržitelného cestovního ruchu. – Aktivní zapojení různých subjektů do vytváření uceleného a pozitivního image regionu. – Posilování kompetencí personálu v odvětví cestovního ruchu a veřejné správy. 	<p>Směr aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zkvalitňování a zlepšování dostupnosti turistické nabídky a infrastruktury cestovního ruchu. – Posilování dostupnosti a rozvoj infrastruktury využívané pro potřeby činnosti v cestovním ruchu a jeho obslužnosti.
<p>Opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tvorba a rozvíjení turistických nabídek a popularizace destinačních značek. – Zpřístupňování znalostí o unikátních turistických zajímavostech. – Podpora marketingových a propagačních aktivit spojených s turistickými hodnotami euroregionu zaměřených na konkrétní skupiny příjemců. – Podpora komplexních řešení v oblasti systémů managementu, včetně správy turistických informací, založených na moderních technologiích. – Propagace omezování negativního dopadu cestovního ruchu na životní prostředí a místní kulturu za současného vytváření možností zaměstnávání místních obyvatel. – Podpora rozvoje systémů certifikace a managementu v odvětví cestovního ruchu. – Iniciování a rozvíjení turistických partnerství, síťových vazeb a klastrů v rámci mezisektorové spolupráce. – Rozvíjení školicí a vzdělávací činnosti a propagace rozvoje personálu v cestovním ruchu za účasti organizací z odvětví cestovního ruchu, odvětvových institucí a podnikatelů. – Budování, rozšiřování a modernizace infrastruktury cestovního ruchu, včetně označení a zázemí pro služby v cestovním ruchu (m.j. cyklotrasy, MTB trasy, cyklistická centra, turistické parky, aquaparky, půjčovny kol, stojany na kola, lavičky, odpadkové koše, zasněžovací zařízení, rolby, parkoviště, dětská hřiště, solankové gradovny, osvětlení, lávky, odpočinková místa, elektrické koloběžky, rozhledny a vyhlídky, lezecké stěny, arboreta, vodní nádrže, sportovní hřiště, úschovny kol apod.). – Příspělování a revitalizace objektů s kulturní hodnotou a postindustriálních areálů pro potřeby cestovního ruchu a rekreace. – Tvorba a rozvíjení technické infrastruktury usnadňující dostupnost turistických míst a objektů. – Implementace moderních řešení za účelem zlepšení bezpečnosti turistů a omezení negativního vlivu infrastruktury na životní prostředí. – Implementace programů „Greenways a ekomuzea“, „INFOTUR“ a „Destinační značky“. 		

PODNIKÁNÍ		
Operační cíl IV.1. Inovativní ekonomika	Operační cíl IV.2. Konkurenceschopná ekonomika	Operační cíl IV.3. Uspokojivá práce
<p>Směr aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vytváření podmínek pro vznik a šíření inovací, rozvoj a přenos moderních technologií. – Vytváření a rozvíjení firem založených na euroregionálních potenciálech a podpora inovační činnosti podniků. – Propagace procesů souvisejících s internacionalizací a síťováním subjektů zaměřených na inovaci a všestrannou spolupráci, včetně vytváření postojů přispívajících k inovacím. – Podpora aktivit v oblasti výzkumu a vývoje a komercializace výsledků vědeckých výzkumů. 	<p>Směr aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zvyšování úrovně tradičních ekonomických odvětví a rozvíjení ekonomiky 4.0 díky zdokonalování technologických procesů, omezení negativního vlivu na životní prostředí a rozvoji lidských zdrojů. – Investování do infrastruktury a prostoru usnadňujícího umístění a provozování živnosti v euroregionu. – Podpora a propagace rozvoje malých a středních podniků a podnikání souvisejícího s cestovním ruchem a trhem turistických služeb. – Podpora rozvoje zemědělství, výroby a prodeje místních výrobků na trhu. 	<p>Směr aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozvíjení lidských zdrojů a sociálního kapitálu a zvýšení pracovní a územní mobility. – Podpora aktivit souvisejících s rekvalifikací osob ohrožených ztrátou zaměstnání a pracujících ve prostředí škodlivém pro zdraví a získáváním dovedností souvisejících s procesem ekonomické transformace. – Propagace a rozvíjení sociální ekonomie. – Iniciování aktivit podporujících sociálně profesní aktivizace obyvatel.
<p>Opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Iniciování a rozvíjení spolupráce a přenosu technologií mezi vědeckými institucemi a podnikateli a zřizování vědecko-technologických parků a podnikatelských inkubátorů. – Podpora rozvoje nových podniků a navrhování a implementace inovací, včetně propagace vzniklých produktů. – Propagace spolupráce vyvíjené v rámci partnerství, klastrů a sítí a firem působících v oblastech inteligentních specializací. – Posilování kompetencí a vytváření postojů zaměřených na inovace u obyvatel a zástupců podnikatelských subjektů. – Zvyšování využití a rozvíjení stávajícího vědecko-vývojového potenciálu ve prospěch spolupráce s firmami a rozšíření výsledků výzkumů. – Podpora procesů souvisejících se zvyšováním produktivity podniků a proměnou podnikatelské činnosti směrem k Průmyslu 4.0. – Tvorba, rozvíjení a modernizace infrastruktury a prostoru pro podnikání. – Propagace rozvoje podnikání pro budování podnikavosti a implementace nových podnikatelských řešení. – Šíření ekologické odpovědnosti podniků a zelených pracovních míst. – Využívání moderních ekonomických sektorů pro podporu činnosti v cestovním ruchu. – Podpora výroby vysoce kvalitních potravin, včetně ekologických potravin, a také propagace odbytiště lokálních potravinářských výrobků. – Přizpůsobování vzdělávacích a školicích systémů potřebám trhu práce a podpora podnikavosti a sebezaměstnávání. – Podpora osob ohrožených ztrátou zaměstnání, implementace řešení v oblasti vytváření pracovního prostředí příznivého pro zdraví a zvýšení úrovně kompetencí osob dotčených procesem ekonomické transformace. – Iniciování a rozvíjení aktivit pro podporu zaměstnanosti, včetně osob bez práce, osob se zdravotním postižením a seniorů. 		

ŠKOLSTVÍ		
Operační cíl V.1. Efektivní vzdělávání a poradenství	Operační cíl V.2. Atraktivní vzdělávání a poradenství	Operační cíl V.3. Moderní vzdělávání a poradenství
<p>Směr aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zvyšování kvality vzdělávání a poradenství skrze aplikace řešení odpovídajících socio-ekonomickým výzvám a přispívajících k vytváření univerzálních a interdisciplinárních dovedností. – Zdokonalování kompetencí a kvalifikací pedagogického personálu, včetně digitálních kompetencí na všech úrovních vzdělávání. – Rozvíjení klíčových dovedností a kompetencí žáků a přízpusobování výuky potřebám trhu práce a požadavkům moderní ekonomiky. – Propagace a podpora přístupu k nabídce odborného a celoživotního vzdělávání a zvyšování odborných kvalifikací. 	<p>Směr aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zvyšování atraktivity a konkurenceschopnosti vysokoškolských středisek a vysokých škol nacházejících se na území euroregionu. – Využívání aktivizačních výukových metod, včetně digitálních technologií pro potřeby vzdělávacího procesu. – Přízpusobování vzdělávací nabídky, výuky a poradenství potřebám příjemců. 	<p>Směr aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zvyšování pedagogického potenciálu institucí spojených se vzděláváním a školstvím podporováním a rozvíjením jejich infrastruktury a vybavení. – Iniciování a rozvíjení mezinárodní a mezisektorové spolupráce mezi subjekty provozujícími činnost v oblasti vzdělávání, výuky a poradenství.
<p>Opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Podpora vzdělávání přízpusobeného výzvám souvisejícím mj. s Průmyslem 4.0 a posilování spolupráce zaměstnavatelů a zástupců institucí působících ve vzdělávání. – Rozvíjení znalostí a dovedností pedagogického personálu, včetně založených na e-výuce. – Rozvíjení efektivního systému odborného vzdělávání a profesní reorientace. – Popularizace vzdělávacího odborného poradenství v každé životní etapě a propagace celoživotního vzdělávání a rozvoje celoživotního vzdělávání. – Podpora procesů souvisejících s internacionalizací vzdělávání v euroregionálních vysokoškolských střediscích a na vysokých školách. – Aplikace inovačních modelů a metod vzdělávání využívajících informační a komunikační technologie. – Tvorba, rozvíjení a propagace vzdělávací nabídky přízpusobené aktuálním tržním požadavkům, mj. včetně související se zdokonalováním jazykových dovedností, měkkých kompetencí, výměnou a šířením dobré praxe, regionálním vzděláváním, outdoorovým vzděláváním a ekonomickou transformací. – Iniciování a pořádání vzdělávacích akcí přispívajících k rozvíjení kreativního chování a podnikavosti. – Budování, rozšiřování a modernizace infrastruktury a vzdělávacího a školního a poradenského zázemí s cílem vytváření příslušných vzdělávacích podmínek (mj. školy, multifunkční prostory, tělocvičny, školní laboratoře, střechy apod.). – Posilování mezinárodní a mezisektorové spolupráce ve vzdělávacím systému, podpora aktivit založených na výměně znalostí a přenosu dobré praxe, včetně vytváření vazeb, které mohou být využity pro účely vzdělávání, školení a dalšího poradenství (mj. tábory, výměny, olympiády apod.). – Implementace programů „Polsko-česko-slovenský EuroInstituit“ a „Chceme, abyste o nás věděli“. 		

DOPRAVA		
Operační cíl VI.1. Snadno dostupný region	Operační cíl VI.2. Lepší dopravní spojení	Operační cíl VI.3. Rychlejší doprava
Směr aktivit:	Směr aktivit:	Směr aktivit:
<ul style="list-style-type: none"> – Zvyšování dopravní dostupnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> – Podpora vnitřních a vnějších dopravních vazeb. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tvorba podmínek přispívajících k rozvoji intermodální a multimodální dopravy. – Podpora a propagace rozvoje integrované, udržitelné dopravy, šetrné k životnímu prostředí a občanům. – Rozvíjení hromadné dopravy. – Využívání informačních a komunikačních řešení pro rozvoj dopravy.
Opatření:		
<ul style="list-style-type: none"> – Rozvíjení dopravní infrastruktury lokálního, regionálního a přeshraničního významu. – Přizpůsobování standardů, technických parametrů a vedení silnic stávajícím euroregionálním potřebám. – Rozvíjení dostupnosti hromadné dopravy, a to i v periferních oblastech a územích v přímém sousedství hranic. – Integrace dopravních systémů a rozvoj kombinované dopravy. – Tvorba a rozvoj dopravních vazeb prostřednictvím výstavby, rozšíření, modernizace a reaktivace a správy dopravní infrastruktury posilující dostupnost a soudržnost euroregionu (mj. silnice, parkoviště, chodníky, mosty, lávky, značení apod.). – Podpora dopravní dostupnosti nejzaostalejších oblastí, včetně venkovských oblastí a území se specifickým reliéfem. – Tvorba a rozvoj integrované a udržitelné dopravy a s ní související infrastruktury, a také ekologických dopravních řešení, včetně elektromobility. – Tvorba a rozvoj cyklistické infrastruktury a její integrace se systémem veřejné dopravy (Bike&Ride) (mj. cyklostezky, cyklotrasy, úschovny kol, dobíjecí stanice pro elektrokola, informační tabule, odpadkové koše apod.). – Snižování dopravní exkluze prostřednictvím obnovování a reorganizace spojů. – Iniciování a rozvíjení řešení zlepšujících bezpečnost chodců a silničního provozu (mj. chodníky, osvětlení apod.). – Rozvíjení a modernizace vozového parku a vytváření zázemí pro jeho obsluhu. – Podpora zřizování a rozvoje přístupných uzlů a překládkových center. – Realizace informačních, propagačních a vzdělávacích aktivit souvisejících s dopravní problematikou, včetně popularizace udržitelné mobility. – Implementace a rozvoj informačních a komunikačních technologií pro potřeby veřejné dopravy. 		

OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ		
Operační cíl VII.1. Čisté ovzduší, voda a půda	Operační cíl VII.2. Vysoká kvalita životního prostředí	Operační cíl VII.3. Efektivně řízené životního prostředí
<p>Směr aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Podpora řešení přispívajících ke zvyšování kvality ovzduší. – Snaha o zlepšení kvality vody a udržitelné hospodaření s povrchovými a podzemními vodami. – Posilování racionálního hospodaření s půdou. 	<p>Směr aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Propagace a rozvíjení systému hospodaření s komunálními odpady. – Vytváření podmínek přispívajících k zachování a obnově biologické rozmanitosti a udržitelnému využívání nerostných surovin. – Předcházení negativním vlivům průmyslové činnosti a těžby na životní prostředí. – Iniciování a podpora opatření přispívajících k omezení zdrojů hluku. 	<p>Směr aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Posilování spolupráce institucí zaměřené na trvalý a udržitelný rozvoj životního prostředí a zachování jeho vysoké kvality. – Propagace a rozvíjení opatření v oblasti ochrany životního prostředí a zvyšování ekologického povědomí a vytváření ekologicky zaměřených postojů.
Opatření:		
<ul style="list-style-type: none"> – Podpora opatření omezujících negativní vliv dopravy na kvalitu ovzduší, propagace nízkouhlíkové dopravy, vytváření integrovaných systémů pro komunikaci a řízení provozu a rozvíjení cyklo dopravy. – Využívání obnovitelných zdrojů energie, implementace řešení zaměřených na snížení emisí ze spalovacích zdrojů s malým výkonem a zlepšení energetické účinnosti veřejných budov a bytových domů, monitoring znečištění (mj. fotovoltaika, energeticky úsporné veřejné osvětlení, zateplování budov, drony monitorující kvalitu ovzduší apod.). – Vytváření řešení v oblasti hospodaření s vodou a zlepšení kvality vod a složek životního prostředí. – Vytváření a rozvíjení vodovodní a kanalizační infrastruktury a infrastruktury omezující povodňové riziko, včetně objektů pro zadržování vody v krajině, protipovodňových opatření, systémů pro využití dešťové vody a melioračních systémů. – Předcházení znečištění půdy způsobenému lidskou činností a destrukci půdy v důsledku gravitačních pohybů, a také propagace ekologického zemědělství. – Posilování infrastruktury pro zpracování komunálních odpadů, zefektivňování systému sběru odpadů, které jsou zpracovávány a zneškodňovány, a pro šíření technologií pro energetické využití odpadů. – Tvoření, rozvíjení a modernizace doprovodné infrastruktury a vybavení technickou podporující opatření zaměřená na zlepšení ochrany životního prostředí. – Propagace a implementace řešení v oblasti ochrany přírody, biologické a geologické rozmanitosti, zachování a obnovy přírodních stanovišť, druhů a krajinných prvků, a také rozvoje přírodní turistiky (mj. fotopasti, alitány, botanické sbírky, nová výsadba, inventarizace druhů flóry a fauny, likvidace invazních rostlin a introdukce původních druhů, introdukce druhů lesních živočichů, ekologická centra apod.). – Iniciování a realizace opatření v oblasti ochrany udržitelného využití fosilních zdrojů. – Podpora opatření souvisejících s rekultivací a revitalizací ekologických záležitostí a využitím postindustriálních a pohornických území a objektů za účelem zkvalitnění a zatraktivnění životního prostředí. – Využívání organizačních a technických metod omezování hluku a snižování jeho škodlivosti. – Podpora výměny zkušeností, dobré praxe a spolupráce subjektů s cílem lepšího řízení životního prostředí a vypracování řešení pro jeho ochranu. – Posilování informací a propagace v oblasti ochrany životního prostředí a realizace vzdělávacích a poradensko-školicích aktivit zaměřených na zvyšování ekologického povědomí a vytváření ekologicky zaměřených postojů obyvatel (mj. akce propagující problematiku ochrany životního prostředí apod.). 		

OCHRANA ZDRAVÍ		
Operační cíl VIII.1. Efektivní zdravotnictví	Operační cíl VIII.2. Inovační léčebné metody	Operační cíl VIII.3. Profesionální péče a personál
<p>Směr aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zvyšování kvality a efektivity poskytovaných služeb díky sjednocování a zlepšování systému zdravotní péče. – Zvyšování dostupnosti a efektivity zdravotní péče rozvíjením a modernizováním infrastruktury. 	<p>Směr aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozvoj a propagace využívání moderních technologií v oblasti ochrany zdraví, včetně digitálních služeb. 	<p>Směr aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Podpora prevence nemocí, propagace zdraví a zdravotně zaměřených postojů. – Zřizování a rozvíjení subjektů sociální ekonomiky věnujících se zdravotní a ošetrovatelské péči. – Podpora a přizpůsobení rozvoje personálu zdravotnického systému vzhledem k aktuálním potřebám společnosti.
<p>Opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Podpora stávajících a zřizování nových zařízení poskytujících zdravotnickou a ošetrovatelskou péči, včetně péče o starší osoby. – Tvorba, rozvíjení a modernizace infrastruktury a vybavení subjektů souvisejících s ochranou zdraví a sociální péčí (mj. čistíčky vzduchu, značení přizpůsobené potřebám zdravotně postižených). – Iniciování a implementace řešení pro mezinstitucionální spolupráci, včetně networkingu spolupráce a podpory rozvoje moderních metod řízení v ochraně zdraví a výměny dobré praxe. – Rozvíjení zdravotní turistiky a s ní souvisejících zájmovosti a produktů cestovního ruchu (mj. solankové gradovny, hřiště, stezky zdraví, areály zdraví). – Podpora aktivit zaměřených na zlepšení kvality, vnímání a efektivity systému zdravotní péče. – Podpora a propagace řešení v oblasti telemedicíny a umělé inteligence a rozvoj zdravotnických digitálních služeb. – Zvýšení vědeckého a výzkumně vývojového potenciálu sektoru ochrany zdraví. – Iniciování a realizace vzdělávacích aktivit zaměřených na zvyšování zdravotního povědomí společnosti a propagace zdravého životního stylu a dárcovství krve. – Stimulace aktivity zdravotně postižených osob a seniorů s cílem předcházení sociálnímu vyloučení. – Podpora zdravotní prevence s cílem předcházení onemocněním, včetně programů pro pracující osoby podporujících zdraví. – Tvorba systémových řešení pro subjekty sociální ekonomiky a zdravotnický personál a personál pracující v ošetrovatelských profesích. – Rozvíjení kompetencí a podpora vzdělávání osob pracujících ve zdravotnictví, včetně lékařů, zdravotních sester, porodních sester a ostatních odborníků. 		

ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ		
Operační cíl IX.1. Moudře napláňovaný prostor	Operační cíl IX.2. Harmonický rozvoj	Operační cíl IX.3. Územní soudržnost
<p>Směr aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zachování územního uspořádání a zlepšení dostupnosti a estetiky veřejného prostoru. Předcházení nekontrolované depopulaci měst a rozvoji příměstské zóny a rozptylování zástavby. 	<p>Směr aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> Posilování rozvojového potenciálu měst, jejich funkcí a vazeb a plnění funkcí. Posilování aktivity obyvatel a rozvojového potenciálu malých měst a venkovských oblastí. 	<p>Směr aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vytváření vnitřní soudržnosti euroregionu a zmenšování nepoměrů mezi jednotlivými funkčními oblastmi. Iniciování a realizace investic do technické, bytové a dopravní infrastruktury.
<p>Opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> Podpora spolupráce místních samospráv a ostatních institucí v územním plánování, včetně provádění územní politiky přispívající ke vzniku městské zeleně, zkvalitnění stávajících a vytváření nových veřejných prostorů a výměně zkušeností a dobré praxe ve vytváření územního uspořádání. Tvorba a implementace analýz, programů, studií, strategií a dalších zpracování s cílem harmonického rozvoje měst a venkovských oblastí. Iniciování a realizace informačně propagačních a vzdělávacích aktivit v oblasti územního plánování zaměřených na obyvatele euroregionu. Rozvíjení kompetencí a podpora vzdělávání osob zodpovědných na vytváření veřejného prostoru. Propagace a realizace soudržné územní politiky, a to i zejména na územích nacházejících se v přímém sousedství hranic. Podpora aktivit v oblasti udržitelného rozvoje měst a venkovských oblastí přispívajících k omezení nekontrolované suburbanizace a rozptylování zástavby. Vytváření podímeč pro rozvoj a hospodářský růst městských středisek, posilování jejich konkurenceschopnosti a budování potenciálu založeného na pozitivním image. Posilování trvalého a inteligentního rozvoje městských středisek jako uzlů v síti euroregionálních vazeb. Podpora měst, které jsou středisky růstu, a měst ztrácejících socio-ekonomické funkce. Využívání vnitřních hospodářských potenciálů měst k jejich rozvoji a realizace opatření založených na inteligentních systémech řízení. Propagace a podpora koncepce implementace „smart city“. Posilování podnikání v městských a venkovských oblastech tvorbou nových pracovních míst, rozvíjením inovací, propagováním lokálních služeb a výrobků a zlepšováním technické infrastruktury (mj. systém pro prostorové informace) Podpora a propagace územního plánování ve venkovských oblastech. Realizace opatření souvisejících s ochranou přírodního a kulturního dědictví venkovských oblastí, rozvíjením stávajících potenciálů a integrací místních společností. Tvorba, rozvoj, revitalizace a modernizace prostoru a technické, sociální, dopravní infrastruktury, včetně bytového fondu, vodovodní, kanalizační sítě, plynovodů, elektroenergetické, silniční a železniční sítě, včetně doprovodných služeb (mj. rekreační objekty, parky, historické objekty, industriální objekty, věže, vodní nádrže, pěší stezky cyklostezky). 		

KRIZOVÉ ŘÍZENÍ		
Operační cíl X.1. Společnost vědoma rizik	Operační cíl X.2. Účinná ochrana	Operační cíl X.3. Dobře fungující služby
Směr aktivit:	Směr aktivit:	Směr aktivit:
<ul style="list-style-type: none"> – Posilování veřejného povědomí o bezpečnosti ve veřejném prostoru a předcházení potenciálním ohrožením. – Informování o systémech a postupech chování souvisejících s krizovými situacemi. 	<ul style="list-style-type: none"> – Zvýšení úrovně bezpečnosti ve veřejném prostoru investováním do infrastruktury vybavení složek, které jsou součástí struktur krizového řízení a ostatních podpůrných služeb. – Posilování technických a organizačních řešení v oblasti krizového řízení pro účinné předcházení rizikům. 	<ul style="list-style-type: none"> – Zvyšování úrovně kompetencí pracovníků složek krizové řízení. – Iniciování a rozvíjení meziorganizační a vnitroorganizační spolupráce složek krizového řízení a podpora využívání moderních forem komunikace.

Opatření:

- Iniciování a realizace školicích a vzdělávacích aktivit týkajících se problematiky krizového řízení zaměřených na občany.
- Popularizace postojů citlivosti a správného chování v krizových situacích.
- Posilování informovanosti a propagace týkající se bezpečnosti, včetně požární, hygienické a epidemiologické bezpečnosti, bezpečnosti silničního provozu.
- Tvorba, rozvíjení a modernizace infrastruktury pro ochranu před nehodami, katastrofami, požáry, znečištěním vody, kontaminací a dalšími druhy krizových situací.
- Podpora vybavení složek, které jsou součástí struktur krizového řízení, včetně územní samosprávy, policie, zdravotnické záchranné služby (mj. hasičské zbrojnice, výcviková střediska, monitorovací systémy, zásahová vozidla, vysílačky, elektrocentrály, defibrilátory apod.).
- Tvorba, rozvíjení a využívání plánů a postupů spolupráce, moderních informačních a komunikačních technologií, komunikačních a informačních platforem a dalších organizačně technických řešení s cílem předcházení krizovým situacím a jejich řešení.
- Rozvíjení kompetencí personálu zodpovědného za krizové řízení.
- Posilování meziorganizační a vnitroorganizační spolupráce složek krizového řízení s využitím k tomuto účelu zřízených struktur, útvarů a kooperační sítě a podpora výměny zkušeností a dobré praxe souvisejících s krizovým řízením.
- Implementace Programu „MODEL“.

9. Způsob implementace a financování

Hlavními subjekty zodpovědnými za implementaci strategie budou partneři euroregionální smlouvy s názvem „Euroregion Těšínské Slezsko“ (Regionální sdružení územní spolupráce Těšínského Slezska a Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza“). Nicméně do tohoto procesu budou aktivně zapojeny i místní samosprávy a jimi zřizované organizace, nevládní organizace, instituce věnující se podnikání a občané, což umožní zajistit efektivní realizaci opatření uvedených v dokumentu, která nejsou v kompetenci partnerů Euroregionu a byla v něm zohledněna. Spolupráce těchto zainteresovaných subjektů, založená na mezisektorovém partnerství a zapojení, bude spočívat na realizaci aktivit přispívajících k naplňování cílů stanovených ve strategii.

S cílem efektivnější a účinnější realizace politiky spolupráce a rozvoje euroregionu, je nutné vycházet z národních a evropských finančních nástrojů, zejména využívat všechny dostupné zdroje financování územní spolupráce (přeshraniční, nadnárodní a meziregionální). K těmto dotačním nástrojům budou patřit mimo jiné:

- Program INTERREG VI-A ČR-Polsko 2021-2027,
- Program Central Europe 2021-2027,
- Program Interreg Evropa 2021-2027,
- Program Interact IV 2021-2027,
- Program Kreativní Evropa 2021-2027,
- Program Evropský sbor solidarity 2021-2027,
- Program Občané, rovnost, práva a hodnoty 2021-2027,
- Program Erasmus +.

Shrnutí

Strategie rozvoje Euroregionu Těšínské Slezsko na období 2021-2027 stanovuje základní podmínky, cíle a směry jeho růstu v sociální, ekonomické a územní dimenzi.

Dokument je v souladu s rámci Evropské územní spolupráce a zohledňuje řadu trendů a národních, evropských a globálních podmínek, včetně pandemie COVID-19. Díky tomu podporuje iniciování a realizaci společných aktivit místních samospráv, jimi zřizovaných organizací, nevládních institucí, subjektů věnujících se podnikání a obyvatel.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

člověk
na hranici

Publikacja powstała w ramach projektu „InfoSpace” dofinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Śląsk Cieszyński Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska i budżetu państwa RP

Publikace vznikla v rámci projektu "InfoSpace" financovaného Evropskou unií z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci Fondu mikroprojektů Euroregionu Těšínské Slezsko Programu Interreg V-A Česká republika - Polsko a ze státního rozpočtu Polské republiky.